

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
10.01.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 31.12.2024, 7

Jäätmeseadus¹

Vastu võetud 28.01.2004

[RT I 2004, 9, 52](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
22.02.2005	RT I 2005, 15, 87	03.04.2005
16.06.2005	RT I 2005, 37, 288	10.07.2005
31.05.2006	RT I 2006, 28, 209	30.06.2006
07.12.2006	RT I 2006, 58, 439	01.01.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
08.02.2007	RT I 2007, 19, 94	11.03.2007
08.02.2007	RT I 2007, 19, 94	12.07.2007
08.02.2007	RT I 2007, 19, 94	01.01.2008
08.02.2007	RT I 2007, 19, 94	01.10.2008
13.06.2007	RT I 2007, 44, 315	14.07.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
07.05.2009	RT I 2009, 25, 150	01.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
05.05.2010	RT I 2010, 24, 115	01.09.2010
20.05.2010	RT I 2010, 31, 158	01.10.2010
10.06.2010	RT I 2010, 41, 241	01.08.2010
16.06.2010	RT I 2010, 44, 260	19.07.2010, osaliselt 01.01.2011 ja 01.01.2012 ning osaliselt 01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).

09.12.2010	RT I, 17.12.2010, 21	27.12.2010
16.12.2010	RT I, 31.12.2010, 2	01.01.2011
22.02.2011	RT I, 17.03.2011, 1	18.03.2011
27.10.2011	RT I, 09.11.2011, 1	10.11.2011, osaliselt 01.01.2015
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012
21.03.2012	RT I, 04.04.2012, 2	14.04.2012
20.12.2012	RT I, 04.01.2013, 12	14.01.2013, osaliselt 22.07.2019; osaliselt muudetud [RT I, 02.07.2019, 1]
24.04.2013	RT I, 16.05.2013, 1	01.06.2013
05.06.2013	RT I, 14.06.2013, 4	24.06.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 08.07.2014, 13	18.07.2014, osaliselt 15.08.2018
20.06.2014	RT I, 08.07.2014, 3	01.08.2014
19.06.2014	RT I, 08.07.2014, 2	07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamisesest 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
06.01.2015	RT I, 06.01.2015, 21	06.01.2015
28.01.2015	RT I, 20.02.2015, 2	01.07.2015
18.02.2015	RT I, 06.03.2015, 23	16.03.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 4	01.07.2015
19.02.2015	RT I, 23.03.2015, 6	01.07.2015
19.11.2015	RT I, 03.12.2015, 1	01.01.2016, osaliselt 22.07.2019; osaliselt muudetud [RT I, 02.07.2019, 1]
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 1	18.01.2016
15.06.2016	RT I, 05.07.2016, 1	01.01.2017
12.10.2016	RT I, 25.10.2016, 1	26.10.2016
16.11.2016	RT I, 25.11.2016, 2	05.12.2016, osaliselt 01.10.2017
08.02.2017	RT I, 03.03.2017, 1	01.07.2017
07.06.2017	RT I, 21.06.2017, 1	04.07.2017
14.06.2017	RT I, 01.07.2017, 1	01.09.2017
14.06.2017	RT I, 04.07.2017, 1	01.01.2018
16.10.2018	RT I, 23.10.2018, 1	30.10.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
12.06.2019	RT I, 02.07.2019, 1	12.07.2019, osaliselt 22.07.2019
04.12.2019	RT I, 21.12.2019, 1	01.01.2020, osaliselt 01.01.2021
13.05.2020	RT I, 17.05.2020, 1	26.05.2021
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021
25.11.2020	RT I, 10.12.2020, 1	01.01.2021
21.04.2021	RT I, 05.05.2021, 1	15.05.2021, osaliselt 01.01.2022

13.10.2021	RT I, 22.10.2021, 3	01.11.2021
11.05.2022	RT I, 27.05.2022, 1	06.06.2022
07.12.2022	RT I, 22.12.2022, 2	01.01.2023
13.02.2023	RT I, 07.03.2023, 1	01.05.2023, osaliselt 01.01.2024
22.02.2023	RT I, 17.03.2023, 3	01.04.2023
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 6 alusel asendatud sõna „Keskkonnaministeerium” sõnaga „Kliimaministeerium” vastavas käändes
16.12.2024	RT I, 31.12.2024, 1	01.01.2025
11.12.2024	RT I, 31.12.2024, 2	10.01.2025

1. peatükk ÜLDSÄTTED

1. jagu Reguleerimisala ja mõisted

§ 1. Seaduse reguleerimis- ja kohaldamisala [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

- (1) Käesolev seadus sätestab:
- 1) jäätmehoolduse korralduse;
 - 2) nõuded jäätmete tekke ning jäätmetest tuleneva tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks, sealhulgas meetmed loodusvarade kasutamise tõhususe suurendamiseks ja ebasoodsa mõju piiramiseks ning selliste jäätmete prügilas ladestamise järkjärguliseks vähendamiseks, mis sobivad ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks;
 - 3) riikliku järelevalve alused ja ulatuse;
 - 4) vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.
- [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1¹) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu:

- 1) välisõhku väljutavad gaasilised heited ning maapõues säilitamise eesmärgil kogutud ja transporditud ning maapõues säilitatav süsinikdioksiid;
[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]
- 2) ehitustegevuse käigus välja kaevatud saastumata pinnas ja muu loodusomane materjal, kui on kindel, et materjali kasutatakse selle loomulikus olekus ehitamiseks selles kohas, kust see välja kaevati;
- 3) radioaktiivsed jäätmed kiirgusseaduse tähenduses;
- 4) lõhkeainet ja pürotehnilist ainet sisaldava toote jäätmed;
[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]
- 5) loomade väljaheidet, kui need ei ole hõlmatud käesoleva paragrahvi lõike 2 punktiga 2, põhk ega muud loodusomased mitteohtlikud põllumajandustootmisest või metsandusest pärinevad materjalid, mida kasutatakse põllumajanduses, metsanduses või biomassist energia tootmiseks menetluste või meetoditega, mis ei kahjusta keskkonda ega ohusta inimese tervist;
- 6) veemajanduse ja veeteede majandamise, üleujutuste ärahoidmise, üleujutuste ja põudade mõju leevendamise või maaparanduse eesmärgil pinnavees ümber paigutatud setted, kui on tõendatud, et nendel setetel puuduvad ohtlikud omadused, mis on nimetatud komisjoni määruse (EL) nr 1357/2014, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid) III lisa (ELT L 365, 19.12.2014, lk 89–96), lisas.
[RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(2) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu osas, mis on reguleeritud teiste seadustega või Euroopa Liidu määrustega:

- 1) reovesi ja koos reoveega käitlemisele kuuluvad või keskkonda heidetavad jäätmed, välja arvatud reovee käitlemise tulemusel tekkivad jäätmed;
- 2) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1–33), nimetatud käitlemine, välja arvatud juhul, kui neid põletatakse, ladestatakse või kasutatakse biogaasi või komposti tootmisel;

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

3) ained, mis on ette nähtud kasutamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 01.09.2009, lk 1–28), artikli 3 lõike 2 punktis g määratletud söödamaterjalina ning mis ei koosne loomsetest kõrvalsaadustest ega sisalda neid.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Käesolev seadus reguleerib pakendijäätmete käitlemist niivõrd, kuivõrd see ei ole reguleeritud pakendiseadusega.

(3¹) Kaevandamisjätmete käitlemisele ei kohaldata käesoleva seaduse § 19 lõikeid 3 ja 5, § 31, 34–35¹, 37 ja 38, § 39 lõikeid 1–3, § 40, 42 ja 43–59 ning 3., 4., 8. ja 9. peatükki, välja arvatud juhul, kui kaevandamisjätmeid ladestatakse prügilas.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3²) Uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning karjäärade töö käigus tekkinud püsijätmete, maavarade, välja arvatud nafta ja vee aurustumisel tekkinud maavarad peale kipsi ja anhütriidi, uuringute käigus tekkinud tavajätmete ja saastumata pinnase ning turba kaevandamise, rikastamise ja ladustamise käigus tekkinud jätmete suhtes ei kohaldata jäätmeoidla sulgemise nõudeid, käesoleva seaduse § 33¹ lõikeid 2–6, § 35³, § 73 lõike 2 punkti 8 ja § 94¹, välja arvatud juhul, kui neid jätmeid ladustatakse A-kategooria jäätmeoidlas.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3³) Saastumata pinnas on käesoleva seaduse tähenduses pinnas, mis eemaldatakse kaevandamise käigus maapinna ülemisest kihist ja mida ei loeta saastunuks vastavalt Eesti või Euroopa Liidu õigusaktidele.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3⁴) Tavajätmete suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 33¹ lõikeid 2 ja 5 ning § 35³, välja arvatud juhul, kui neid jätmeid ladustatakse A-kategooria jäätmeoidlas.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3⁵) Kaevandamisjätmete ladustamisel jäätmeoidlas ei kohaldata käesoleva seaduse § 28 lõiget 7.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4¹) Käesolevas seaduses sätestatud jätmete käitlemise, jätmete tekitamise ning prügila ja jäätmeoidla käitamise ning järeelhoolduse keskkonnaloa (edaspidi *jäätmeluba*) menetlusele kohaldatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse 5. peatükki, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) Korraldatud jäätmeveo tellimisele kohaldatakse riigihangete seaduses sätestatud, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Korraldatud jäätmeveole ei kohaldata riigihangete seaduse §-s 12 sätestatud.

[RT I, 01.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(6) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse toote nõuetele vastavuse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 2. Jäätmed

(1) Jäätmed on mis tahes vallasasi või kinnistatud laev, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Äraviskamine tähendab vallasasja kasutuselt kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutusest hoidmist, kui selle kasutusele võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnakaitselistest asjaoludest tulenevalt mõistlik.

(3) [Kehtetu -RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(4) [Kehtetu -RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(5) Jätmete proovivõtu ning liigitamise korra ja jäätmenimistu kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 2¹. Jäätmete lakkamise staatus

(1) Jäätmed lakkavad olemast jäätmed, kui need on läbinud ringlussevõtu või muu taaskasutamistoimingu ning vastavad üheaegselt järgmistele tingimustele:

- 1) asja hakatakse kasutama tavapäraselt teatud kindlal eesmärgil;
- 2) asjal on turg või asja järele on nõudlus;
- 3) asi vastab konkreetseks otstarbeks ettenähtud tehnilistele nõuetele, õigusnormidele ja tootestandarditele;
- 4) asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele;
- 5) asi vastab Euroopa Komisjoni poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), artikli 6 lõike 2 alusel rakendusaktiga või käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud kriteeriumidele, mis on loodud käesoleva lõike punktide 1–4 ühetaoliseks kohaldamiseks teatava jäätmeliigi lakkamise kohta, või on nende puudumise korral kohaldatud käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud erandit.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Kui puudub käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusakt, võib valdkonna eest vastutav minister käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 sätestatud tingimuste ühetaoliseks kohaldamiseks kehtestada määrusega kriteeriumid teatava jäätmeliigi jäätmeteks oleku lakkamise kohta.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kriteeriumide kehtestamisel võetakse arvesse asja võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele ning kriteeriumid hõlmavad:

- 1) taaskasutamiseks lubatud jäätmematerjale;
- 2) lubatud töötlemisprotsesse ja -tehnikaid;
- 3) kvaliteedinõudeid nende materjalide kohta, mis on taaskasutamistoimingu tulemusena lakanud olemast jäätmed kehtivate tootestandardite kohaselt, sealhulgas vajaduse korral saasteainete sisalduse piirväärtusi;
- 4) nõudeid käitlemissüsteemile teatava jäätmeliigi jäätmeteks oleku lakkamise kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks, sealhulgas nõudeid kvaliteedikontrollile ja enesekontrollile ning akrediteerimisele, kui see on asjakohane;
- 5) nõuetele vastavuse kinnituse nõuet.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3¹) Kui puudub käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusakt või käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel ei ole kriteeriume kehtestatud, võib Keskkonnaamet keskkonnakaitseloa andmise menetluse käigus üksikjuhtumi põhjal otsustada, kas jäätmeloa või kompleksloa taotluses märgitud jäätmed on lakanud olemast jäätmed käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 sätestatud tingimuste kohaselt, võttes vajaduse korral arvesse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud nõudeid.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3²) Keskkonnakaitseluba käesoleva seaduse tähenduses on jäätmeluba, keskkonnakompleksluba (edaspidi *kompleksluba*) ja jäätmekäitleja registreering.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Taaskasutamistoiming, mille järel jäätmed on lakanud olemast jäätmed, peab olema määratud taaskasutamistoimingu läbi viinud ettevõtja keskkonnakaitseloa.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Asjad, mis on lakanud olemast jäätmed, peavad enne esmakordset kasutamist või käesoleva seaduse § 23 lõike 1⁸ kohast turule laskmist vastama asjakohastes kemikaale ja tooteid reguleerivates õigusaktides sätestatud nõuetele.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(7) Enne kui asjadele, mis on lakanud olemast jäätmed, hakatakse kohaldama kemikaale ja tooteid reguleerivaid õigusakte, peavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused olema täidetud.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 2². Kõrvalsaadus

(1) Asja, mis on saadud sellise tootmisprotsessi tulemusena, mille esmane eesmärk ei olnud selle asja tootmine, ei peeta jäätmeteks, vaid asi loetakse kõrvalsaaduseks, kui on üheaegselt täidetud järgmised tingimused:
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 1) asja edasine kasutamine on kindel;
- 2) asja saab kasutada vahetult ilma täiendava töötlemiseta, välja arvatud selline töötlemine, mis on asjaomasele tööstusele üldiselt omane;

- 3) asi on tekkinud tootmisprotsessi lahutamatu osana;
 - 4) asi vastab selle konkreetse kasutamisel toote-, keskkonna- ja tervisekaitse nõuetele ning asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele.
- [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikli 5 lõike 2 alusel ei ole seoses tootmisprotsessis tekkinud teatava asja määratlemisega kõrvalsaadusena kehtestatud üksikasjalikke kriteeriume, mis tagavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimuste ühetaolise kohaldamise, võib [valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestada määrusega kriteeriumid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimuste täpsustamiseks teatavate asjade kõrvalsaadusena määratlemise kohta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 3. Tavajäätmed

Tavajäätmed on kõik jäätmed, mis ei kuulu ohtlike jäätmete hulka.

§ 4. Püsijäätmed

Püsijäätmed on tavajäätmed, milles ei toimu olulisi füüsikalisi, keemilisi ega bioloogilisi muutusi. Püsijäätmed ei lahustu, põle ega reageeri muul viisil füüsikaliselt või keemiliselt, nad ei ole biolagundatavad ega mõjuta ebasoodsalt muid nendega kokkupuutesse sattuvaid aineid viisil, mis põhjustaks keskkonna saastumist või kahju inimese tervisele. Püsijäätmete leostuvus veekeskkonnas, ohtlike ainete sisaldus ning nõrgvee ökotoksilisus ei põhjusta täiendavat keskkonnakoormust, seda eriti põhja- ja pinnavee kvaliteedinõudeid silmas pidades.

§ 5. Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp.

§ 5¹. Biojäätmed

Biojäätmed on järgmised biolagunevad jäätmed:

- 1) aia- ja haljastujäätmed;
 - 2) kodumajapidamises, büroos, jaemüügikohas, hulgimüügiettevõttes ja toitlustusasutuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed;
- [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]
- 3) toiduainetööstuses tekkinud jäätmed, mis on oma koostise ja olemuse poolest samalaadsed käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud jäätmetega.
- [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 5². Toidujäätmed

Toidujäätmed on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 01.02.2002, lk 1–24), artiklis 2 määratletud toit, mis on muutunud jäätmeteks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 6. Ohtlikud jäätmed

(1) Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis komisjoni määruse (EL) nr 1357/2014 lisas nimetatud vähemalt ühe ohtliku omaduse tõttu võivad olla ohtlikud inimese tervisele, varale või keskkonnale.

[RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(2) [Kehtetu -RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(3) Jäätmete koostise, sealhulgas ohtlike ainete sisalduse vahetel määramisel tuleb mõttetulemuse jälgitavuse saavutamiseks ja tõendamiseks lähtuda mõtteseaduse § 5 lõikes 1 kehtestatud nõuetest.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 7. Olmejäätmed

(1) Olmejäätmed on:

- 1) kodumajapidamistest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, sealhulgas paber ja kartong, klaas, metallid, plast, biojäätmed, puit, tekstiil, pakendid, elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed, patareid ja akud ning suuremõtmelised jäätmed, sealhulgas madratsid ja mööbel;
- 2) muudest allikatest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, mis on oma koostise ja omaduste poolest kodumajapidamisjäätmete sarnased.

(2) Olmejäätmete hulka ei kuulu tootmis-, põllumajandus-, metsandus-, kalandus-, septiku ega kanalisatsioonivõrgu ja reovee töötlemise jäätmed, romusõidukid ega ehitus- ja lammutusjäätmed.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 7¹. Kaevandamisjätmed

(1) Kaevandamisjätmed on käesoleva seaduse tähenduses jätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

(2) Maavara on käesoleva seaduse tähenduses maakoos looduslikult leiduva orgaanilise või anorgaanilise aine nagu energeetilise kütuse, metallimaagi, tööstusliku mineraali või ehitusmaterjalina kasutatava mineraali, vesi välja arvatud, maardla.

(3) Uuring on käesoleva seaduse tähenduses majandusliku väärtusega maavaralasundi otsing, sealhulgas proovivõtmine, koondproovi võtmine, puurimine ja kaevamine, välja arvatud kõik maardla kasutuselevõtmiseks vajalikud tööd ja kõik olemasoleva kaevandamisega otseselt seotud toimingud.

(4) Käesolevas seaduses sätestatud kaevandamisjätmetega tehtavaid toiminguid reguleerivaid sätteid ei kohaldata:

1) maavarade uuringute, kaevandamise ja rikastamise ning karjääride töö tulemusena tekkinud jäätmete käitlemisele, kui need jätmed ei teki otseselt nimetatud toimingute tulemusena. Selliseid jätmeid ei käsitleta kaevandamisjätmetena ning nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmehoolduse nõudeid;

2) avamerel tehtud maavarade uuringute, kaevandamise ja rikastamise tulemusena tekkinud jäätmete käitlemisele.

(5) Avameri käesoleva seaduse tähenduses on mereala ja merepõhi, mis ulatub tavaliste või keskmiste loodete madalaima veetaseme märgist kaugemale.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 7². Ehitus- ja lammutusjätmed

Ehitus- ja lammutusjätmed on ehitus- ja lammutustööde käigus tekkinud jätmed.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 7³. Plastijätmed

(1) Plastijätmed on jätmed, mis koosnevad plastist, oksüdantide toimel lagunevast plastist või biolagunevast plastist.

(2) Plast on materjal, mis koosneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850) (edaspidi *REACH-määrus*), artikli 3 punktis 5 määratletud polümeerist ning millele võib olla lisatud lisaaineid või muid aineid ja mis võib olla lõpptoote peamine struktuurikomponent, välja arvatud looduslikud polümeerid, mida ei ole keemiliselt modifitseeritud.

(3) Oksüdantide toimel lagunev plast on plastmaterjal, mis sisaldab lisaaineid, mis oksüdeerumise käigus lagundavad plastmaterjali mikroosakesteks või põhjustavad selle keemilise lagunemise.

(4) Biolagunev plast on plastmaterjal, millest jääb füüsilise ja bioloogilise lagunemise tulemusena järele vaid süsinikdioksiid, biomass ja vesi ning mis on kompostimise ja anaeroobse lagunemise tulemusena taaskasutatav pakendeid käsitlevate Euroopa standardite järgi.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 8. Jätmete kahjulik toime

[Kehtetu -RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 9. Jätmevaldaja

Jätmevaldaja on jäätmetekitaja või muu isik või riigi või kohaliku omavalitsuse asutus, kelle valduses on jätmed.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 10. Jätmetekitaja

Jätmetekitaja on isik või riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus, kelle tegevuse käigus tekivad jätmed, või isik, kes sooritab jäätmetega toiminguid, mille tagajärjel jäätmete olemus või koostis muutub, näiteks tegeleb jäätmete eeltötlusega või segab jätmeid.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 10¹. Edasimüüja

Edasimüüja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja, kes tegutseb oma nimel jäätmeid ostes ja müües, sõltumata sellest, kas ta jäätmeid valdab või mitte.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 10². Vahendaja

Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja, kes korraldab teiste nimel jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist, sõltumata sellest, kas ta jäätmeid valdab või mitte.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 11. Jäätmehooldus

(1) Jäätmehooldus on jäätmekäitlus, sealhulgas selleks vajaliku jäätmerajatiste taristu rajamine ja hooldus, järelevalve jäätmekäitluse üle ning jäätmekäitluskohtade rajamine ja hooldus, sealhulgas järeelhooldus.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Jäätmehoolduse, välja arvatud jäätmekäitluse üle teostatava järelevalve kulud kannab jäätmevaldaja ning seadusega ettenähtud juhtudel tootja või isik, kelle valduses on käideldavad jäätmed olnud.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 12. Jäätmehoolduse arendamine

(1) Jäätmehoolduse arendamine on jäätmealase teabe levitamine, jäätmealane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset.

(2) Jäätmehoolduse arendamist oma haldusterritooriumil korraldavad omavalitsusorganid.

(3) Riik toetab jäätmehoolduse arendamist riiklike toetusprogrammide kaudu.

§ 13. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine, sealhulgas sortimine, ja kõrvaldamine, sealhulgas vahendamine või edasimüümine.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 14. Jäätmete kogumine, liigiti kogumine ja vedamine

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sealhulgas jäätmete eelsortimine ja eelladustamine ning mehaaniline töötlemine ilma jäätmete koostist ja olemust muutmata, eesmärgiga vedada need edasiseks käitlemiseks jäätmekäitluskohta.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(1¹) Jäätmete liigiti kogumine on tegevus, mille käigus jäätmed eraldatakse liigi ja olemuse alusel nende edasise käitlemise lihtsustamiseks, sealhulgas taaskasutamise soodustamiseks.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(1²) Jäätmeid kogutakse liigiti korduskasutuseks ettevalmistamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute lihtsustamiseks või parandamiseks ning liigiti kogutud jäätmeid ei segata teiste jäätmete ega muude materjalidega, millel on erinevad omadused.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Jäätmete vedamine on jäätmesaadetise toimetamine veovahendiga lähtekohast sihtpunkti. Jäätmete vedamine hõlmab jäätmesaadetise peale- ja mahalaadimist ning jäätmeveose komplekteerimist mitmest saadetisest, kuid ei hõlma käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toiminguid.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(3) Jäätmete vedajat ei loeta jäätmevaldajaks, kui tema ülesandeks on ainult üleantud jäätmesaadetise toimetamine üleandja poolt määratud sihtpunkti või selle edastamine esialgsel kujul saadetise vastuvõtmiseks volitatud isikule, juhul kui jäätmete üleandja ja vedaja vahel sõlmitud veolepingus ei ole kokku lepitud teisiti.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 14¹. Korduskasutus

Korduskasutus on mis tahes toiming, mille käigus tooteid või tootekomponente, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti nende esialgsel otstarbel.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 15. Jäätmete taaskasutamine ja taaskasutamismoodused

(1) Jäätmete taaskasutamine on jäätmekäitlustoiming, mille peamine tulemus on jäätmete kasutamine kasulikult otstarbel selliselt, et nad asendavad teisi materjale, mida muidu oleks sellel otstarbel kasutatud, või jäätmete ettevalmistamine nende eelnimetatud otstarbel ja viisil kasutamiseks kas tootmises või majanduses laiemalt. [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(1¹) Jäätmete materjalina taaskasutusse võtmine on taaskasutamistoiming, mis hõlmab muu hulgas korduskasutuseks ettevalmistamist, ringlussevõttu ja tagasitäidet. Jäätmete materjalina taaskasutusse võtmiseks ei loeta jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või muul viisil energia tootmiseks. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(3) Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine on kontrolliv, puhastav või parandav taaskasutamismoodus, millega jäätmeteks muutunud tooteid või nende komponente valmistatakse ette selliselt, et neid oleks võimalik korduskasutada ilma mis tahes muu eeltötluseta. [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(4) Ringlussevõtt on jäätmete taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil. See ei hõlma jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või tagasitäiteks. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Jäätmete energiakasutus on jäätmete taaskasutamismoodus, kus põletuskõlblikke jäätmeid kasutatakse energia tootmiseks nende põletamisel eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojust. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6¹) Tagasitäide on taaskasutamistoiming, mille käigus kasutatakse kaevandatud ala korrastamiseks või maastikukujunduse eesmärgil selleks sobivaid tavajäätmeid. Tagasitäiteks kasutatavad tavajäätmed peavad asendama materjale, mis ei ole jäätmed, sobima käesolevas lõikes nimetatud eesmärkidega ning olema rangelt piiratud kogusega, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(7) Jäätmete taaskasutamismoodus võib hõlmata üht või mitut taaskasutamistoimingut.

(8) Jäätmete taaskasutamistoimingute nimistu kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse](#) määrusega.

§ 16. Jäätmete töötlemine

(1) Jäätmete töötlemine on taaskasutamise- või kõrvaldamistoiming, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks on jäätmete mehaaniline, termiline, keemiline või bioloogiline mõjutamine, kaasa arvatud sortimine, pakendamine ja jäätmetest ainete või esemete eraldamine, mis muudab jäätmete omadusi eesmärgiga vähendada jäätmete kogust või ohtlikkust, hõlbustada nende käitlemist või kõrvaldamist või tõhustada nende taaskasutamist, sealhulgas korduskasutuseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2¹) Jäätmete sortimine on tegevus, mille käigus eraldatakse kogutud jäätmetest need jäätmed, mis sobivad korduskasutuseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks, ning ohtlikud jäätmed. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Jäätmete töötlemiseks ei loeta nende kokkupressimist mahu vähendamise eesmärgil, näiteks prügilasse vedamisel või ladestamisel. [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 17. Jäätmete kõrvaldamine

(1) Jäätmete kõrvaldamine on nende ladestamine prügilasse, põletamine ilma energiakasutuseta või muu samaväärne toiming, mis ei ole taaskasutamine, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine kõrvaldamiseks, isegi kui toimingul on osaliselt teisene tagajärg ainete või energia taasväärtustamise näol. [RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Jäätmete kõrvaldamistoimingute nimistu kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse](#) määrusega.

§ 18. Keskkonnanäring

Keskkonnanäring käesoleva seaduse tähenduses on arvulise normiga reguleerimata negatiivne keskkonnamõju või negatiivne keskkonnamõju, mis ei ületa arvulist normi, nagu jäätmetest põhjustatud hais, tolmu või müra; lindude, näriliste või putukate kogunemine; aerosoolide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laialikandumine.

§ 19. Jäätmekäitluskoht

(1) Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud ehitise jäätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmekäitluskoht on ka maa-ala, kus jäätmete taaskasutamine võimaldab parendada mullaviljakust, maa-ala keskkonnaseisundit või selle kasutusvõimalusi või maa-ala, kus tehakse jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise toiminguid, milleks ehitise olemasolu ei ole vajalik.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(3) Jäätmekäitluskohaks ei loeta jäätmekogumiskohta, -konteinerit või muud -mahutit, mis on ette nähtud vaid ühte liiki tava- või ohtlike jäätmete esmakogumiseks jäätmetekitajalt, samuti ehitisi või teisaldatavaid hoiukohti, kuhu eelnimetatud mahutid tavajäätmete kogumiseks on paigutatud, või ehitisi, mida kasutatakse olmes tekkinud pakendijäätmete esmakogumiseks.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4) Kui jäätmekäitluseks on vajalik keskkonnakaitseluba, võib jäätmeid käidelda ainult keskkonnakaitselooaga määratud kohas.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) Jäätmekäitluskoha, kaasa arvatud prügilas asukoht määratakse planeerimisseaduses sätestatud korras.

§ 20. Jäätmekäitluskoha järelhooldus

Jäätmekäitluskoha järelhooldus on suletud jäätmekäitluskoha keskkonnaseire ning võimaliku negatiivse keskkonnamõju, sealhulgas keskkonnanäringu tõrje.

2. jagu

Jäätmetekke vältimine ning jäätmete hulga ja ohtlikkuse vähendamine

§ 21. Jäätmetekke vältimise üldnõuded

(1) Iga tegevuse juures tuleb rakendada kõiki sobivaid jäätmetekke vältimise võimalusi, samuti kanda hoolt, et tekkivad jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele, varale ega keskkonnale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks tuleb iga tegevuse juures võimalikult suures ulatuses:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

1) rakendada loodusvarade ja toorme säästlikuks kasutamiseks parimat võimalikku tehnikat, sealhulgas tehnoloogiat, milles võimalikult suures ulatuses taaskasutatakse jäätmeid;

2) rakendada säästvaid tootmis- ja tarbimismudeleid, sealhulgas kavandada, projekteerida, valmistada ja sisse vedada eeskätt selliseid tooteid, mis on korduskasutatavad, parandatavad või võimalikult pika kasutusajaga ning mille kasutuselt kõrvaldamisel tekkivad jäätmed on taaskasutatavad võimalikult suurel määral;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

2¹) vähendada ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmist või hoiduda sellest;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

3) vähendada ohtlike ainete sisaldust materjalides ja toodetes;

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

4) vältida kriitilise tähtsusega tooraineid sisaldavate toodete jäätmeteks muutumist;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

5) toodete parandamise ja korduskasutuse edendamiseks teha intellektuaalomandi õigusi piiramata kättesaadavaks toodete vajalikud varuosad, kasutusjuhendid, tehniline teave ning muud vahendid, seadmed ja tarkvara;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

6) vähendada toidujäätmete teket ning soodustada toidu annetamist ja muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamist, eelistades seda, et toit jääb inimeste toiduks, mitte ei saa söödaks, ning et seda ei töödeldaks ümber toiduks mittekasutatavaks tooteks;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

7) vältida mereprügi teket.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 21¹. Toodetes sisalduvate ohtlike ainete kohta andmete esitamine

(1) Materjalides ja toodetes ohtlike ainete sisalduse vähendamise soodustamiseks tuleb REACH-määruse artikli 3 punktis 33 määratletud toote tarnijal esitada Euroopa Kemikaaliameti andmebaasi nimetatud määrase artikli 33 lõikes 1 nõutud teave.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(2) Riikliku kasutajatoe ülesandeid käesoleva paragrahvi lõikest 1 tulenevate ülesannete ja kohustuste puhul täidab Terviseamet kemikaaliseaduse § 33 punkti 6 alusel.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 22. Jäätmetekke vältimine

Jäätmetekke vältimine on asja jäätmeteks muutumisele eelnevate meetmete rakendamine tekkivate jäätmete koguse ja jäätmete keskkonna- ning terviseohtlikkuse vähendamiseks.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 22¹. Jäätmehierarhia

(1) Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete väljatöötamisel ning rakendamisel juhindutakse prioriteetide järjestuses järgmisest jäätmehierarhiast:

- 1) jäätmetekke vältimine;
- 2) korduskasutuseks ettevalmistamine;
- 3) ringlussevõtt;
- 4) muu taaskasutamine nagu energiakasutus;
- 5) kõrvaldamine.

(2) Jäätmehierarhiast võib kõrvale kalduda, kui see tagab parima keskkonnavalase üldtulemuse asja kogu olelusringi arvestades.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 22². Plasttooted

Ühekordselt kasutatav plasttoode on täielikult või osaliselt plastist valmistatud toode, mis ei ole kavandatud, valmistatud või turule lastud eesmärgiga see tootjale täitmiseks tagastada või mis ei ole kavandatud eesmärgiga seda korduskasutada nii, et see ringleks oma olelusringi jooksul mitu korda.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 22³. Ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmise piirang

Turule on keelatud lasta järgmisi ühekordselt kasutatavaid plasttooteid:

1) vatitikuvarred, välja arvatud need, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 05.05.2017, lk 1–175), kohaldamisalasse;

2) söögiriistad – noad, kahvlid, lusikad ja söögipulgad;

3) taldrikud;

4) joogikõrred, välja arvatud need, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745 kohaldamisalasse;

5) joogisegamispulgad;

6) õhupalle toetavad varred ja nende mehhanismid, välja arvatud sellised, mis on mõeldud tööstusliku või muu kutselise kasutusega õhupalli jaoks, mida tarbijale ei turustata.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 22⁴. Oksüdantide toimel lagunevast plastist valmistatud toodete turule laskmise piirang

Turule on keelatud lasta mis tahes tooteid, mis on valmistatud oksüdantide toimel lagunevast plastist.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 22⁵. Teatavate ühekordselt kasutatavate plasttoodete märgistamine

(1) Ühekordselt kasutatava plasti sisaldava niisutatud pühkepaberi ja hügieenisideme ning tamponi ja tamponi aplikaatori pakendi märgistamisel võetakse arvesse komisjoni rakendusmääruses (EL) 2020/2151, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/904 (teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamise kohta) lisa D osas loetletud ühekordselt kasutatavate plasttoodete ühtlustatud märgistusnõuete kohta (ELT L 428, 18.12.2020, lk 57–67), esitatud nõudeid.

(2) Käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse §-s 22⁶ kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) ühekordselt kasutatav plasti sisaldav hügieeniside on suurema vedelikukoguse imamiseks ja hoidmiseks kasutatav isikliku hügieeni vahend, mis on ette nähtud ühekordseks kasutamiseks;

2) ühekordselt kasutatav plasti sisaldav tampoon ja selle aplikaator on menstruaatsiooni korral kasutatav isikliku hügieeni vahend, mis on ette nähtud ühekordseks kasutamiseks.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 22⁶. Teatavatest ühekordselt kasutatavatest plasttoodetest teadlikkuse suurendamise meetmed

(1) Ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme ning tampooni ja tampooni aplikaatori turule laskja või turustaja peab reklaamiseaduse § 2 lõike 1 punktide 3 ja 8 kohases reklaamis välja tooma info toote plastisisalduse kohta ning teavitama tarbijat selle tootega kaasnevatest negatiivsetest mõjudest keskkonnale ja kanalisatsioonivõrgule.

(2) Ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme ning tampooni ja tampooni aplikaatori turule laskja või turustaja on kohustatud kasutajate keskkonnateadlikkuse suurendamiseks korraldama kord aastas vähemalt ühe minimaalselt kaheädalase üleriigilise teabekampaania järgmistel tingimustel:

1) teabekampaanias tuleb teavitada ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme ning tampooni ja tampooni aplikaatori kasutajaid nendest toodetest tekkinud jäätmete nõuetekohasest kõrvaldamisest, ühekordselt kasutatavate plasttoodete prügistamise ning nende jäätmete muu sobimatu kõrvaldamise mõjust keskkonnale, eriti merekeskkonnale, ja ühekordselt kasutatavast tootest tekkinud jäätmete sobimatu kõrvaldamisviisi mõjust kanalisatsioonile, sealhulgas tuleb tuua välja info toote plastisisalduse kohta;

2) teabekampaania tuleb avaldada üle riigi levivate meediakanalite, sealhulgas televisioon, raadio, sotsiaalseadus, ja välireklaami kaudu. Teabekampaaniaks ei loeta üksnes interneti, ajalehe või ajakirja kaudu jagatavat teavet;

3) teabekampaaniate, sealhulgas teavitamise korraldamise kulud tasub turule laskja või turustaja, kusjuures turule laskjad ja turustajad võivad korraldada ühiseid teabekampaaniaid;

4) teabekampaanias peab olema selgelt eristatav, milline turule laskja või turustaja teabekampaaniat korraldab, kusjuures ühise teabekampaania korral peavad olema loetletud kõikide osalevate turule laskjate või turustajate nimed.

(3) Turule laskja on toote tootja või importija, kes käesoleva seaduse § 23 lõike 1⁸ tähenduses laseb toote turule.

(4) Ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme ning tampooni ja tampooni aplikaatori tootja on käesoleva seaduse tähenduses füüsiline või juriidiline isik:

1) kelle tegevuskoht on Eestis ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme või tampooni ja tampooni aplikaatori;

2) kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64–88), artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme või tampooni ja tampooni aplikaatori;

3) kes müüb sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele ühekordselt kasutatava plasti sisaldava hügieenisideme või tampooni ja tampooni aplikaatori, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

(5) Importija on käesoleva seaduse tähenduses toote nõuetele vastavuse seaduse § 4 lõike 1 punktis 1 määratletud isik.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 23. Tootja, tootjate ühendus, turustaja ja volitatud esindaja

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(1¹) Tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse raames kavandab, projekteerib, valmistab, töötleb, müüb või veab sisse tooteid.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(1²) Mootorsõiduki tootja käesoleva seaduse tähenduses on:

1) Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras valmistab, müüb või impordib, olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga, Eesti turule M1-, N1- ja L2e-kategooria sõidukeid;

2) Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu asuv füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras müüb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele M1-, N1- ja L2e-kategooria sõidukeid.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1³) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil:

1) omab tegevuskohta Eestis ja valmistab oma nime või kaubamärgi all elektri- ja elektroonikaseadmeid või laseb elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ning turustab seda oma nime või kaubamärgi all Eestis;

2) omab tegevuskohta Eestis ja müüb Eestis muude tarnijate valmistatud seadmeid oma nime ja kaubamärgi all edasi, kuid sellist edasimüütjat ei käsitata tootjana, kui tootja kaubamärk on seadmel käesoleva lõike punkti 1 kohaselt;

3) omab tegevuskohta Eestis ja laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis turule elektri- ja elektroonikaseadmeid, mis on pärit teisest Euroopa Liidu liikmesriigist või väljastpoolt Euroopa Liitu;

4) müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljastpoolt Euroopa Liitu.
[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(1⁴) Patarei ja aku tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes sõltumata müügiviisist, müük sidevahendi abil kaasa arvatud, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis patareiseid ja akusid, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmetesse või mootorsõidukitesse paigaldatud patareiseid või akusid.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(1⁵) Rehvi tootja käesoleva seaduse tähenduses on:

1) Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras valmistab, müüb või impordib, olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga, Eesti turule rehve, sealhulgas koos liiklusseaduse § 2 punktis 9 määratletud haagisega, punktis 36 määratletud maastikusõidukiga, punktis 40 määratletud mootorsõidukiga, punktis 58 määratletud pukseeritava seadmega ja punktis 91 määratletud vahetatava pukseeritava seadeldisega;

2) Euroopa Liidu liikmesriigis või väljastpoolt Euroopa Liitu asuv füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras müüb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele rehve, sealhulgas koos liiklusseaduse § 2 punktis 9 määratletud haagisega, punktis 36 määratletud maastikusõidukiga, punktis 40 määratletud mootorsõidukiga, punktis 58 määratletud pukseeritava seadmega ja punktis 91 määratletud vahetatava pukseeritava seadeldisega.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1⁶) Põllumajandusplasti tootja käesoleva seaduse tähenduses on:

1) Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras valmistab, müüb või impordib, olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga, Eesti turule põllumajandusplasti;

2) Euroopa Liidu liikmesriigis või väljastpoolt Euroopa Liitu asuv füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras müüb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele põllumajandusplasti.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1⁷) Mootorsõiduki osa tootja käesoleva seaduse tähenduses on:

1) Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras valmistab, müüb või impordib, olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga, Eesti turule M1-, N1- ja L2e-kategooria sõidukite osi;

2) Euroopa Liidu liikmesriigis või väljastpoolt Euroopa Liitu asuv füüsiline või juriidiline isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse korras müüb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele M1-, N1- ja L2e-kategooria sõidukite osi.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1⁸) Turule laskmine käesoleva seaduse tähenduses on majandus- või kutsetegevuse käigus toote esmakordne Eesti turul kättesaadavaks tegemine.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(1⁹) Turul kättesaadavaks tegemine käesoleva seaduse tähenduses on majandus- või kutsetegevuse korras toote tasu eest või tasuta tarnimine Eesti turule toote turustamiseks, tarbimiseks või teistele isikutele kasutamiseks.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1¹⁰) Plasti sisaldava kalapüügivahendi tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik:

1) kelle tegevuskoht on Eestis ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule plasti sisaldavaid kalapüügivahendeid;
2) kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule plasti sisaldavaid kalapüügivahendeid;
3) kes müüb sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele plasti sisaldavaid kalapüügivahendeid, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1¹¹) Niisutatud pühkepaberi tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik:

1) kelle tegevuskoht on Eestis ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavat niisutatud pühkepaberit;
2) kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavat niisutatud pühkepaberit;
3) kes müüb sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele ühekordselt kasutatavat niisutatud pühkepaberit, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1¹²) Õhupalli tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik:

1) kelle tegevuskoht on Eestis ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavaid õhupalle;
2) kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavaid õhupalle;
3) kes müüb sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele ühekordselt kasutatavaid õhupalle, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1¹³) Filtriga tubakatoote ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatava filtri tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik:

1) kelle tegevuskoht on Eestis ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavaid filtriga tubakatooteid või koos tubakatootega kasutamiseks turustatavaid filtreid;
2) kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule ühekordselt kasutatavaid filtriga tubakatooteid või koos tubakatootega kasutamiseks turustatavaid filtreid;
3) kes müüb sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele ühekordselt kasutatavaid filtriga tubakatooteid või koos tubakatootega kasutamiseks turustatavaid filtreid, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1¹⁴) Käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud plasti sisaldava kalapüügivahendi tootjana ei käsitata isikut, kelle tooted on käsitsi valmistatud.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(2) Isikut, kes üksnes rahastab rahastamislepingu alusel (näiteks pank), ei loeta tootjaks, kui ta ei tegutse tootjana käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 1², 1³, 1⁴, 1⁵ või 1⁶ kohaselt.

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

(2¹) Rahastamisleping käesoleva seaduse tähenduses on laenuleping, liisinguleping, rendileping või järelmaksuga müügileping või kokkulepe, mis on seotud probleemtoodetega, olenemata sellest, kas nimetatud lepingus või kokkuleppes või tagatislepingus või tagatiskokkuleppes sätestatakse, et nende toodete omandiõigus läheb üle või võib üle minna.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(3) Käesoleva seaduse mõistes on tootjate ühendus mittetulundusühing või muu majanduslikku tulu mittetaotlev organisatsioon, mille liikmeteks on üksnes tootjad või tootjate ühendused ning mille üheks eesmärgiks on teatud liiki probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine või finantseerimine.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4) Tootjate ühendus peab tagama:

1) kõigile vastavat liiki probleemtoodete tootjatele juurdepääsu tootjate ühenduse teenustele;
2) kohustused üle andnud tootjate võrdse kohtlemise;
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]
3) jäätmete käitlemisega seotud teenuse ostmise konkurentsi alusel ja teenuse pakkuja valimise korra avalikustamise tootjate ühenduse veebilehel;
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]
4) jäätmete kogumise ja taaskasutamisega seotud andmete kättesaadavuse Kliimaministeeriumile ja järelevalve õigust omavale isikule;

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 6 alusel asendatud sõna „Keskonnaministeerium” sõnaga „Kliimaministeerium” vastavas käändes]

5) oma veebilehel tootjate poolt tehtud sissemaksete suuruse avalikustamise turule lastud probleemtootemassi tonni kohta;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

6) probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise korraldamise kolme aasta jooksul alates nende kogumisest ja taaskasutuse sihtarvude täitmise.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4¹) Tootjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamisel võetakse arvesse:

1) toote vastupidavust;

2) parandatavust;

3) korduskasutatavust;

4) ringlussevõetavust;

5) ohtlike ainete olemasolu, lähtudes seejuures toote olemusringil põhinevast käsitlusviisist ja sellest, kui palju on tootja toote valmistamisel arvestanud käesoleva seaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 ning § 24 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõudeid.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Turustaja käesoleva seaduse tähenduses on tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, kes teeb probleemtoote turul kättesaadavaks.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(6) Volitatud esindaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes täidab liikmesriigi territooriumil tootja laiendatud tootjavastutuse süsteemidega seotud kohustusi, kui tootjal puudub liikmesriigis asukoht. Volitused kehtivad üksnes siis, kui volitatud esindaja on need kirjalikult heaks kiitnud ja need kehtivad vähemalt kõigi sama liiki probleemtoodete puhul. Volitatud esindaja täidab tootjalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 23¹. Tootja ja tootjate ühenduse enesekontrollisüsteem

(1) Tootja ja tootjate ühendus peavad rakendama enesekontrollisüsteemi, mis tagab vähemalt järgmiste andmete olemasolu:

1) käesoleva seaduse § 25¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise õigsuse kohta;

2) käesoleva seaduse § 23 lõike 4¹ kohaselt tootjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamise nõuete täitmise õigsuse kohta;

3) probleemtooteregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta;

4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.07.2006, lk 1–98) sätestatu kohaselt jäätmesaadetiste kohta kogutud andmete õigsuse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustusest on vabastatud isikud, kellel on keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem, mis vastab nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–45).

(3) Enesekontrollisüsteemi andmed tuleb dokumenteerida ja vajaduse korral ajakohastada vähemalt kord 12 kuu jooksul.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 24. Tootja kohustused jäätmetekke vältimisel ja tekkivate jäätmete kogumisel

(1) Toodete valmistamisel peab tootja võimalikult suures ulatuses:

1) piirama ohtlike ainete kasutamist, et vältida nende sattumist keskkonda ning vajadust kõrvaldada jäätmeid ohtlike jäätmetena;

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

2) edendama teisese toorme kasutamist toodetes;

3) hõlbustama toodetest tekkivate jäätmete korduskasutust, demonteerimist ja ringlussevõttu.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(2) Teisene toore on jäätmete taaskasutamistoimingu tulemusena ringlussevõetud aine või materjal.

(3) Toodetest tekkivate jäätmete keskkonnahoidliku käitlemise nõudeid, eelkõige taaskasutamise nõudeid tuleb arvesse võtta juba toodete kavandamisel ja projekteerimisel.

(3¹) Tootja võib toote konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsessi kaudu takistada toote korduskasutust vaid juhul, kui selliseid iseärasusi või tootmisprotsessi kasutades saavutatakse oluline eelis keskkonnakaitses või ohutusnõuetes.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(4) Tootja on kohustatud seoses tema tootest tekkivate jäätmete töötlemisega andma jäätmekäitlejatele teavet kasutatud materjalide ja toote komponentide, ohtlike ainete olemasolu ja nende asukoha kohta tootes.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(5) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus tootest tekkivate jäätmete käitlemisel keskkonna- ja terviseohu vältimiseks anda määrusi, millega kehtestatakse tootes ohtliku aine maksimaalne sisaldus ja tehnilised normid ohtlike ainete sisalduse määramiseks või sihtarvud teise toorme kasutamiseks toote valmistamisel.

§ 24¹. Valmistaja kohustus patareisid ja akusid sisaldavate elektri- ja elektroonikaseadmete valmistamisel

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(1) Valmistaja on kohustatud kavandama elektri- ja elektroonikaseadmed selliselt, et patarei- ja akujäätmeid saab seadmest hõlpsasti eemaldada.

[RT I, 20.02.2015, 2- jõust. 01.07.2015]

(1¹) Kui lõppkasutaja ei saa elektri- ja elektroonikaseadmetest patarei- ja akujäätmeid hõlpsasti eemaldada, kavandab valmistaja seadmed selliselt, et valmistajast sõltumatu kvalifitseeritud töötaja saab patarei- ja akujäätmed hõlpsasti eemaldada.

[RT I, 20.02.2015, 2- jõust. 01.07.2015]

(2) Elektri- ja elektroonikaseadmetega, kuhu patareid ja akud paigaldatakse, tuleb kaasa anda juhend, milles selgitatakse, kuidas lõppkasutaja või valmistajast sõltumatu kvalifitseeritud töötaja saab patareid ja akud ohutult eemaldada. Asjakohasel juhul teavitatakse juhendis lõppkasutajat ka seadmesse paigaldatud patarei või aku liigist.

[RT I, 20.02.2015, 2- jõust. 01.07.2015]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1–2 sätteid ei kohaldata, kui ohutuse, tõhususe, meditsiiniliste põhjuste või andmete terviklikkuse säilitamise tõttu on vajalik katkematu energiavarustus ja pidev ühendus seadme ja patarei või aku vahel.

[RT I, 20.02.2015, 2- jõust. 01.07.2015]

§ 25. Probleemtoode

(1) Probleemtoode on toode, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada tervise- või keskkonnoahtu, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist.

(2) Probleemtoodete hulka kuuluvad:

1) patareid ja akud;

2) [kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

3) mootorsõidukid ja nende osad;

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

4) elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende osad;

5) rehvid;

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

6) põllumajandusplast;

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

7) plasti sisaldavad kalapüügivahendid ja nende osad;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

8) niisutatud pühkepaber;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

9) õhupallid;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

10) filtriga tubakatoode ja koos tubakatoodega kasutamiseks turustatavad filtrid.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3) Käesoleva seaduse mõistes on:

1) patarei ja aku – ühest või enamast elemendist koosnev mittetaaslaetav (patarei) või taaslaetav (aku) vooluallikas, mis muudab keemilise energia vahetult elektrienergiaks;

2) [kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

3) mootorsõiduk – M1-, N1- ja L2e-kategooria mootorsõiduk ning M1-, N1- ja L2e-kategooria mootorsõiduki osa, välja arvatud liiklusseaduse § 83 kohane ajaloolise väärtusega sõiduk ja selle osad, mis on hoiustatud nõuetekohaselt ja keskkonnasõbralikul viisil sademekindla ja vedelikukindla pinnakattega rajatises ning mille hoiustamisega ei kaasne keskkonnahäiringut keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 lõike 1 tähenduses;

[RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

4) elektri- ja elektroonikaseade – seade, mis vajab töötamiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja, ning seade selle voolu ja välja tekitamiseks, suunamiseks ning mõõtmiseks ja on mõeldud kasutamiseks pingel mitte üle 1000 V vahelduvvoolu ning mitte üle 1500 V alalisvoolu korral;

5) rehvi – liiklusseaduse § 2 punktis 9 määratletud haagise, punktis 36 määratletud maastikusõiduki, punktis 40 määratletud mootorsõiduki, punktis 58 määratletud pukseeritava seadme ja punktis 91 määratletud vahetatava pukseeritava seadeldise rehvi;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

6) põllumajandusplast – põllumajanduses kasutatav silopallikile, silokattekile, kiletunnel, kattevõrk ja plastnõör;

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

7) kalapüügivahend – ese või varustuse osa, mida kasutatakse kalanduses või vesiviljeluses mere bioloogiliste ressursside püüdmiseks või kasvatamiseks või mis ujub merepinnal ja mida kasutatakse mere bioloogiliste ressursside peibutamiseks ja püüdmiseks või kasvatamiseks;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

8) niisutatud pühkepaber – eelniisutatud plasti sisaldav pühkepaber, mis on mõeldud isikliku hügieeni tarbeks või kodumajapidamises kasutamiseks;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

9) õhupall – mittepoorsest kergest materjalist kott, mida saab õhku või gaasi täis pumbata ning mida kasutatakse pidudel kaunistamiseks või laste mänguasjana, välja arvatud tööstusliku või muu kutselise kasutusega õhupallid, mida tarbijatele ei turustata;

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

10) filtriga tubakatoode ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatav filter – plasti sisaldava filtriga tubakatoode ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatav plasti sisaldav filter.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4 sätestatud tekstiosa „vajab töötamiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja” tähendab §-de 26¹⁰–26¹⁶ ja 27 tähenduses, et elektri- ja elektroonikaseade vajab elektrivoolu või elektromagnetvälja vähemalt ühe kavandatud funktsiooni täitmiseks

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(4) **Valdkonna eest vastutaval ministril** on õigus määrusega kehtestada probleemtoodete märgistamise viis ja kord.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 25¹. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte

(1) Tootja on kohustatud tagama oma turule lastud probleemtootest tekkivate jäätmete käitlemise ning kandma sellest tulenevad kulud. Tootja võib valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt või annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele.

(2) Tootja või tootjate ühendus peab tagama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks vajalikud rahalised või rahalised ja korralduslikud vahendid, mis vastavad järgmistele nõuetele:

1) need katavad kulud, mis tekivad tootja turule lastud probleemtootest tekkivate jäätmete liigiti kogumisel ja seejärel transportimisel ning töötlemisel, sealhulgas töötlemisel, mis on vajalik käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel kehtestatud sihtarvude saavutamiseks, võttes arvesse asjaomastest tootest saadud teisese tooraine korduskasutamisest, müügist või sissenõudmata tagatisraha tasudest saadavat tulu;

2) need katavad kulud, mis on seotud jäätmevaldajatele asjakohase teabe andmisega vastavalt käesoleva seaduse § 26⁸ lõikele 1;

3) need katavad kulud, mis on seotud käesoleva seaduse § 26¹ lõike 1¹ alusel probleemtooteregistris registreerimise ja registrisse andmete esitamisega;

4) need ei ületa kulusid, mis on vajalikud kulutõhusate jäätmekäitlusteenuste osutamiseks.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2¹) Tootja või tootjate ühendus peab tagama turule lastud probleemtootest tekkivate jäätmete tagasivõtu- ja kogumisvõrgustiku, mis hõlmab kogu riigi territooriumi, on lõppkasutajale lähedal ja ei keskendu üksnes sellistele piirkondadele ja toodetele, mille jäätmete kogumine ja käitlemine on kasumlik.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Tootja vastutab oma turule lastud probleemtoote eest seni, kuni probleemtootest tekkinud jäätmed on nõuetekohaselt käideldud. Probleemtoote tootjale ei kohaldata käesoleva seaduse § 28 lõikes 4 sätestatud.

(4) Tootja, kelle asukoht ei ole Eestis, kuid kes sõltumata müügiviisist laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule probleemtooteid, määrab probleemtoote turule laskmiseks Eestis elu- või asukohta omava füüsilisest või juriidilisest isikust volitatud esindaja, kes täidab tema eest probleemtoote tootja laiendatud vastutuse kohustused.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(5) Probleemtootest tekkinud jäätmeid taaskasutatav või kõrvaldav ettevõtja või vahendav ettevõtja peab esitama tootjale, tootjate ühendusele või taaskasutamist või kõrvaldamist vahendavale ettevõtjale tema nõudmisel taaskasutamise tõendi. Taaskasutamise tõendile märgitakse probleemtootest tekkinud jäätmete üleandja, probleemtootest tekkinud jäätmete liik, kood ja kogus ning taaskasutatud või kõrvaldatud probleemtootest tekkinud jäätmete kogus, taaskasutamise- või kõrvaldamistoimingu kood ja riik, kus taaskasutamine või kõrvaldamine toimus.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Rehvidest, kantavatest patareidest ja akudest ning kodumajapidamistes kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise korraldamiseks on nimetatud probleemtoote tootjad kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu tootjate ühendusega.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 25². Teatavate plasti sisaldavate ühekordselt kasutatavate toodetega seotud kulude katmine

(1) Niisutatud pühkepaberi tootja, õhupalli tootja ning filtriga tubakatoote ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatava filtri tootja on kohustatud kandma järgmised kulud:

1) käesoleva seaduse §-s 26⁸ nimetatud teadlikkuse suurendamisega seotud kulud seoses asjaomase tootega;

2) [kehtetu -RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

3) asjaomast tootest tekkinud prügi koristamise ning selle edasise veo ja käitlemise kulud.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(2) Filtriga tubakatoote ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatava filtri tootja peab lisaks asjaomastesse avalikesse kogumissüsteemidesse äravisatud toodete kogumise kuludele kandma ka taristu ja selle käitamise ning nende jäätmete edasise veo ja käitlemise kulud. Nende kulude hulka võivad kuuluda kulud, mis kaasnevad taristu rajamisega spetsiaalselt nimetatud toodete tarbimisel tekkivate jäätmete kogumiseks, näiteks sobilikud jäätmemahutid kohtades, kus prügistamise tõenäosus on suurem.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud kulud ei tohi ületada nendes lõigetes nimetatud teenuste kulutõhusa osutamise kulusid. Kulud määratakse kindlaks läbipaistval viisil asjaomaste osalejate vahel. Prügikoristamise kulude korral piirdatakse avaliku sektori asutuste või nende volitatud tegevusega.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud kulude ühetaolise arvutamise meetoodika ja kulude määramise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

§ 26. Tootja kohustused probleemtootest tekkivate jäätmete käitlemisel

(1) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1¹) Isikule, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtootest tekkinud jäätmed, kohaldatakse käesoleva seaduse § 25¹ sätteid ja käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud kohustusi.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1²) [Kehtetu -RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(1³) Patarei ja aku tootja on kohustatud tagasi võtma sama liiki patarei ja aku sõltumata sellest, millal patarei või aku on turule lastud, millist kaubamärki patarei või aku kannab ning kas kasutaja kavatseb osta uue patarei või aku.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(1⁴) Rehvi tootja on kohustatud tagasi võtma sama liiki rehvi sõltumata sellest, millal rehvi on turule lastud, millist kaubamärki rehvi kannab ning kas kasutaja kavatseb osta uue rehvi.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(1⁵) Põllumajandusplasti tootja on kohustatud tagasi võtma või korraldama enda poolt turule lastud põllumajandusplasti tagasivõtmise ja taaskasutamise, kuid mitte rohkem kui on tema poolt eelmisel kalendriaastal turule lastud plasti kogumass.

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

(1⁶) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1⁷) Elektri- ja elektroonikaseadme, mootorsõiduki, mootorsõiduki osa, rehvi, põllumajandusplasti, niisutatud pühkepaberi, õhupalli, filtriga tubakatoote ja koos tubakatootega kasutamiseks turustatava filtri ning plasti sisaldava kalapüügivahendi tootja, kes laseb majandus- või kutsetegevuse korras oma tooteid teise Euroopa Liidu liikmesriigi turule, kus tal puudub asukoht, määrab kirjaliku volitusega selles liikmesriigis elu- või asukohta omava füüsilisest või juriidilisest isikust esindaja, kes täidab tema eest tootjale pandud kohustusi.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja korra ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud isik kannab jäätmetekitajalt vastuvõetud probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise kulud. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4¹) [Kehtetu -RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(4²) Kui tootjale tagastatavast elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed ei ole algse seadmega võrreldes kompleksed ning neis puuduvad varem seadme komplektis või koostises olnud materjalimahukuselt ja maksumuselt või jäätmete ohtlikkuse seisukohalt olulised osad või kui seadmele on lisatud muid jäätmeid, võib tootja jäätmevaldajalt nõuda osalist jäätmekäitluskulude kandmist. Vaidlused seadme kompleksuse üle lahendab linna- või vallavalitsuse volitatud isik. [RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4³) [Kehtetu -RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(5) Enne probleemtoote suhtes kohalduvate tootja kohustuste tekkimist turule lastud probleemtoodetest tekkinud jäätmete (endisaegsed jäätmed) jäätmehoolduse tagamise ning selle finantseerimise kohustused lasuvad tootjatel, kes vastavate probleemtoodete jäätmeteks muutmise ajal turul tegutsevad, proportsionaalselt nende osaga seda tüüpi probleemtoodete turul. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(6) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(7) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(8) [Vabariigi Valitsusel](#)või tema volitatud ministril on õigus määrusega kehtestada kasutuselt kõrvaldatud probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord.

(9) Käesoleva seadusega sätestatud kohustused kirjaliku lepinguga tootjate ühendusele üle andnud tootja, kes on täitnud oma kohustused tootjate ühenduse ees, ei ole vastutav probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise sihtarvude täitmise ning probleemtooteregistrile andmete edastamise eest. Sellisel juhul vastutab tootjate ühendus tootja vastavate kohustuste täitmise eest. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(10) Käesoleva seaduse § 25¹ lõigete 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 1^{3-1⁵}, 1⁷, 3-5 ja 8 ning §-de 26¹ ja 27 sätteid ei kohaldata nende patareidele ja akudele, mida kasutatakse: [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

1) seadmetes, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, relvades, laskemoonas ja sõjavarustuses, välja arvatud patareid ja akud, mis ei ole spetsiaalselt määratud sõjaliseks otstarbeks;

2) seadmetes, mis on määratud kosmosesse saatmiseks. [RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(11) Käesoleva seaduse § 25¹ lõigete 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 1^{3-1⁵}, 1⁷, 3-5 ja 8 ning §-de 26¹ ja 26² sätteid ei kohaldata:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

1) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks mõeldud relvadele, laskemoonale ja sõjavarustusele;

2) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud ja paigaldatud muud tüüpi seadme eriomase osana, millele ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 1^{3-1⁵}, 1⁷, 3-5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 25¹, 26¹ ja 26² sätteid, või mis ei ole § 25 lõike 3 punkti 4 kohased elektri- ja elektroonikaseadmed ja mis toimivad üksnes kõnealuse muud tüüpi seadme osana;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

3) hõõglampidele.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(12) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatule ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 1³⁻⁵, 1⁷, 3-5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 25¹, 26¹ ja 26² sätteid:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 1) kosmosesse saatmiseks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmetele;
- 2) suurtele paiksetele tööstuslikele tööriistadele;
- 3) suurtele paigaldistele, välja arvatud seadmed, mis olles küll kõnealuste paigaldiste osad, ei ole projekteeritud ja paigaldatud nende eriomase osana;
- 4) inimeste ja kaupade veoks mõeldud transpordivahenditele, välja arvatud kahe rattalastele elektrisõidukitele, millel puudub tüübikinnitus;
- 5) üksnes majandus- või kutsetegevuseks kättesaadavaks tehtud maanteeväliste liikurmasinatele;
- 6) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ning mis on kättesaadavad vaid ettevõtjatele;
- 7) meditsiiniseadmetele ja *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmetele, mis eeldatakse olevat nakatunud enne kasutusaja lõppu, ning aktiivsetele siirdatavatele meditsiiniseadmetele.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 15.08.2018]

(13) Käesolevas paragrahvis kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) suured paiksed tööstuslikud tööriistad – terminit kasutatakse käesoleva seaduse § 27 lõike 6 punkti 1 tähenduses;
 - 2) suur paigaldis – mitut liiki aparaatide ja vajaduse korral muude seadmete suuremõõtmeline kombinatsioon, mille panevad kokku, paigaldavad ja demonteerivad spetsialistid ja mis on hoone või rajatise osana mõeldud alaliseks kasutamiseks eelnevalt kindlaksmääratud kasutuskohas ning mis on asendatav üksnes samasuguse kindlaks otstarbeks kavandatud seadmega;
 - 3) üksnes majandus- ja kutsetegevuse jaoks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad – terminit kasutatakse käesoleva seaduse § 27 lõike 6 punkti 4 tähenduses;
 - 4) meditsiiniseade – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745, artikli 2 punktide 1 ja 2 tähenduses meditsiiniseade ja meditsiiniseadme abiseade, mis on ühtlasi elektri- või elektroonikaseade;
- [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]
- 5) *in vitro* diagnostikameditsiiniseade – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 05.05.2017, lk 176–332) artikli 2 punktide 2 ja 4 tähenduses *in vitro* diagnostikameditsiiniseade ja *in vitro* diagnostikameditsiiniseadme abiseade;
- [RT I, 22.12.2022, 2- jõust. 01.01.2023]
- 6) aktiivne siirdatav meditsiiniseade – aktiivne siirdatav meditsiiniseade Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745 artikli 2 punktide 4 ja 5 tähenduses.

[RT I, 17.05.2020, 1- jõust. 26.05.2021]

§ 26¹. Probleemtooteregister

(1) Probleemtooteregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on andmete koondamine probleemtoodete tootjate ja tootjate ühenduste kohta, arvestuse pidamine turule lastud probleemtoodete, Eestis probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise ja taaskasutamise sihtarvude saavutamise kohta jäätmeseadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning järelevalve tegemiseks ja registrisse kantud andmete alusel Euroopa Komisjonile jäätmealase teabe esitamine.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1¹) Tootjad on kohustatud end registreerima probleemtooteregistris ja esitama registrisse andmeid.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(1²) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1³) Tootja, kelle tegevuskoht asub väljaspool Eestit ja kes laseb Eestis probleemtooteid turule, registreeritakse probleemtooteregistris Eestis tegevuskohta omava volitatud esindaja kaudu. Volitatud esindaja määratakse kirjaliku volitusega.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1⁴) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kelle tegevuskoht asub Eestis, kuid kes laseb elektri- ja elektroonikaseadmeid turule teises Euroopa Liidu liikmesriigis, registreeritakse selle Euroopa Liidu liikmesriigi asjaomases registris, kuhu ta seadmeid turule laseb.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(2) Probleemtooteregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Probleemtooteregistrisse kantavad andmed, nende esitamise kord, juurdepääs registri andmetele ja rahvusvahelistest kohustustest tulenev andmete edastamise kord kehtestatakse probleemtooteregistri põhimääruses.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3¹) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) [Valdkonna eest vastutaval ministril](#) on õigus oma määrusega kehtestada probleemtoodetest tekkinud jäätmete täpsustatud nimistu vastavuses käesoleva seaduse § 2 lõike 4 alusel koostatud jäätmenimistuga, kui see on vajalik jäätmete täpsemaks määratlemiseks ja taaskasutamise andmete kandmiseks probleemtooteregistrisse. [RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 26². Elektri- ja elektroonikaseadmete romude kogumisel ja tootjale tagastamisel tekkinud kulude katmine

(1) Enne 2005. aasta 13. augustit turustatud kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromude kokkukogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannavad tootjad, kes turustavad vastavat liiki kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmeid hetkel, mil nendest elektroonikaromud tekivad, ühiselt. Tootjad kannavad kulud proportsionaalselt vastavalt oma turuosale vastavat liiki elektri- ja elektroonikaseadmete müügis.

(1¹) Elektroonikaromud käesoleva seaduse tähenduses on elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed käesoleva seaduse § 2 tähenduses, sealhulgas kõik osad, alakoostud ja tarvikud, mis on toote osad selle kasutusel kõrvaldamise ajal. [RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 12.07.2019]

(2) Enne 2005. aasta 13. augustit turustatud muude kui kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromude, mis on asendatud uute samalaadsete seadmetega või sama funktsiooni täitvate seadmetega, kokkukogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannab tootja, kes on müünud seadmed, millega elektroonikaromuks muutunud seadmed asendatakse.

(3) Enne 2005. aasta 13. augustit turustatud muudest kui kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromude kokkukogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannab jäätmevaldaja, kui ta ei ole asendanud neid seadmeid uute samalaadsete seadmetega või seadmetega, mis täidavad sama funktsiooni. [RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4) Iga tootja vastutab oma alates 2005. aasta 13. augustist turule lastud toodetest tekkinud jäätmete kokkukogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise eest. [RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 26³. Romusõidukite üleandmine, kogumine, vastuvõtmine ja sellest tekkinud kulude katmine ning lammutustõend

[RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(1) Romusõiduki võib üle anda keskkonnakaitsele omavale jäätmekäitlejale, kellel on sõlmitud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis leping mootorsõiduki tootja või mootorsõidukite tootjate ühendusega.

(2) Romusõiduk on mootorsõiduk, mis on käesoleva seaduse § 2 lõike 1 tähenduses jäätmed.

(3) Romusõidukile, mis on liiklusregistrist liiklusseaduse alusel kustutatud, kohaldatakse käesoleva paragrahvi nõudeid.

(4) Romusõiduk, mis ei ole komplektne, tuleb üle anda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejale.

(5) Komplektne ei ole sõiduk, millel puuduvad varem selle komplektis olnud materjalimahukuselt või tehniliselt olulised osad, nagu kere, sild, mootor, käigukast, katalüsaator, elektrooniline juhtplokk või muud osad, mis takistavad sõiduki liikluses osalemist.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejale antakse üle romusõiduk, mis ei ole komplektne või millesse on pandud jäätmeid, võib jäätmekäitleja nõuda jäätmevaldajalt jäätmekäitluskulude osalist kandmist, võttes arvesse asjaomase sõiduki puuduva osa materjali väärtust ja sõidukile lisatud jäätmete käitlemise kulusid.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud ei kohaldata, kui:

1) romusõiduki osa puudub väärteto või kuriteo tagajärjel, välja arvatud juhul, kui väärteto või kuriteo pani toime jäätmevaldaja;

2) kui üleandjaks on Keskkonnaamet või kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejale antakse üle komplektne romusõiduk, millel puudub turuväärtus või mille turuväärtus on negatiivne, ei või jäätmekäitleja nõuda jäätmevaldajalt jäätmekäitluskulude ja muude kulude kandmist.

(9) Mootorsõiduki tootja tagab romusõidukite tasuta kogumise ja kuludeta üleandmise vähemalt kord aastas käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejale.

(10) Käesoleva paragrahvi lõike 9 alusel kogutud romusõiduk antakse üle tasuta.

(11) Mootorsõiduki tootja loob kogumissüsteemi, sealhulgas kogumiskohad, või osaleb nende loomises kõigi romusõidukite jaoks, mis kuuluvad sõidukikategooriatesse, mille ta on liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks teinud.

(12) Mootorsõiduki tootja tagab, et käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud kogumissüsteem hõlmab kogu riigi territooriumi ja kogumiskohti on piisavalt, võttes arvesse elanikkonna suurust ja tihedust ning romusõidukite eeldatavat hulka, ja kogumiskohad ei asu üksnes piirkondades, kus kogumine ja sellele järgnev käitlemine on kõige kasumlikum.

(13) Mootorsõiduki tootja kannab romusõidukite vastuvõtmise ja käitlemise kulud proportsionaalselt liiklusregistris eelmisel kalendriaastal esmaselt registreeritud mootorsõidukite margipõhise turuosaga.

(14) Mootorsõiduki tootja ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitleja on kohustatud mootorsõiduki osade turustajalt, mootorsõidukite hooldustöökojalt, kohaliku omavalitsuse üksuselt ning kohaliku omavalitsuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt mootorsõiduki hooldamisel tekkinud kasutatud osade jäätmed tasuta vastu võtma.

(15) Lammutustõendi väljastamise õigus on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejal, kes tagab romusõiduki nõuetekohase töötlemise.

(16) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitleja võib lammutustõendi väljastamise õiguse lepinguga üle anda romusõidukite kogujale, kes kogub romusõidukeid jäätmekäitleja nimel.

(17) Romusõidukite koguja on keskkonnakaitsele oma isik, kes kogub ja veab teiste isikute üleantud romusõidukeid nende edasise taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

(18) Romusõiduki vastuvõtmisel väljastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitleja üleandjale tasuta lammutustõendi.

(19) Liiklusregistrist kustutatud sõiduki lammutustõend peab sisaldama vähemalt komisjoni otsuse nr 2002/151/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu kasutuselt kõrvaldatud sõidukeid käsitleva direktiivi 2000/53/EÜ artikli 5 lõike 3 kohaselt väljaantavas lammutustõendis esitatavate miinimumnõuete kohta (EÜT L 50, 21.02.2002, lk 94–95) lisas kirjeldatud teavet.

[RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

§ 26⁴. Probleemtoodete kogumisel ja taaskasutamisel tekkinud kulude jagamine tootjate ja tootjate ühenduste vahel

(1) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete puhul on igal probleemtoote tootjal ja probleemtoote tootjate ühendusel, kes on kogunud ja nõuetekohaselt taaskasutanud või kõrvaldanud probleemtoodetest tekkinud jäätmeid rohkem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, õigus nõuda teiselt probleemtoote tootjalt või tootjate ühenduselt, kes on probleemtoodetest tekkinud jäätmeid kogunud ja nõuetekohaselt taaskasutanud või kõrvaldanud vähem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, kogumise, transportimise, taaskasutamise või kõrvaldamise kulude hüvitamist ulatuses, mis tagab proportsionaalse vastutuse nende turuosade põhjal.

(2) Probleemtoodete kogumisel, transportimisel, taaskasutamisel ja kõrvaldamisel tekkinud kulude arvutamise ja jaotamise aluseks on probleemtooteregistris registreeritud andmed.

(3) Probleemtoote tootjal ja tootjate ühendusel on probleemtoodete kogumisel, transportimisel, taaskasutamisel või kõrvaldamisel tekkinud kulude hüvitamise nõude esitamise õigus vaid juhul, kui ta on pakkunud probleemtoodetest tekkinud jäätmete üleandmist, ent asjaomane probleemtoote tootja või tootjate ühendus on sellest keeldunud.

(4) Probleemtoote tootjale ja tootjate ühendusele esitatav probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise, transportimise, taaskasutamise või kõrvaldamise kulude hüvitamise nõue ei tohi ületada kulusid, mis on vajalikud laiendatud tootjavastutusega seonduvate tootja kohustuste täitmiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kulude hüvitamise kord määratakse asjaosaliste vahel kindlaks läbipaistval viisil ja tootja või tootjate ühenduse vahel sõlmitud lepingu alusel. Kulude hüvitamisel lähtutakse võlaõigusseaduses sätestatust. Hüvitise arvutamisel võetakse arvesse probleemtoodete korduskasutamist, korduskasutamiseks ettevalmistamisest ja teiseste toorainete müügist saadavat tulu.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 26⁵. Kasutajale info esitamine elektroonikaromude ja kasutatud patareide ning akude jäätmete käitluskulude kohta

(1) Tootjad võivad näidata enne 2005. aasta 13. augustit turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete müügil jäätmekäitluskulusid seadme hinna eraldi osana kuni 2012. aasta 13. augustini või kuni 2014. aasta 13. augustini.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(1¹) Tootjad ei või näidata pärast 2005. aasta 13. augustit turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete müügil jäätmekäitluskulusid seadme hinna eraldi osana.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Tootjad ei või näidata patareide või akude müügil jäätmekäitluskulusid eraldi patarei või aku hinna osana.

(3) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaegade täpsustatud loetelu elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate lõikes.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 26⁶. Kasutatud patareide ja akude kogumisel ning edasisel käitlemisel tekkinud kulude katmine

Mootorsõidukites ja tööstuses kasutatavate patareide ja akude tootja võib kasutatud akude ja patareide tasuta vastuvõtmise asemel sõlmida juriidilisest või füüsilisest isikust ettevõtjast kasutajaga ka muu kokkuleppe akudest ja patareidest tekkinud jäätmete käitlemise kulude katmise kohta.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 26⁷. Tootja ja turustaja kohustused müügikohas elektri- ja elektroonikaseadmetest ning patareist ja akust tekkinud jäätmete tagasivõtmisel

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas tasuta arvilise vastavuse alusel tagasi võtma turustatava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmetest tekkinud jäätmed.

(1¹) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille müügipind on vähemalt 400 m², tasuta tagasi võtma väikseid elektroonikaromuseid, mille ükski väline mõõde ei ületa 25 cm, sõltumata sellest, kas kasutaja ostab uue sama liiki seadme või kas selles müügikohas müüakse sellist liiki seadmeid.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja varustab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud turustajat vajaliku kogumismahutiga turustaja vastavasisulise soovi korral.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(3) Patarei ja aku turustaja on kohustatud oma müügikohas tasuta tagasi võtma turustatava patarei või akuga sama liiki patareist või akust tekkinud jäätmed.

(4) Patarei ja aku tootja varustab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud turustajat kogumiseks vajaliku kogumismahutiga.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 26⁸. Probleemtoote kasutaja teavitamine ja teabekampania korraldamine

(1) Tootjal on kohustus anda probleemtoote kasutajale teavet probleemtootest tekkinud jäätmete tagastamiskohtade kohta ning korraldada teabekampaniaid, et suurendada kasutajate keskkonnateadlikkust ja motiveerida kasutajat vastutustundlikult käituma.

(2) Tootja ja tootjate ühendus on kohustatud koostöös turustajaga tegema probleemtoote kasutajale kättesaadavaks teabe selle kohta, kuhu on võimalik probleemtootest tekkinud jäätmed tagastada, avaldades asukohad ja telefoninumbreid, kust on võimalik saada asjakohast infot.

(3) Tootja ja tootjate ühendus on kohustatud korraldama vähemalt kord aastas teabekampaniaid, sealhulgas üleriigilisi teabekampaniaid, et teavitada probleemtoote kasutajaid probleemtootest tekkinud jäätmete kogumise ja käitlemise võimalustest.

(4) Probleemtoote kasutajale kättesaadavaks tehtava teabe loetelu ning teabe esitamise viisid ja korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.

(5) Teavitamise kulud tasub tootja või tootjate ühendus. Tootjad ja tootjate ühendused võivad korraldada ühiseid teabekampaniaid, sel juhul kantakse kulud proportsionaalselt oma turuosaga.

(6) Tootja, kes täidab kohustusi individuaalselt, ja tootjate ühendus on kohustatud säilitama dokumente eelmisel kalendriaastal korraldatud teabekampaaniate, sealhulgas üleriigilise teabekampaania, ja nende kulutuste kohta.

(7) Mootorsõiduki osa, patarei ja aku või kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadme tootja ning tootjate ühendus on kohustatud koostöös turustajaga lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabele tegema teatavaks ka teabe võimaluse kohta tagastada elektroonikaromu, patarei- ja akujäätmed või kasutatud mootorsõiduki osad müügikohta.

(8) Patarei ja aku tootja ning tootjate ühendus ei pea käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 7 nimetatud teavet müügikohas üles panema juhul, kui patarei- ja akujäätmete mahuti on kõigile müügikoha külastajatele nähtavas kohas ning kogumismahutil on asjakohane tähistus.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teabekampaaniat ei ole kohustatud korraldama:

- 1) elektri- ja elektroonikaseadmete tootja, kes laseb turule üksnes muid seadmeid kui kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmed;
- 2) patarei ja aku tootja, kes laseb turule patareid või akusid üksnes tööstuslikuks või professionaalseks kasutamiseks või akusid, mida kasutatakse mis tahes tüüpi elektrisõidukites;
- 3) patarei ja aku tootja, kes laseb turule patareid ja akusid üksnes koos mootorsõidukite või maastikusõidukitega, millele ei kohaldata käesoleva seaduse § 25¹ lõikes 1 sätestatud kohustust;
- 4) rehvi tootja, kes laseb turule täisrehve või kaevanduskallurite rehve;
- 5) põllumajandusplasti tootja.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud üleriigilist teabekampaaniat ei ole kohustatud korraldama:

- 1) plasti sisaldava kalapüügivahendi tootja;
 - 2) niisutatud pühkepaberi tootja;
 - 3) õhupalli tootja;
 - 4) filtriga tubakatoote ja koos tubakatoote kasutamiseks turustatava filtri tootja.
- [RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 26⁹. Probleemtoodete vastuvõtmise ja kokkuostmise piirang

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1) Probleemtoodete või probleemtoodetest eraldatud osade vastuvõtmine ja kokkuostmine jätmetena on lubatud üksnes probleemtooteregistris registreeritud tootjal või tootjate ühendusel või keskkonnakaitseluba omaval isikul, kes täidab laiendatud tootjavastutusega seonduvaid tootja kohustusi, sealhulgas käesoleva seaduse § 117 lõikes 2¹ sätestatud kohustust.

(2) Probleemtoodetest eraldatud osade kokkuostmine jätmetena on lubatud probleemtooteregistris registreeritud tootjalt või tootjate ühenduselt või ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena on jätmed tekkinud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud piirang ei kehti järelevalveasutuse või kohaliku omavalitsuse poolt järelevalve käigus omandatud probleemtoodetest tekkinud jäätmete müügi kohta.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 26¹⁰. Elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja (edaspidi *valmistaja*) on kohustatud käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks.

- 1) tagama elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmisel, et see on projekteeritud ja valmistatud kooskõlas käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetega;
- 2) täitma toote nõuetele vastavuse seaduse ja selle alusel kehtestatud nõudeid elektriseadme turule laskmise osas;

[RT I, 23.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

- 3) koostama Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni ning kinnitama valmistootele CE-märgise, kui käesoleva lõike punktis 2 osutatud menetlusega on tõendatud elektri- ja elektroonikaseadme vastavus nõuetele;
- 4) säilitama tehnilist dokumentatsiooni ja Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist;
- 5) pidama nõuetele mittevastavate elektri- ja elektroonikaseadmete ja seadmete tagasivõtmise registrit ning teavitama sellest turustajaid;
- 6) tagama, et elektri- ja elektroonikaseade kannab tüübi-, partii- või seerianumbrit või muud seda tuvastada võimaldavat märget, või kui elektri- ja elektroonikaseadme suurus või olemus seda ei võimalda, tagama, et nõutud teave on elektri- ja elektroonikaseadme pakendil või seadmega kaasasolevas dokumendis.

(2) Kui muu õigusaktiga on ette nähtud vähemalt sama range vastavushindamise menetlus, kui see on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2, võib käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavust tõendada selle menetluse raames ning koostada ühe tehnilise dokumendi.

(3) Valmistaja peab käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks tagama menetluse seeriatoodangu vastavuse säilimiseks nimetatud nõuetele. Nõuetekohaselt tuleb arvesse võtta üksnes neid muudatusi elektri- ja

elektroonikaseadme konstruktsioonis, disainis või omadustes ning muudatusi neis ühtlustatud standardites või tehnilistes spetsifikatsioonides, mille alusel kõnealuse seadme vastavus on tõendatud.

(4) Valmistaja peab käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks märkima oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas elektri- ja elektroonikaseadmele, või kui see ei ole võimalik, siis selle pakendile või kõnealuse seadmega kaasasolevasse dokumenti. Aadress peab selgelt osutama kohale, kus saab valmistajaga ühendust võtta. Kui muu õigusakt sisaldab vähemalt sama rangeid nõudeid valmistaja nime ja aadressi seadmele kandmise kohta, kohaldatakse neid nõudeid.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud on valmistaja kohustatud käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks:

- 1) võtma viivitamata kasutusele vajalikud parandusmeetmed, et viia elektri- ja elektroonikaseade vastavusse käesoleva seadusega kehtestatud nõuetega, kõrvaldama selle turult või võtma tagasi, kui turule lastud seade ei vasta käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele;
- 2) teavitama seadme mittevastavusest käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele viivitamata nende liikmesriikide pädevaid ametiasutusi, kus seade on kättesaadavaks tehtud, esitades eelkõige üksikasjalikud andmed mittevastavuse ja kõikide parandusmeetmete kohta;
- 3) esitama liikmesriigi pädeva ametiasutuse põhjendatud nõudmisel vajaliku teabe ja dokumentatsiooni elektri- ja elektroonikaseadme vastavuse tõendamiseks käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav;
- 4) tegema pädeva ametiasutusega koostööd kõigis meetmetes, mida võetakse valmistaja poolt turule lastud elektri- ja elektroonikaseadme vastavuse tagamiseks käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele.

(6) Käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse §-de 26¹¹–26¹⁶ ja 27 kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

1) elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja on isik, kes valmistab elektri- ja elektroonikaseadme või kes laseb elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ning turustab seda oma nime või kaubamärgi all;

2) turule laskmine on toote turule laskmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.06.2019, lk 1–44), artikli 3 punkti 2 tähenduses;

[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]

3) tagasivõtmine on tagasivõtmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punkti 22 tähenduses;

[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]

4) turult kõrvaldamine on kõrvaldamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punkti 23 tähenduses;

[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]

5) vastavushindamine on menetlus, millega tõendatakse, kas käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuded elektri- ja elektroonikaseadmele on täidetud;

6) tehniline spetsifikatsioon on dokument Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 8 tähenduses;

7) ühtlustatud standard on standard Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 9 tähenduses.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹¹. Volitatud esindaja kohustused

(1) Valmistajal on õigus käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks määrata kirjaliku volituse alusel volitatud esindaja.

(2) Volitatud esindaja käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse § 26¹⁴ tähenduses on isik, kes on saanud valmistajalt kirjaliku volituse tegutseda valmistaja nimel kindlaksmääratud ülesannetega.

(3) Volitatud esindaja täidab ülesandeid valmistajalt saadud volituste piires.

(4) Volitus peab võimaldama volitatud isikul teha käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks vähemalt järgmisi toiminguid:

1) hoida Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni ja tehnilist dokumentatsiooni järelevalveasutuse jaoks kättesaadavana kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist;

2) esitada liikmesriikide pädevate asutuste põhjendatud nõudmisel neile kogu vajalik teave ja dokumentatsioon, mis tõendab elektri- ja elektroonikaseadme vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

3) teha liikmesriikide pädevate asutuste nõudmisel nendega koostööd kõigis volitusega hõlmatud elektri- ja elektroonikaseadmete käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavuse tagamiseks võetavates meetmetes.

(5) Volitatud esindajat ei saa kohustada käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks täitma käesoleva seaduse § 26¹⁰ lõike 1 punktis 1 sätestatud kohustust ega koostama tehnilist dokumentatsiooni.

§ 26¹². Elektri- ja elektroonikaseadme importija kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme importija (edaspidi *importija*) on kohustatud käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks:

- 1) laskma Euroopa Liidu turule üksnes käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavaid elektri- ja elektroonikaseadmeid;
- 2) tagama enne elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist, et valmistaja on asjakohaselt hinnanud selle vastavust käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele, et valmistaja koostatud tehnilise dokumentatsiooni järgi kannab elektri- ja elektroonikaseade CE-märgist, et seadmega on kaasas nõutud dokumendid ning et valmistaja on täitnud käesoleva seaduse § 26¹⁰ lõike 1 punktis 6 ja lõikes 4 sätestatud nõuded; [RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]
- 3) mitte laskma turule elektri- ja elektroonikaseadet, mis ei vasta käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele, enne kui see on nõuetega kooskõlla viidud, ning teavitama sellest valmistajat ja järelevalveasutust;
- 4) hoidma Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni koopiat järelevalveasutustele kättesaadavana kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist ning tagama, et tehniline dokumentatsioon on kõnealuste asutuste nõudmisel neile kättesaadav.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme importija käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse § 26¹⁴ tähenduses on isik, kes laseb toote kolmandast riigist Euroopa Liidu turule.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on importija kohustatud täitma käesoleva seaduse § 26¹⁰ lõike 1 punktis 5 ning lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõudeid.

(4) Importijale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 26¹⁰ sätestatud valmistaja kohustusi, kui importija laseb elektri- ja elektroonikaseadme turule oma nime või kaubamärgi all või kui ta muudab juba turule lastud seadet viisil, mis võib mõjutada seadme vastavust käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹³. Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmiseks:

- 1) arvestama elektri- ja elektroonikaseadme turul kättesaadavaks tegemisele kohaldatavate nõuetega, kontrollides eelkõige, et seade kannab CE-märgist, et seadmega oleks kaasas nõutavad dokumendid eesti keeles ning et valmistaja või importija on täitnud käesoleva seaduse § 26¹⁰ lõike 1 punktis 6 ja lõikes 4 sätestatud nõuded;
- 2) mitte tegema turul kättesaadavaks elektri- ja elektroonikaseadet, mis ei vasta käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele, enne kui see on nõuetega kooskõlla viidud, ning teavitama sellest valmistajat, importijat ja järelevalveasutust;
- 3) võtma kasutusele vajalikud parandusmeetmed, et viia elektri- ja elektroonikaseade vastavusse käesoleva seadusega kehtestatud nõuetega, kõrvaldama selle turult või võtma tagasi, kui turul kättesaadavaks tehtud seade ei vasta käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele, ja teavitama viivitamata pädevat ametiasutust, esitades eelkõige üksikasjalikud andmed mittevastavuse ja kõikide parandusmeetmete kohta;
- 4) esitama pädeva ametiasutuse põhjendatud nõudmisel vajaliku teabe ja dokumentatsiooni elektri- ja elektroonikaseadme vastavuse tõendamiseks käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele;
- 5) tegema pädeva ametiasutusega koostööd kõigis meetmetes, mida võetakse turustaja poolt turul kättesaadavaks tehtud elektri- ja elektroonikaseadme vastavuse tagamiseks käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse § 26¹⁴ tähenduses on turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud valmistaja või importija, kes teeb elektri- ja elektroonikaseadme turul kättesaadavaks.

(3) Turul kättesaadavaks tegemine käesoleva paragrahvi tähenduses on turul kättesaadavaks tegemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punkti 1 tähenduses.

[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]

(4) Elektri- ja elektroonikaseadme turustajale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 26¹⁰ sätestatud valmistaja kohustusi, kui turustaja laseb elektri- ja elektroonikaseadme turule oma nime või kaubamärgi all või kui ta muudab juba turule lastud seadet viisil, mis võib mõjutada käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavust.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹⁴. Ettevõtja kohustused pädevale asutusele andmete esitamisel

(1) Ettevõtja on kohustatud esitama pädeva järelevalveasutuse nõudmisel elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmisele järgneva kümne aasta kohta teabe, mille alusel on võimalik tuvastada:

- 1) kõik ettevõtjad, kes on teda elektri- ja elektroonikaseadmetega varustanud;
- 2) kõik ettevõtjad, keda tema on elektri- või elektroonikaseadmetega varustanud.

(2) Ettevõtjaks käesoleva paragrahvi tähenduses on valmistaja, volitatud esindaja, importija ja turustaja.

(3) Ettevõtja on kohustatud esitama pädeva järelevalveasutuse või probleemtooteregistri volitatud töötleja nõudel probleemtoote kohta käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavuse dokumendid.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹⁵. Euroopa Liidu vastavusdeklaratsioon

(1) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooniga tõendatakse, et käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuded elektri- ja elektroonikaseadmele on täidetud. Kui muu õigusaktiga on ette nähtud vähemalt sama range vastavushindamise menetlus, kui see on sätestatud käesoleva seaduse § 26¹⁰ lõike 1 punktis 2, võib käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavust tõendada selle menetluse raames ning koostada ühe tehnilise dokumendi.

(2) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsioon sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110) VI lisaga sätestatud elemente, seda tuleb ajakohastada vajaduse järgi ning see tuleb tõlkida keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus elektri- ja elektroonikaseade turule lastakse või kättesaadavaks tehakse.

(3) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtab valmistaja endale vastutuse, et elektri- ja elektroonikaseade vastab käesoleva seadusega sätestatud nõuetele.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹⁶. CE-märgise üldpõhimõtted ja nõuetele vastavuse eeldus

(1) CE-märgis on märgis, millega valmistaja näitab, et toode vastab märgise tootele paigaldamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 alusel kohaldatavatele nõuetele.

(2) CE-märgise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

(3) Vastupidiste tõendite puudumisel loetakse CE-märgist kandev elektri- ja elektroonikaseade käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavaks.

(4) Materjale, komponente ning elektri- ja elektroonikaseadmeid, mida on käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks katsetatud ja mõõdetud või mida on hinnatud kooskõlas ühtlustatud standarditega, mille viiteandmed on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, loetakse vastavaks käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 26¹⁷. Kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete väljavedu Eestist

(1) Isik, kes veab kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid Eestist välja, peab tagama, et kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus vastab miinimumnõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71) VI lisas.

(2) Kui kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus ei vasta direktiivi 2012/19/EL VI lisas sätestatud miinimumnõuetele, kohaldatakse sellele saadetisele käesoleva seaduse 9. peatüki nõudeid.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

§ 26¹⁸. Elektroonikaromude korduskasutusse andmise üldtingimused

(1) Korduskasutuskeskus käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes teeb kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid kättesaadavaks isikutele, kes kavatsevad neid kasutada seadme esialgsel otstarbel.

(2) Tootja ja korduskasutuskeskus peavad olema veendunud, et elektroonikaromu järele, mis sortitakse välja tervikseadmena korduskasutuse eesmärgil, on turul nõudlus.

(3) Elektroonikaromu, mis ei vasta täielikult käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel sätestatud tingimustele, kuid omab suurt korduskasutuse potentsiaali, võib korduskasutuseks ette valmistada.

(4) Seadmete remontimisel tuleb kasutada selliseid varuosi, mis võimaldavad seadmel täita oma esialgset ülesannet ja tagada selle ohutus.

(5) Vastutus korduskasutuseks üleantud elektroonikaromu eest läheb pärast seadme kontrolli ja korduskasutuseks sobivaks tunnistamist üle korduskasutuskeskusele.

(6) Korduskasutuseks üleantavatest elektroonikaromudest tekkida võiva keskkonna- ja terviseohu vältimiseks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega elektroonikaromude korduskasutuseks üleandmise nõuded.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

§ 26¹⁹. Tootja kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuse soodustamiseks peab tootja tagama liigiti kogutud korduskasutatavate elektroonikaromude eraldamise muudest elektroonikaromudest enne nende üleandmist taaskasutamiseks, ringlussevõtuks või kõrvaldamiseks.

(2) Tootja peab korduskasutuse soodustamiseks võimaldama korduskasutuskeskusele juurdepääsu elektroonikaromude kogumispunktidelt. Tootja võib sõlmida selleks korduskasutuskeskusega koostöölepingu, sealhulgas elektroonikaromude transportimiseks ja elektroonikaromude eelnevaks sortimiseks kogumispunktidest korduskasutuse eesmärgil.

(3) Tootja peab korduskasutuseks sobiva elektroonikaromu korduskasutuskeskusele üle andma tasuta.

(4) Tootja peab seadme, mis on korduskasutuseks sobimatu ja mida ei ole korduskasutuskeskusel võimalik müüa või tasuta ära anda, sealhulgas annetada, tagasi võtma tasuta.

(5) Tootja peab säilitama elektri- ja elektroonikaseadme kasutusjuhendit vähemalt kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist.

(6) Tootja peab tagama elektri- ja elektroonikaseadme kasutusjuhendi tasuta kättesaadavuse korduskasutuskeskusele ja seadme kasutajale.

(7) Isikule, kes võtab jäätmevaldajalt vastu elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmeid, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikeid 1–4.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

§ 26²⁰. Korduskasutuskeskuse kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuskeskus tohib korduskasutusse suunata üksnes sellise elektroonikaromu, mis vastab käesoleva seaduse § 26¹⁸ lõike 6 alusel sätestatud nõuetele.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(2) Korduskasutuskeskus tagab, et teistele isikutele korduskasutuse eesmärgil kättesaadavaks tehtud elektroonikaromu kohta on selle ostjale või saajale antud teave, et seade on korduskasutusse suunatud seade.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(3) Korduskasutuskeskus peab andma igale müüdavale või annetatavale seadmele müügisgarantii vähemalt kuus kuud.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(4) Korduskasutuskeskus peab talle üleantud elektroonikaromude, kõikide elektroonikaromu korduskasutuseks ettevalmistamise toimingute ning korduskasutuseks ettevalmistatud seadmete müümise ja annetamise arvestust.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(5) Iga elektroonikaromu peab olema tähistatud nii, et on võimalik jälgida selle seadme liikumist korduskasutuseks ettevalmistamise toimingute etappides kuni seadme müümiseni või annetamiseni.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(6) Korduskasutuskeskus peab esitama probleemtooteregistrile andmed kõigi talle korduskasutuseks ettevalmistamiseks kalendriaasta jooksul üleantud elektroonikaromude kohta, mis on müüdud või annetatud kasutatud elektroonikaseadmetena. Aruannet ei tule esitada, kui tootjate ühendus ja korduskasutuskeskus lepivad kokku, et aruande esitab tootjate ühendus.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(7) Kui korduskasutuskeskus korraldab ise elektroonikaromu kogumispunktidest eelsortimist ja transportimist, peab tal olema keskkonnakaitsele elektroonikaromude kogumiseks, veoks ja taaskasutamiseks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(8) Kui korduskasutuskeskus korraldab ise ainult elektroonikaromude transportimist või teeb korduskasutuseks ettevalmistustoiminguid, peab tal olema registreering käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 4 või 5 kohaseks tegevuseks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 26²¹. Plasti sisaldavate kasutuselt kõrvaldatud kalapüügivahendite kogumisel ja tootjale tagastamisel tekkinud kulude katmine

(1) Plasti sisaldavate kalapüügivahendite tootjad kannavad kulud, mis on seotud selliste plasti sisaldavate kasutuselt kõrvaldatud kalapüügivahendite liigiti kogumise ning nende edasise veo ja käitlemisega, kui need on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/883, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ (ELT L 151, 07.06.2019, lk 116–142), kohaselt sadamas üle antud sobivasse vastuvõtuseadmesse või kogumissüsteemi.

(2) Kasutuselt kõrvaldatud kalapüügivahend käesoleva paragrahvi tähenduses on kalapüügivahend, mis kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), artikli 3 punkti 1 kohase jäätmete määratluse alla, sealhulgas kõik eraldi komponendid, ained või materjalid, mis kuulusid kalapüügivahendi juurde või külge siis, kui see jäeti maha, sealhulgas kaotati või hüljati.

(3) Sadama vastuvõtuseadmed käesoleva paragrahvi tähenduses on sadama vastuvõtuseadmed, mis kuuluvad direktiivi (EL) 2019/883 artikli 2 punkti 6 kohase määratluse alla.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 27. Probleemtoodete Euroopa Majanduspiirkonnas turule laskmise keelud ning piirangud

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(1) Euroopa Majanduspiirkonnas on keelatud järgmiste probleemtoodete turule laskmine:

1) [kehtetu -RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 22.07.2019]

2) elavhõbedat või kaadmiumi sisaldavad patareid ja akud;

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

3) kuuevalentse kroomi ühendeid, pliid ja selle ühendeid, elavhõbedat ja selle ühendeid või kaadmiumi ja selle ühendeid sisaldavad mootorsõidukid ja nende osad;

4) kuuevalentset kroomi, pliid, elavhõbedat, kaadmiumi, polübroomitud difenüüleetreid, polübroomitud bifenüüle, bis(2-etüülheksüül)ftalaati, butüülbensüülftalaati, dibütüülftalaati või diisobütüülftalaati

sisaldavad käesoleva seaduse § 25 lõike 3 punktis 4 ja lõikes 3¹ sätestatud elektri- ja elektroonikaseadmed, sealhulgas kaablid ja seadmete remondiks, korduskasutuseks, funktsioonide ajakohastamiseks või võimsuse suurendamiseks mõeldud varuosad.

[RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 22.07.2019]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud keelust võib teha erandeid tingimusel, et sellise erandi tegemise võimalus tuleneb Euroopa Liidu õigusaktidest.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud keeld ei kehti järgmistele elektri- ja elektroonikaseadmetele:

1) kosmosesse saatmiseks mõeldud seadmed;

2) seadmed, mis on kindla sihiga projekteeritud ja tuleb paigaldada käesoleva seaduse kohaldamisalast välja jäetud või sinna mittekuuluva muud liiki seadme osana ja mis toimivad üksnes kõnealuse seadme osana ning mida saab asendada üksnes samasuguse kindla sihiga projekteeritud seadmega;

3) suured paigaldatud tööstuslikud tööriistad;

4) suured paigaldised;

5) inimeste või kaupade transpordivahendid, välja arvatud kahe rattalised elektrisõidukid, millel puudub tüübikinnitus;

6) üksnes majandus- ja kutsetegevuse jaoks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad;

7) aktiivsed siirdatavad meditsiiniseadmed;

8) fotogalvaanilised paneelid, mis on mõeldud kasutamiseks süsteemis, mille on projekteerinud, kokku pannud ja paigaldanud spetsialistid alaliseks kasutamiseks kindlaksmääratud kohas, et toota päikesevalgusest energiat avalikuks, kaubanduslikuks ja tööstuslikuks kasutuseks ning elamute jaoks;

9) seadmed, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ja mis on kättesaadavad vaid ettevõtete vahelises süsteemis.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 22.07.2019]

10) seadmed, mis on vajalikud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks otstarbeks mõeldud relvad, laskemoon ja sõjavarustus;

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

11) vileorelid.

[RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 22.07.2019]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4) Vabariigi Valitsusel või tema volitatud ministril on õigus anda määrusi, millega kehtestatakse teatud probleemtoodete või nende osade suhtes:

- 1) ohtlike ainete piirnormid, millest väiksemate sisalduste puhul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;
- 2) kasutusala, tehnilised tingimused või nõuded, mille rakendamisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;
- 3) tähtajad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelu osaliseks või täielikuks rakendamiseks.

(5) [Kehtetu -RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(6) Käesolevas paragrahvis kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) suured paigaldised tööstuslikud tööriistad on masinate, seadmete või komponentide suuremõtmeline kogum, mis toimib üheskoos konkreetse kasutuse jaoks ja mille spetsialistid kindlasse asukohta alaliselt paigaldavad ja sealsamas demonteerivad ning mida spetsialistid tööstuslikus tootmisrajalises või teadus- ja arendustegevuse rajalises kasutavad ja hooldavad;
- 2) suur paigaldis on suuremõtmeline kombinatsioon mitut liiki aparaatidest ja vajaduse korral muudest seadmetest, mille on kokku pannud ja paigaldanud spetsialistid ja mida kavatakse alaliselt kasutada varem määratud kindlas asukohas ning mille spetsialistid ka demonteerivad;
- 3) aktiivne siirdatav meditsiiniseade on aktiivne siirdatav meditsiiniseade Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/745 artikli 2 punktide 4 ja 5 tähenduses; [RT I, 17.05.2020, 1- jõust. 26.05.2021]
- 4) üksnes majandus- ja kutsetegevuseks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad on sisseehitatud jõuallika või välise jõuallika abil töötava ajamiga masinad, mille käitamine nõuab liikuvust või töö käigus pidevat või vaheaegadega liikumist mitme kindla töökoha vahel ning mis on tehtud kättesaadavaks üksnes majandus- ja kutsetegevuses kasutamiseks;
- 5) kaablid on kõik kaablid ja juhtmed, mille nimipinge on väiksem kui 250 volti ja mis on elektri- või elektroonikaseadme ühenduseks elektrivõrguga või ühenduse pikenduseks või mis ühendavad omavahel kahte või enamat elektri- või elektroonikaseadet;
- 6) varuosa on elektri- ja elektroonikaseadme üksikosa, millega saab asendada elektri- või elektroonikaseadme talitlemiseks kavandatud vajaliku osa, et taastuks või paraneks elektri- või elektroonikaseadme funktsionaalsus. [RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 12.07.2019]

§ 27¹. Polüklooritud bifenuüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavate seadmete kasutamise keelu rakendamine

(1) Töökorras olevate polüklooritud bifenuüle ja polüklooritud terfenüüle (edaspidi koos PCB) sisaldavate seadmete valdajad peavad seadmed kasutusel kõrvaldama või saastest vabastama ning kõrvaldama neis sisalduva PCB niipea, kui see on võimalik, kuid hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks. [RT I, 17.12.2010, 21- jõust. 27.12.2010]

(1¹) PCB-sid sisaldavate seadmete kasutamine on keelatud. [RT I, 17.12.2010, 21- jõust. 01.01.2011]

(2) Saastest vabastamine on toiming, mis võimaldab PCB-ga saastunud seadmeid, esemeid, materjale ja vedelikke ohutult korduskasutada, ringlusesse võtta või kõrvaldada, sealhulgas asendada PCB sobiva PCB-sisalduseta vedelikuga.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on PCB polüklooritud bifenuülid, polüklooritud terfenüülid, monometüültraklorodifenüülmetaan, monometüüldiklorodifenüülmetaan, monometüüldibromodifenüülmetaan ja mis tahes valmistis või segu, mis sisaldab eelnevalt nimetatud aineid kokku üle 0,005 massiprotsendi. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 27². Suurõnnetuste vältimine ja nendest teatamine

(1) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse käesoleva seaduse § 35² lõike 5 alusel määratud A-kategooria kaevandamisjäätmehoidlale, mis ei ole ohtlik ettevõtte ega suurõnnetuse ohuga ettevõtte kemikaaliseaduse tähenduses.

(2) Suurõnnetus on käesoleva seaduse tähenduses tegevuskohal kaevandamisjäätmehoidlale käitumise käigus tekkinud juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale.

(3) Suurõnnetuse ohuga jäätmeoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriüleised mõjud kaasa arvatud. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 27³. Suurõnnetuste vältimise ja nendest teavitamise üldnõuded

(1) Enne tegevuse alustamist koostab käesoleva seaduse § 27² lõikes 1 nimetatud jäätmeoidla käitaja kaevandamisjäätmehoidlale käitumise suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja jõustab nende rakendamiseks ohutuse

juhtimissüsteemi ning jäätmehooldlasise hädaolukorra lahendamise kava, kus täpsustatakse õnnetuse korral käitise territooriumil võetavad meetmed. Käitaja määrab ohutusjuhi, kes vastutab suurõnnetuste vältimise põhimõtete rakendamise ja korrapärase järelevalve eest.

(2) Päästeamet koostab iga käitise kohta eraldi hoidlavalise hädaolukorra lahendamise kava, kus täpsustatakse õnnetuse korral väljaspool käitise territooriumi kasutusele võetavad meetmed. Käitaja esitab jäätmeloa andjale koos jäätmeloa taotlusega selle kava koostamiseks vajaliku teabe, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud jäätmehooldlasise hädaolukorra lahendamise kava. Jäätmeloa andja edastab teabe Päästeametile. [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) Hoidlavalise hädaolukorra lahendamise kava koostamisel lähtutakse haldusmenetluse seaduses avatud menetluse kohta kehtestatud nõuetest. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 27⁴. Hädaolukorra lahendamise kava eesmärgid

Hädaolukorra lahendamise kaval on järgmised eesmärgid:

- 1) ohjeldada ja kontrollida suurõnnetusi ja muid õnnetusjuhtumeid nii, et nende mõju oleks minimaalne, ning eelkõige piirata inimese tervisele ja keskkonnale tekitatavat kahju;
- 2) rakendada meetmeid, mis on vajalikud inimese tervise ja keskkonna kaitsmiseks suurõnnetuste ja muude õnnetusjuhtumite mõju eest;
- 3) edastada vajalik teave piirkonna asjaomastele asutustele, teenistustele ja üldsusele. Üldsus käesoleva seaduse tähenduses on üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut ja vastavalt õigusaktidele või tavadele selliste isikute ühendused, organisatsioonid või rühmad;
- 4) kavandada keskkonna puhastamine, korrastamine ja taastamine pärast suurõnnetust. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 27⁵. Suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem

(1) Käitaja suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem peavad olema vastavuses jäätmehooldlast tuleneva suurõnnetuse ohu suurusega. Suurõnnetuste vältimise põhimõtted peavad sisaldama käitaja üldisi eesmärgi ja tegevuspõhimõtteid seoses suurõnnetuste ohu kontrollimisega. Ohutuse juhtimissüsteem peab sisaldama seda osa üldisest juhtimissüsteemist, mis hõlmab suurõnnetuste vältimise põhimõtete määramise ja rakendamise seotud organisatsioonilist struktuuri, vastutust, praktikat, menetlusi, protsesse ja vahendeid. [RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2) Ohutuse juhtimissüsteemis tuleb käsitleda järgmisi küsimusi:

- 1) korraldus ja töötajad – kõigil korraldustasemetel suurõnnetuste ohu juhtimisega seotud töötajate ülesanded ja kohustused, selliste töötajate koolitusvajaduste kindlakstegemine ja sellekohase koolituse pakkumine, töötajate ja vajaduse korral alltöövõtjate kaasamine; [RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]
- 2) tõsiste ohtude kindlakstegemine ja hindamine – tava- ja erandkäitamisest tulenevate tõsiste ohtude süstemaatilise kindlakstegemise korra kehtestamine ja rakendamine ning selliste ohtude tõenäosuse ja raskusastme hindamine;
- 3) tegevuse kontrollimine – turvalist toimimist, sealhulgas jäätmehooldla hooldamist, hooldamisprotsesse, - seadmeid ja hooldamise ajutisi katkestusi käsitlevate menetluste ja juhendite kehtestamine ning rakendamine;
- 4) muudatuste juhtimine – jäätmehooldlate muutmist või uute jäätmehooldlate kavandamist käsitlevate menetluste kehtestamine ja rakendamine;
- 5) kavade koostamine hädaolukordade tarbeks – menetluste kehtestamine ja rakendamine hädaolukordade kindlakstegemiseks süstemaatilise analüüsi teel ning hädaolukorra lahendamise kavade ettevalmistamine, katsetamine ja läbivaatamine; [RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]
- 6) tegevuse jälgimine – menetluse kehtestamine ja rakendamine suurõnnetuste vältimise põhimõtete ja ohutuse juhtimissüsteemi eesmärkide täitmise pidevaks hindamiseks ning uurimis- ja parandusmeetmete võtmise vahendid juhuks, kui neid eesmärgi ei järgita. Menetlus peab hõlmama korda, mida käitaja kasutab suurõnnetustest ja napilt välditud juhtumitest teatamiseks, eriti kui kaitsemeetmetes on olnud puudusi, ning nende puuduste uurimist ja tehtud järelduste alusel võetud järeloometmeid;
- 7) kontrollimine ja läbivaatamine – menetluse kehtestamine ja rakendamine suurõnnetuste vältimise põhimõtete ja ohutuse juhtimissüsteemi tulemuslikkuse ning sobivuse perioodiliseks süstemaatiliseks hindamiseks. Juhtkond jälgib, kas põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem toimivad, dokumenteerib ja ajakohastab need. [RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 27⁶. Suurõnnetuste vältimisega seoses edastatav teave

(1) Asjaomasele üldsusele tuleb edastada teave ohutusmeetmete ja õnnetuse korral kohustusliku käitumise kohta, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) käitaja nimi ja jäätmeoidla aadress;
- 2) teavet andva isiku ametikoht;
- 3) kinnitus, et jäätmeoidla suhtes kohaldatakse kehtivaid nõudeid ja et loa andjale on vajaduse korral esitatud nende nõuete täitmise tagamiseks ja kontrollimiseks vajalik teave;
- 4) selge ja lihtne selgitus hoidlas toimuva tegevuse kohta;
- 5) jäätmeoidlas olevate ainete ja valmististe ning suurõnnetuse ohtu tekitada võivate jätmete tava- või üldnimetused või üldine ohuklassifikatsioon koos peamiste ohtlike omaduste loeteluga;
- 6) üldinfo suurõnnetuse ohu laadi kohta, kaasa arvatud selle võimalik mõju ümbruskonna elanikkonnale ja keskkonnale;
- 7) piisav teave selle kohta, kuidas ümbruskonna elanikkonda hoiatatakse ja kuidas teda suurõnnetuse korral toimuvaga kursis hoitakse;
- 8) piisav teave, kuidas elanikkond peab suurõnnetuse korral käituma;
- 9) kinnitus, et käitaja võtab oma territooriumil piisavaid meetmeid eelkõige koostöös hädaabiteenistustega, et suurõnnetustega toime tulla ja nende mõju minimeerida;
- 10) viide jäätmeoidlavälisele hädaolukorra lahendamise kavale, mis on koostatud, et minimeerida õnnetuse võimalikku mõju väljaspool jäätmeoidla territooriumi. See peab hõlmama nõuannet järgida õnnetuse ajal kõiki hädaabiteenistuste juhtnõore ja nõudeid;
- 11) kust saab täiendavat teavet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet tuleb esitada asjaomasele üldsusele tasuta ja pidevalt. Teave tuleb üle vaadata ja vajaduse korral ajakohastada vähemalt iga kolme aasta järel.

(3) Asjaomane üldsus käesoleva seaduse tähenduses on üldsus, keda jäätmeoia või tegevusloa andmise A-kategooria jäätmeoidlaid käsitlevate otsuste tegemine mõjutab või võib mõjutada, või üldsus, kelle huvidega see on seotud. Arvestatakse, et selline huvi on ka keskkonnakaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel.

(4) Suurõnnetuse korral peab käitaja esitama Päästeametile viivitamata kogu vajaliku teabe, et aidata minimeerida õnnetuse negatiivset mõju inimese tervisele ning hinnata ja minimeerida tegeliku või võimaliku keskkonnakahjustuse ulatust.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Kui õnnetusel võib olla piiriülene mõju, esitab Päästeamet Siseministeeriumi kaudu nimetatud teabe selle riigi, mida õnnetus võib mõjutada, pädevatele asutustele.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

3. jagu Jäätmehoolduse üldnõuded

§ 28. Kontrollitud jäätmekäitlus

(1) Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule.

(1¹) Jäätmevaldajal peab olema ülevaade tema valduses olevate jätmete liigist, hulgast ja päritolust, jäätmekäitluse seisukohalt olulistest omadustest ning jätmetest tulenevast ohust tervisele, keskkonnale või varale.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Jäätmeid üleandev isik peab olema, arvestades asjaolusid, veendunud, et vastuvõtjal on keskkonnakaitsele, mis annab õiguse üleantud jätmete käitlemiseks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Kui jäätmed antakse üle selliseks käitlemiseks, milleks keskkonnakaitsele vaja ei ole, peab jäätmeid üleandev isik olema, arvestades asjaolusid, veendunud, et vastuvõtja on pädev jäätmeid käitlema ning tal on asjakohased tehnilised ja keskkonnakaitsevahendid.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) Jäätmevaldaja vastutus jätmete käitlemise eest lõpeb ja läheb üle, kui uuel jäätmevaldajal on vastavate jätmete käitlemiseks keskkonnakaitsele.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) Kui jäätmevaldaja annab jäätmed üle jätmete käitluseks selleks õigust mitteomavale isikule, vastutab jätmete käitluse eest jäätmevaldaja.

[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(6) Jäätmete vedamisel ei lähe vastutus jäätmete käitlemise eest üle jäätmevedajale, kui ta ei ole jäätmevaldaja.
[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(7) Jäätmeid võib ladustada enne taaskasutamist kuni kolm aastat ja enne kõrvaldamist ühe aasta.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 28¹. Jäätmete põletamise keeld

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Laeval on jäätmete põletamine keelatud.

(2) Käesoleva seaduse § 31 lõigete 3 ja 4 kohaselt korduskasutuseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks liigiti kogutud jäätmeid on keelatud põletada, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete töötlemisel ning mille puhul on põletamine § 22¹lõike 1 kohaselt keskkonna jaoks parim lahendus.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 29. Jäätmehoolduse keskkonnamõju ja parim võimalik tehnika

(1) Jäätmehoolduses rakendatavad menetlused ja meetodid ei tohi ohustada tervist, vara ega keskkonda. Jäätmehoolduses peab kasutusele võtma kõik vajalikud meetmed, et vältida või vähendada nii palju kui võimalik jäätmetest põhjustatud keskkonnahäiringuid käesoleva seaduse § 18 tähenduses ja jäätmete kahjulikku mõju keskkonnale, sealhulgas maastikele ning erihuvi pakkuvatele paikadele, ja inimese tervisele.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Jäätmehoolduses tuleb vältida keskkonnahäiringuid või kui see ei ole võimalik, siis vähendada neid, kui sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi.

(3) Jäätmehoolduses tuleb kasutada parimat võimalikku tehnikat nagu see on määratletud tööstusheite seaduse §-s 8.
[RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]

(3¹) Jäätmehoolduses tuleb tekkinud jäätmetest eemaldada ohtlikud ained ja esemed, et hõlbustada jäätmete taaskasutamist ja töötlemist, kui see annab käesoleva seaduse § 22¹lõike 1 kohaselt parima keskkonnavalase tulemuse.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus anda käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3¹sätestatu rakendamiseks määrusi, mis kehtestavad käitlusnõuded:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

1) [kehtetu -RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

2) püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavatele jäätmetele;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

3) asbesti sisaldavatele jäätmetele;

4) titaanoksiidi tootmisel tekkivatele jäätmetele;

5) biolagunevatele jäätmetele;

6) elektri- ja elektroonikaseadmete romudele (elektroonikaromudele);

7) romusõidukitele;

8) kasutatud patareidele ja akudele;

9) ehitus- ja lammutusjäätmetele;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

10) vanarehvidele;

11) pakendijäätmetele;

12) inimeste ja loomade tervishoiul tekkivatele jäätmetele;

13) olmejäätmetele;

14) metallijäätmetele;

15) põlevkivi termilisel töötlemisel (sealhulgas utmine) tekkivatele jäätmetele;

15¹) kaevandamisjäätmetele;

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

16) reoveesetetele;

17) [kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

18) kaevandamisjäätmetele kasutatavatele või muul viisil keskkonda paigutamisel taaskasutatavatele jäätmetele;

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

19) vanaõlile.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(4¹) Püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate jäätmete käitlemisel võetakse muu hulgas arvesse jäätmekäitlust reguleerivaid sätteid, mis sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 169, 25.06.2019, lk 45–77).
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4²) Elavhõbedat sisaldavate jäätmete käitlemisel juhindutakse muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 (ELT L 137, 24.05.2017, lk 1–21).
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) [Kehtetu -RT I, 23.03.2015, 6- jõust. 01.07.2015]

§ 29¹. Materjalide eemaldamine ehitiste lammutamisel

Ehitise lammutamisel tuleb võimalikult suures ulatuses liigiti koguda ohtlikke aineid sisaldavaid materjale ning korduskasutuseks või ringlussevõtuks sobivaid materjale.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 30. Jäätmete taaskasutamise põhimõtted

(1) Jäätmeid tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ning kui see ei ole muude jäätmekäitlusmoodustega võrreldes ülemääraselt kulukas.

(2) [Kehtetu -RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(3) Jäätmed, mida ei ole võimalik käesoleva seaduse nõuete kohaselt taaskasutada, tuleb kõrvaldada tervise- ja keskkonnaohutuse nõudeid järgides.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 31. Jäätmete liigiti kogumise korraldamise alused

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab jäätmete liigiti kogumist, et võimaldada nende korduskasutuseks ettevalmistamist, ringlussevõttu või muud taaskasutamist võimalikult suures ulatuses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt korraldatud jäätmete liigiti kogumise eesmärk on muu hulgas käesoleva seaduse § 136³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud olmejäätmete ringlussevõtu sihtarvude täitmine.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama vähemalt paberi-, papi-, metalli-, plasti-, tekstiili- ja klaasijäätmete ning kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete liigiti kogumise.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama biojäätmete liigiti kogumise tekkekohalt, kui neid ei ole võimalik tekkekohal ringlusse võtta. Biojäätmetega koos võib lubada tekkekohalt koguda samasuguste biolagunemis- ja kompostimisomadustega jäätmeid, mis vastavad kompostimise ja biolagunemise teel taaskasutatavate pakendite suhtes kohaldatavatele Euroopa või samaväärsetele riiklikele standarditele.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus võib korraldada pakendijäätmete liigiti kogumise tekkekohalt kokkuleppel pakendiseaduse § 10¹ lõikes 1 nimetatud taaskasutusorganisatsiooniga, kellele tagatakse sellisel juhul osalemine pakendijäätmete taaskasutamise korraldamisel proportsionaalselt tema turuosaga. Pakendijäätmete tekkekohalt kogumine võib toimuda eri liiki pakendimaterjali koos kogumisena.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jäätmekavas ja jäätmehoolduseeskirjas ette näha erandi käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud liigiti kogumisest, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) teatavat liiki jäätmete koos kogumine ei vähenda võimalusi neid korduskasutuseks ette valmistada, ringlusse võtta või teha muid taaskasutamistoiminguid, kusjuures nende toimingute tulemus on sellise kvaliteediga, mis on võrreldav liigiti kogumisel saavutatavaga;
- 2) liigiti kogumine ei ole keskkonna jaoks parim lahendus, võttes arvesse vastavate jäätmevoogude juhtimise üldist keskkonnamõju;
- 3) liigiti kogumine ei ole jäätmekogumise häid tavasid arvestades tehniliselt võimalik;
- 4) liigiti kogumine tekitaks ebaproportsionaalselt suuri majanduslikke kulusid, kui võtta arvesse segaolmejäätmete kogumise ja töötlemisega kaasnevaid keskkonna- ja tervisekahju kulusid, võimalusi jäätmekogumist ja -töötlust tõhustada, teisese toorme müügist saadavat tulu ning saastaja maksab põhimõtte ja tootja laiendatud vastutuse rakendamist.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(7) Olmejäätmete liigiti kogumine toimub käesoleva seaduse § 36 lõike 5 alusel kehtestatud nõuete ja korra kohaselt.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 32. Läheduse põhimõtte jäätmekäitluses

Jäätmed kõrvaldatakse ja segaolmejäätmed taaskasutatakse nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt sobivas jäätmekäitluskohas, kus on tagatud inimese tervise ja keskkonna ohutus.

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 33. Nõuded jäätmekäitluskohale

(1) Jäätmekäitluskoha tervise- ja keskkonnoohutuse tagamiseks nii jäätmete käitlemise ajal kui ka pärast käitlemise lõpetamist kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri määrusega:

- 1) **prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded.**
- 2) [kehtetu -RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]
- 3) [kehtetu -RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määrusega on valdkonna eest vastutaval ministril õigus jäätmekäitluskoha ohutuse tagamiseks kehtestada:

- 1) tehnilisi norme, tehniliste parameetrite väärtusi ja muid käitamise nõudeid;
- 2) [kehtetu -RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]
- 3) [kehtetu -RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]
- 4) keskkonnaseire nõudeid jäätmekäitluskohas ja selle ümbruses enne käitluse alustamist, käitlemise ajal ning pärast käitluse lõpetamist;
- 5) keskkonnaseire kestust jäätmekäitluskoha järeelhoolduse ajal.

§ 33¹. Nõuded jäätmeoidla rajamise, kasutamise ja sulgemise kohta

(1) Jäätmeoidla käitaja peab tagama:

- 1) jäätmeoidla sobiva asukoha valiku, võttes arvesse eelkõige kaitstavate loodusobjektide paiknemist ning geoloogilisi, hüdrogeoloogilisi, hüdrogeoloogilisi, seismilisi ja geotehnilisi tegureid;
- 2) jäätmeoidla projekteerimise selliselt, et täidetakse pinnase, õhu, põhja- ja pinnavee reostamise vältimiseks vajalikke tingimusi;
- 3) nõrgvee tõhusa kogumise ja puhastamise loas sätestatud ajal ja viisil;
- 4) vee- ja tuuleerosiooni vähendamise niivõrd, kui niivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult põhjendatud;
- 5) jäätmeoidla ehitamise, haldamise ja hooldamise nii, et on tagatud jäätmeoidla füüsiline stabiilsus ning välditakse pinnase, õhu, pinna- ja põhjavee reostumist ja saastumist ning minimeeritakse nii palju kui võimalik maastiku kahjustamist;
- 6) kavade koostamise ja korralduste andmise, et pädevad isikud saaksid perioodiliselt jäätmeoidlat kontrollida, teha seiret ning võtta meetmeid juhul, kui tulemused näitavad ebastabiilsust või vee või pinnase saastumist;
- 7) korralduste tegemise maapinna taastamiseks ja jäätmeoidla sulgemiseks;
- 8) korralduste tegemise jäätmeoidla järeelhoolduseks.

(1¹) Pädev isik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kellel on käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks nõutavad tehnilised teadmised ja kogemus.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2) Kui hiivahoidlas leidub tsüaniidi, tagab käitleja, et nõrga happe dissotsieeruva tsüaniidi kontsentratsiooni alandatakse seal parima võimaliku tehnoloogia abil madalaima võimaliku tasemeni.

(3) Jäätmeoidla sulgemist alustatakse üksnes siis, kui jäätmelooas kehtestatud nõuded on täidetud ning jäätmeloo andja on andnud sulgemiseks nõusoleku.

(4) Jäätmeoidla loetakse lõplikult suletuks üksnes pärast seda, kui jäätmeloo andja on korraldanud jäätmeoidla kohapealse kontrolli, hinnanud käitaja esitatud aruandeid, kinnitanud, et jäätmeoidlast mõjutatud maa-ala on taastatud, ja teavitanud käitajat nõusolekust jäätmeoidla sulgemiseks.

(5) Jäätmeoidla sulgemise järel peab käitaja muu hulgas kontrollima jäätmeoidla füüsikalist ja keemilist stabiilsust ning minimeerima negatiivse mõju keskkonnale, eelkõige pinna- ja põhjaveele, tagades:

- 1) jäätmeoidla kõikide osade järelevalvet ja kaitset ning kontrolli- ja mõõteaparatuuri alalise kasutusvalmiduse;
- 2) ülevoolukanalite ja liigveelaskmete puhta ja vabana hoidmise.

(6) Käitaja vastutab jäätmeoidla hooldamise, seire ja kontrolli ning jäätmeoidlat parandavate meetmete eest järelhooldusel seni, kuni jäätmeloa või kompleksloa andja seda nõuab, võttes arvesse ohu laadi ja kestust. Nõutavad meetmed ning nende kohaldamise aeg määratakse jäätmeoidla käitamiseks antavas jäätmeloas.

(7) Jäätmeoidla käitaja vahetumise korral vastutavad kõik jäätmeoidla tegutsemise ja järelhoolduse aegsed käitajad jäätmeoidlas ladestatud jäätmetest lähtuva negatiivsest keskkonnamõjust põhjustatud kahju eest solidaarselt.

(8) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega täpsustavate nõuete loetelu jäätmeoidla rajamise, kasutamise, seire, sulgemise ja järelhoolduse kohta.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 33². Suletud jäätmeoidlate inventeerimine

Valdkonna eest vastutav minister koostab inventeerimisnimestiku suletud jäätmeoidlate kohta, sealhulgas peremehetute jäätmeoidlate kohta, mis põhjustavad tõsist negatiivset keskkonnamõju või võivad keskpika või lühikese aja jooksul kujuneda tõsiseks ohuks inimeste tervisele või keskkonnale. Inventeerimisnimestikku ajakohastatakse korrapäraselt.
[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

§ 34. Prügila

(1) Prügila on jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasa arvatud jäätmekäitluskoht, kuhu jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügil), ja jäätmekäitluskoht, mida kasutatakse püsivalt jäätmete ladustamiseks kauem kui aasta vältel.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmeladestuskoht loetakse prügilaks järelhoolduse lõpuni.

(3) Prügila ei ole:

- 1) ehitis, kus jäätmed maha laaditakse, et neid ette valmistada veoks mujal asuvasse töötlemis-, taaskasutamise- või kõrvaldamiskohta;
- 2) jäätmete ladustamise koht enne nende töötlemist või taaskasutamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed töödeldakse või taaskasutatakse kolme aasta jooksul nende ladustamisest arvates;
- 3) jäätmete ladustamise koht enne nende kõrvaldamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed kõrvaldatakse aasta jooksul nende ladustamisest arvates.

(4) Prügila liigid sõltuvalt ladestatavate jäätmete omadustest on:

- 1) ohtlike jäätmete prügil,
- 2) tavajäätmeprügil,
- 3) püsijäätmeprügil.

§ 34¹. Prügila kulud

(1) Tasu, mida prügila käitaja võtab mis tahes jäätmete prügilasse ladestamise eest, peab katma prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise kulud ning niivõrd, kui see on võimalik, käesoleva seaduse § 91 lõike 1 punktis 4 nimetatud rahalise tagatise või kindlustuse kulud ja prügila järelhoolduse hinnangulised kulud perioodiks, mille pikkus on vähemalt 30 aastat.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud prügila kulude katmise põhimõtte ja keskkonnateabele vaba juurdepääsu nõuete rakendamiseks peab prügila käitaja arvestust prügila kulude kohta ja avalikustab jäätmete prügilasse ladestamise eest võetava tasu jagunemise kululiikide kaupa vastaval nõudmisel.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 35. Töötlemata ja liigiti kogutud jäätmete prügilasse ladestamise keeld

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Prügilasse on keelatud ladestada jäätmeid, mis:

- 1) ei ole läbinud käesoleva seaduse §-s 16 nimetatud töötlemist;
- 2) on käesoleva seaduse § 31 lõigete 3 ja 4 kohaselt kogutud liigiti korduskasutuseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete edasise töötlemise käigus ja mille prügilas ladestamine annab käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt parima keskkonnaalase tulemuse.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Jäätmete ladestamiseelse töötlemise kohustus ei laiene jäätmetele, mille töötlemine ei vähenda jäätmete kogust ega ohtlikkust inimese tervisele või keskkonnale, samuti neile püsijäätmetele, mille töötlemine ei ole tehniliselt otstarbekas.

§ 35¹. Kasutatud rehvide prügilasse ladestamise keeld

(1) Prügilasse on keelatud ladestada kasutatud rehve, välja arvatud prügilas ehitusmaterjalina kasutatavaid tükeldatud rehve.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata jalgrattakummidele ja rehvidele välisdiameetriga üle 1400 millimeetri.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 35². Jäätmeoidla

(1) Jäätmeoidlaks loetakse iga ehitist või ala, mida kasutatakse tahkel, vedelal, lahuse või suspensiooni kujul olevate kaevandamisjäätmete kogumiseks või ladustamiseks:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

1) määramata ajaks A-kategooria jäätmeoidlates ja käesoleva seaduse §-s 42¹ nimetatud kaevandamisjäätmekavas kirjeldatud ohtlike jäätmete hoidlates;

2) rohkem kui kuueks kuuks ootamatult tekkinud ohtlike jäätmete hoidlates;

3) rohkem kui aastaks tavajäätmete, mis ei ole püsijäätmed, hoidlates;

4) rohkem kui kolmeks aastaks saastumata pinnase, uuringute käigus tekkivate tavajäätmete, turba kaevandamisel, rikastamisel ja ladustamisel tekkivate jäätmete ning püsijäätmete hoidlates.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hoidlad hõlmavad ka tammisid või muid rajatisi, mille eesmärk on hoida, säilitada, piirata või muul viisil toetada sellist hoidlat. Sellised hoidlad hõlmavad ka puistanguid, hiivahoidlaid või muid rajatisi, kuid ei hõlma kaeveõõsi, millesse jäätmed paigutatakse pärast kaevandamist ala korrastamise ja ehituse eesmärgil.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2¹) Tamm käesoleva seaduse tähenduses on inseneriehitus vee või jäätmete hoidmiseks või säilitamiseks hiivahoidlas.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2²) Puistang käesoleva seaduse tähenduses on insenerirajatis tahkete jäätmete ladustamiseks maapinnal.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2³) Hiivahoidla käesoleva seaduse tähenduses on looduslik või insenerirajatis, kus hoitakse peenestatud jäätmeid, harilikult rikastamisjäätmeid, samuti erinevat veehulka, mis tuleneb maavara rikastamisest ning tööprotsessis kasutatava vee selitamisest ja ringlussevõtust.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitist või ala on jäätmeoidla järelehoolduse lõpuni.

(4) Jäätmeoidla klassifitseeritakse ohtlikkusest lähtuvalt A- või B-kategooria jäätmeoidlaks.

(5) Jäätmeoidlale määratakse A-kategooria, kui esineb üks või mitu järgmistest asjaoludest:

1) jäätmeoidla praegust või tulevast suurust, asukohta ja keskkonnamõju arvesse võttes analüüs näitab, et rike, näiteks puistangu varing või tammi purunemine, või väärkäitamine võib põhjustada suurõnnetuse;

2) jäätmeoidlas on käesoleva seaduse § 2 lõike 5 alusel kehtestatud määruse kohaselt ohtlikeks jäätmeteks klassifitseeritud jäätmeid üle teatava piiri;

[RT I, 03.12.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

3) jäätmeoidlas on kemikaalseaduse kohaselt ohtlikeks aineteks või valmistiteks klassifitseeritud aineid või valmistisi üle teatava piiri.

(6) Jäätmeoidlale, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud asjaoludele, määratakse B-kategooria.

(7) Jäätmeoidlale A- või B-kategooria määramise otsustab jäätmeoidla käitamiseks loa andmisel jäätmeloa andja.

§ 35³. Jäätmeoidla käitamiseks vajalik rahaline tagatis

(1) Jäätmeoidla käitajal peab olema jäätmeoidla kasutamise, sulgemise ja järelehoolduse kohustuste täitmiseks piisav rahaline tagatis (edaspidi *tagatis*). Tagatis peab olema jäätmeoidlast mõjutatud maa-ala taastamiseks vastavalt jäätmeoidla käitamise loale ja käesoleva seaduse §-s 42¹ nimetatud kaevandamisjäätmekavale alati hõlpsasti kättesaadav.

(2) Tagatis arvutatakse vastavalt jäätmeoidla tõenäolisele keskkonnamõjule, võttes arvesse jäätmeoidla kategooriat, jäätmete omadusi ja taastatud maa-ala edasist kasutamist ning muid olulisi asjaolusid. Tagatise suuruse arvutab jäätmeoidla käitamiseks jäätmeloa andja.

(3) Tagatise arvutamisel lähtutakse eeldusest, et vajalikule taastamistöole annavad hinnangu ning taastamistööd teevad sõltumatud ja küllaldase kvalifikatsiooniga kolmandad isikud.
[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(4) Tagatise olemasolu tõendatakse loa andja eelnevalt aktsepteeritud Eesti või rahvusvahelise krediidi- või finantseerimisasutuse garantiiga. Krediidi- või finantseerimisasutuse krediidireiting peab olema vähemalt A3 (*Moody's*) või A (*Standard & Poor's*) ning seejuures ei tohi krediidireiting olla alandatud viimase kolme kuu jooksul. Tagatis peab kehtima vähemalt jäätmeoidla järelhoolduse lõpuni.

(5) Tagatise esitamise ajal peab tagatise väärtus moodustama vähemalt 115 protsenti jäätmeoidlast mõjutatud maa-ala taastamise kulude eeldatavast summast. Kui loa andja teeb kindlaks, et tagatis ei taga enam kindlalt kulude tasumist, siis on tal õigus nõuda tagatise suurendamist või algse tagatise asendamist uuega.

(6) Jäätmeoidlast mõjutatud maa-ala taastamise kulude eeldatava summa määramisel lähtutakse sõltumatute ja küllaldase kvalifikatsiooniga kolmandate isikute eksperdiarvamusest.

(7) Tagatise suurust muudetakse korrapäraselt vastavalt taastamistöole, mida jäätmeoidlast mõjutatud maa-alal tuleb teha vastavalt kaevandamisjäätmekavale ja jäätmeoidla käitamiseks antud jäätmeloale.

(8) Kui loa andja kiidab jäätmeoidla sulgemise heaks, annab ta käitajale kirjaliku tõendi, millega ta vabastab käitaja tagamiskohustusest, sulgemisjärgsed kohustused välja arvatud.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 36. Segunenud olmejäätmete sortimine jäätmete ladestamiseelisel töötlemisel

(1) Et võimaldada olmejäätmete taaskasutamist võimalikult suures ulatuses, tuleb segaolmejäätmed enne prügilasse ladestamist sortida.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Sortimata segaolmejäätmete ladestamine prügilasse on keelatud.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Juhul, kui ladestatavate jäätmete täiendav töötlemine vähendab jäätmete kogust või ohtlikkust või lihtsustab nende käsitlemist, tuleb sorditud olmejäätmeid enne ladestamist täiendavalt töödelda.

(5) Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja korra ning sorditud jäätmete liigitamise alused kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 37. Jäätmepõletustehas ja koospõletustehas

[Kehtetu -RT I, 16.05.2013, 1- jõust. 01.06.2013]

§ 38. Jäätmeveo üldnõuded

Jäätmeid peab vedama kinnises veovahendis pakitult või muul viisil nõnda, et nad ei satuks laadimise ega vedamise ajal keskkonda.

2. peatükk JÄÄTMEHOOLDUSE KAVANDAMINE

1. jagu Jäätmehoolduse kavandamise üldsätted ja jäätmekavad

§ 39. Jäätmehoolduse arendamine

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(1) Jäätmehooldust arendatakse valdkonna arengukava ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava alusel.
[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(2) Valdkonna arengukavas ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda kavaga hõlmatud territooriumil, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgi ning eesmärkide saavutamise meetmeid.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3¹) Valdkonna arengukava sisaldab:

- 1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa, andmeid riigi territooriumile toodavate või territooriumilt väljaveetavate jäätmete kohta ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;
 - 2) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust, ülevaadet suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtadest, sealhulgas hinnangut vajadusele rajada uusi ja sulgeda olemasolevaid, ning hinnangut seotud investeeringutele, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksustele suunatavatele investeeringutele, ja muudele rahalistele vahenditele;
 - 2¹) piisavat teavet asukoha kriteeriumide kohta tegevuskoha identifitseerimiseks ja vajaduse korral tulevaste kõrvaldamis- või peamise taaskasutamisrajatiste võimsust; [RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]
 - 3) ülevaadet ohtlike jäätmete, vanaõli, kriitilise tähtsusega tooraine olulise sisaldusega jäätmete ja muude selliste jäätmevoogude käitlemisest, mille kohta on Euroopa Liidu tasandil kehtestatud eraldi kord;
 - 4) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja milliseid erandeid on tehtud ning milliseid meetmeid võetakse liigiti kogumise parandamiseks;
 - 5) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust, sealhulgas kavandatavate jäätmekäitlustehnoloogiate ja -meetodite või -poliitika ülevaadet nende jäätmete kohta, mille käitlemiseks on vaja võtta erimeetmeid;
 - 6) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse ja investeeringute jaotuse kirjeldust;
 - 7) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;
 - 8) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
 - 9) valdkonna arengukava rakendamise keskkonnale avalduva mõju kirjeldust;
 - 10) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;
 - 11) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;
 - 12) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtarvusi, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia tootmiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;
 - 13) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.
- [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3²) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatule sisaldab valdkonna arengukava jäätmetekke vältimise kava, mis sisaldab:

- 1) olemasolevate jäätmetekke vältimise meetmete kirjeldust ning nende tõhususe hinnangut;
 - 2) jäätmetekke vältimise eesmärgi ja nende elluviimise meetmeid, sealhulgas käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 esitatud jäätmetekke vältimise nõudeid;
 - 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud meetmete rakendamise kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid hindamisinäitajaid;
 - 4) toidujäätmete tekke vältimise eriprogrammi.
- [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3³) Käesoleva paragrahvi lõikes 3² nimetatud kavas kirjeldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ IVA lisas loetletud vahendite ja meetmete panust jäätmetekke vältimisse ning arvestatakse käesoleva paragrahvi lõike 3² punktides 1 ja 2 nimetatud meetmete hindamisel ja rakendamisel sama direktiivi IV lisas esitatud näidismetmeid.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3⁴) Valdkonna arengukava ajakohastatakse vähemalt iga kuue aasta järel selle koostamisest või ajakohastamisest alates.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Jäätmeohtu kaitse, geoloogilise uuringu loa või kaevandamisloa omanik, kelle tegevuse käigus jäätmed tekivad, või kui jäätmed tekivad maavara rikastamise käigus, siis maavara rikastaja, peab koostama käesoleva seaduse §-s 42¹ nimetatud kaevandamisjäätmekava kaevandamisjäätmete minimeerimiseks, töötlemiseks, taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks, võttes arvesse säästva arengu põhimõtet.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 40. Riigi jäätmekava

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 40¹. Jäätmetekke vältimise programm

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 41. Maakonna jäätmekava

§ 42. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekava võib koostada mitme kohaliku omavalitsuse üksuse kohta. Jäätmekava koostamisel võetakse arvesse valdkonna arengukavas sätestatud.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava sisaldab:

- 1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
- 3) jäätmete liigiti kogumise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa ning asjakohasel juhul käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud erandeid;
- 4) analüüsi, mis tõendab väidetavaid vabastamise asjaolusid ja nende aluste esinemist, kui käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel nähakse ette erand teatud jäätmete liigiti kogumisest vabastamiseks;
- 5) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust;
- 6) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja milliseid erandeid on käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud ning milliseid meetmeid võetakse liigiti kogumise parandamiseks;
- 7) jäätmehoolduse rahastamist;
- 8) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust;
- 9) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse kirjeldust;
- 10) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;
- 11) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
- 12) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava rakendamise keskkonnale avalduva mõju kirjeldust;
- 13) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;
- 14) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;
- 15) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtarvusi, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia tootmiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;
- 16) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 42¹. Kaevandamisjäätmekava

(1) Kaevandamisjäätmekava peab soodustama kaevandamisjäätmete ringlussevõttu, korduskasutamist või taaskasutamist, kui see on keskkonnasäästlik ja arvestab kehtivaid nõudeid.

(2) Kaevandamisjäätmekava peab tagama kaevandamisjäätmete ohutu kõrvaldamise. Kaevandamisjäätmekava koostamisel tuleb jäätmeoidla projekteerimisjärgus eelkõige arvesse võtta jäätmeoidla haldamist selle tegevuse ajal ja pärast selle sulgemist ning valida projekt, mis vastab järgmistele nõuetele:

- 1) nõuab vähest ning võimaluse korral ei nõua üldse suletud jäätmeoidla järelhooldust ja järelevalvet;
- 2) hoiab ära või vähemalt minimeerib pikaajalise negatiivse mõju, mis tuleneb näiteks jäätmeoidlast õhu või vee kaudu eralduvatest saasteainetest;
- 3) tagab olemasolevast maapinnast kõrgemale tõusvate tammide või puistangute pikaajalise geotehnilise stabiilsuse.

(3) Kaevandamisjäätmekava esitatakse loa andjale kinnitamiseks, kui:

- 1) käesoleva seaduse § 73 lõike 2 punkti 8 kohaselt on jäätmeoidla käitamiseks vajalik jäätmeluba;
- [RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]
- 2) jäätmed tekivad uuringu või kaevandamise käigus – koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes maapõueseadusega kehtestatud nõuetest.
- [RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andja kinnitab nõuetele vastava kaevandamisjäätmekava samaaegselt loa andmisega. Kaevandamisjäätmekava on jäätmeloa lahutamatu osa.

(5) Käitaja peab kaevandamisjäätmekava üle vaatama vähemalt iga viie aasta järel ja muutma seda, kui jäätmeoidla töös või ladustatud jäätmetes on toimunud olulisi muutusi. Muudetud kaevandamisjäätmekava esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andjale, kes kinnitab selle viie tööpäeva jooksul. Muudatused loetakse jõustunuks pärast muudetud kaevandamisjäätmekava kinnitamist. Oluliseks loetakse sellist muutust jäätmeoidla struktuuris või tegevuses, mis loa andja arvates võib oluliselt kahjustada inimese tervist või keskkonda.

[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(6) Täpsustavad nõuded kaevandamisjäätmekava sisule, sealhulgas jäätmekava esitamise, kinnitamise ja ülevaatamise täpsustatud korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministri määrusega.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 43. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ajakohastamine

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ajakohastamine on jäätmekava korrapärane läbivaatamine ja selles muudatuste, sealhulgas käesoleva seaduse § 31 lõikes 6 nimetatud erandite, tegemine. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ajakohastamise suhtes kohaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamise menetluse kohta sätestatud.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(4) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(5) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koos käesoleva seaduse § 42 lõike 3 punktis 4 nimetatud analüüsiga ajakohastatakse vähemalt iga viie aasta järel.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatule ajakohastatakse kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava vajaduse korral aasta jooksul valdkonna arengukava või kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava kinnitamisest arvates.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 44. Valdonna eest vastutava ministri ning kohaliku omavalitsuse üksuse õigused ja kohustused jäätmehoolduse kavandamisel

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(1) Valdonna eest vastutav minister koordineerib maakondade ja kohaliku omavalitsuse üksuste tegevust kohaliku omavalitsuse üksuste jäätmekavade koostamisel ja rakendamisel.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda isikult, asutuselt ja tootjate ühenduselt nende jäätmealase tegevuse kohta teavet tasuta, kui see on vajalik kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt isikult, asutuselt ja tootjate ühenduselt käesoleva seaduse § 39 lõikele 3 vastava jäätmekava koostamist oma kulul ning esitamist, kui see on vajalik kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(5) Valdonna eest vastutav minister ja kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud säilitama valdkonna arengukava ja selle rakendusdokumendi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamise käigus kogutud teabe seaduses sätestatud korras.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

2. jagu Riigi jäätmekava koostamine

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 45.–§ 54. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

3. jagu Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamine

§ 55. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu kooskõlastamine

§ 56. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avalik väljapanek ja avalik istung

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja jäätmekava eelnõu arutamiseks vähemalt ühe avaliku istungi.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust kohalikus ajalehes. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt kaks nädalat.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit kohalikus ajalehes.

(4) Avalikku istungit ei pea korraldama, kui avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet.

§ 57. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil arvamuse avaldamine ja esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

(1) Igaühel on õigus esitada kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

(2) Jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldataval istungil on igaühel õigus avaldada suuliselt jäätmekava eelnõu kohta arvamust.

(3) Valla- või linnavalitsus vaatab läbi avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil esitatud ettepanekud ja vastuväited ning otsustab vajadusel jäätmekava eelnõu muutmise vastavalt esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele.

§ 58. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemustest teatamine

Valla- või linnavalitsus teeb jäätmekava avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemused teatavaks kohalikus ajalehes.

§ 59. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava vastuvõtmine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava võtab vastu kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuste ühine jäätmekava jõustub, kui selle on vastu võtnud kõigi koostööd tegevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud.

§ 59¹. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaldamine

Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.
[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

3. peatükk OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSE ERITINGIMUSED

§ 60. Ohtlike jäätmete segamise keeld

(1) Ohtlike jäätmete segamine muud liiki ohtlike jäätmetega, tavajäätmetega või mis tahes aine või materjaliga ei ole lubatud, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud juhul.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Segunenud jäätmed lahutatakse, kui see on tehniliselt võimalik ja tervisele või keskkonnale tekkida võiva ohu vältimiseks vajalik.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Ohtlikud jäätmed, mis on segatud, eirates käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud, antakse käitlemiseks üle sellekohast luba omavale isikule.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 61. Ohtlike jäätmete segamine

(1) Ohtlike jäätmete segamine omavahel või tavajäätmetega või mis tahes aine või materjaliga on lubatud, kui seejuures võetakse arvesse käesoleva seaduse § 29 lõigetes 1 ja 3 sätestatud, et vältida jäätmetest lähtuvat ohtu tervisele või keskkonnale, või kui see ei ole võimalik, siis vähendada seda.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Ohtlike jäätmeid ei tohi segada eesmärgiga ümber liigitada ohtlikud jäätmed tavajäätmeteks sel teel, et neid lahjendatakse ja vähendatakse sellega ohtlike ainete algsisaldust allapoole ohtlikeks jäätmeteks liigitamise piirväärtust.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 62. Ohtlike jäätmete pakendamine ja märgistamine

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Ohtlikud jäätmed tuleb jäätmete kogumisel, ladustamisel ja veol pakendada, et vältida neist tulenevat ohtu tervisele ja keskkonnale ning hõlbustada nende taaskasutamist või kõrvaldamist.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Jäätmevaldaja on kohustatud märgistama ohtlikud jäätmed, välja arvatud kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed, või nende pakendid enne nende üleandmist jäätmekäitlejale.

(3) Ohtlike jäätmete ja nende pakendite märgistamise kord kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega.

§ 63. Ohtlike jäätmete vedu

Ohtlike jäätmeid tohib vedada ohtlike veoseid käsitlevate õigusaktidega ning rahvusvaheliste lepingutega sätestatud korras.

§ 64. Ohtlike jäätmete saatekiri

(1) Ohtlike jäätmete saatekiri (edaspidi *saatekiri*) on dokument, mis sisaldab andmeid käitlemiseks üleantavate ohtlike jäätmete liigi, koostise, koguse ja põhiomaduste ning nende jäätmete tekitaja, käitlemiseks üleandja, vedaja ja vastuvõtja kohta.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(2) Saatekiri koostatakse ohtlike jäätmete veosele enne veo algust digitaaldokumendina ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogus.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata füüsilise isiku suhtes kodumajapidamises tekkivate ja päästeasutuse suhtes päästetöö kogutud ohtlike jäätmete üleandmisel jäätmekäitlejale.
[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

(2²) Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on ohtlike jäätmete veoste jälgimine reaajas käesoleva paragrahvi alusel koostatavate saatekirjade andmete alusel.
[RT I, 25.11.2016, 2- jõust. 05.12.2016]

(2³) Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav ministri](#)määrusega.
[RT I, 25.11.2016, 2- jõust. 05.12.2016]

(3) Saatekirja koostab jäätmeid vedamiseks üle andnud isik, kui ta omab keskkonnakaitsele ohtlike jäätmete käitlemiseks.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) Kui jäätmete üleandja ei oma keskkonnakaitsele ohtlike jäätmete käitlemiseks, koostab saatekirja ohtlike jäätmete käitlemiseks keskkonnakaitsele ohtlike jäätmete vastuvõtja. Kui nõuetekohane saatekiri ei ole koostatud enne veo algust, peab saatekirja koostama jäätmete vastuvõtja enne jäätmete vastuvõtmist.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud keskkonnakaitsele ohtlike jäätmete üleandmist või vastuvõtmist lõikes 2 nimetatud andmekogus koostatud digitaaldokumendil.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) Ohtlike jäätmete saatekirja andmekoosseisu ning saatekirja koostamise, edastamise ja registreerimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 65. Ohtlike jäätmete käitluse korraldamine

(1) Ohtlike jäätmete käitluskohtade võrgu arendamist korraldab valdkonna eest vastutav minister valdkonna arengukavast lähtudes.
[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(2) Kohaliku omavalitsuse üksused korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja nende üleandmist jäätmekäitlejatele, välja arvatud käesoleva seaduse § 25¹lõikes 1 nimetatud juhul.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 65¹. Vanaõli

(1) Vanaõli käesoleva seaduse tähenduses on mineraalne või sünteetiline määrdeaine või tööstusõli, eelkõige sisepelemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, määrdeõli, turbiiniõli ning hüdraulikaõli, mis ei sobi enam algselt ette nähtud kasutuseks.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(2) Vanaõli regeneereerimine on mis tahes ringlussevõttutoiming, mille tulemusena võib vanaõli rafineerimisel toota uue õli valmistamiseks sobivat baasõli, eelkõige eraldades vanaõlist seal sisalduvad saasteained, oksüdatsiooniproduktid ja lisandid.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(3) Kui see on tehniliselt teostatav, kogutakse vanaõli eraldi.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

(4) Erinevate omadustega vanaõli liike ei segata omavahel ega muud liiki jäätmete või ainetega, kui selline segamine takistab vanaõli regeneereerimist või muid ringlussevõttutoiminguid.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Vanaõli taaskasutamisel tuleb eelistada vanaõli regeneereerimist või muid ringlussevõttutoiminguid, mis annavad samaväärseid või paremaid keskkonnavalaseid üldtulemusi kui regeneerimine, võttes arvesse käesoleva seaduse § 22¹lõikes 2 sätestatut.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

4. peatükk KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATUD JÄÄTMEHOOLDUS

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 66. Korraldatud jäätmevedu

(1) Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt.

(1¹) [Kehtetu -RT I, 08.07.2014, 2- jõust. 07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamisesest 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”]

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jätta jäätmeveo korraldamata haldusterritooriumi hajaasustusega osades, kus jäätmetekitajate vähesuse ja hajutatuse ning jäätmete väikese koguse tõttu oleks korraldatud jäätmevedu ülemäära kulukas ning korraldatud jäätmeveoks puudub tervise- ja keskkonnakaitsevajadus.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4) Jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, veopiirkonnad, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu suuruse määramise kord kehtestatakse valla- või linnavolikogu määrusega.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(5) Jäätmeveo teenustasu peab olema piisav, et katta jäätmekäitluskohta rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(6) Jäätmeveo teenustasu suuruse kindlaksmääramisel juhindutakse jäätmete liigist, kogusest, omadustest, jäätmeveo teenindussagedusest ning teistest asjaoludest, mis oluliselt mõjutavad käitlemise maksumust.

(7) Vähemalt 40 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses olmejäätmete veo teenust osutav ettevõtja on üldhuviteenuse osutaja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses.
[RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 67. Jäätmevedaja valik

(1) Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Viimasel juhul võivad koostööd tegevate kohaliku omavalitsuse üksuste haldusterritooriumid moodustada ühe veopiirkonna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud piirkonna elanike arvu.
[RT I, 01.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu võib riigihangete seaduse §-s 43 sätestatud korras korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisega seonduvate ülesannete täitmiseks volitada teist kohaliku omavalitsuse üksust, mittetulundusühingut või sihtasutust, mille liige vastav kohaliku omavalitsuse üksus on ning mille liikmeteks saavad vastavalt põhikirjale olla ainult kohaliku omavalitsuse üksused või kohaliku omavalitsuse üksuste liit.
[RT I, 01.07.2017, 1- jõust. 01.09.2017]

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab korraldatud jäätmeveo teenuste kontsessioonilepingu sõlmimiseks riigihanke alusdokumendid, lähtudes riigihangete seaduse § 77 lõikes 4 sätestatust ning arvestades käesolevas lõikes toodud erisusi. Korraldatud jäätmeveo teenuste kontsessioonilepingu riigihanke alusdokumentides määratakse muu hulgas järgmised tingimused:
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 1) veopiirkond;
- 2) veetavad jäätmeliigid;
- 3) eeldatavad jäätmekogused;
- 4) jäätmekäitluskoht;
- 5) hankelepingu kestus;
- 6) veotingimused – veo sagedus, aeg ja tehnilised tingimused;
- 7) toimingud, mille eest jäätmevedaja võtab teenustasu;
- 8) veopiirkonnas asuvate ühepereelamute ja mitme korteriga elamute arv ning korterite arv mitme korteriga elamutes.

(4) [Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud veopiirkond tuleb määrata arvestusega, et piirkonna minimaalne suurus tagab jäätmeveoki täitumise ühe kogumisringiga ja piirkonna elanike arv ei ole üldjuhul suurem kui 30 000.

(6) Veopiirkonna määrab kohaliku omavalitsuse volikogu, lähtudes eeldatavatest jäätmekogustest, hoonestusest ning teede- ja tänavatevõrgu eripärast.

(7) Korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldaja avalikustab otsuse korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga lepingu sõlmimise kohta kohalikus ajalehes.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2011]

§ 68. Jäätmeveo õigus

(1) Korraldatud jäätmeveo riigihanke tulemusel kohaliku omavalitsuse üksusega hankelepingu sõlminud isikul on õigus osutada korraldatud jäätmeveo teenust määratud jäätmeliikide osas ja veopiirkonnas. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga sõlmitava hankelepingu kestus on kuni viis aastat.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigust realiseeritakse vastavalt registreeringuga määratud nõuetele ja tähtajale.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 69. Korraldatud jäätmeveoga liitumine

(1) Jäätmevaldaja loetakse liitunuks korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohajärgses jäätmeveo piirkonnas. Jäätmevaldaja on korraldatud jäätmeveoga liitunud alates kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringu kehtima hakkamisest või käesoleva seaduse § 66 lõikes 4 nimetatud määruse jõustumisest. Liitumisaajaks loetakse antud loa või määruse jõustumise ajast hilisemat aega.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(1¹) Kohaliku omavalitsuse üksus informeerib kirjalikult jäätmevaldajat päevast, mil ta on liitunud korraldatud jäätmeveoga.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(2) Jäätmevaldaja käesoleva peatüki tähenduses on ka korteriühistu, selle puudumisel aga selle kinnisasja omanik, millel asub suvila, elu- või äriruum.

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata, võib ta jäätmevaldaja erandkorras vabastada tema taotluse alusel teatud tähtjaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4¹) Korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest on vabastatud isikud, kellel on keskkonnakaitseleuba.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4²) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtja määramiseks peab kohaliku omavalitsuse üksus eelnevalt kohapeal kontrollima, et jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamise asjaolud on tõesed ja vabastamist võimaldavad.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4³) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on pakendijäätmete tekkekohal kogumise korraldanud käesoleva seaduse § 31 lõike 5 või § 66 lõike 2 kohaselt ning jäätmevaldajalt kogutakse pakendijäätmete tekkekohal kogumise teenuse tasuna rohkem kui 0,30 eurot kogumiskorra kohta, ei ole jäätmevaldajal kohustust selle teenusega korraldatud jäätmeveo korras liituda.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud jäätmevaldaja esitab järgmise aasta 20. jaanuariks kohaliku omavalitsuse üksusele kirjaliku kinnituse, et kinnistul ei ole aasta kestel elatud või kinnistut ei ole kasutatud.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(5¹) Jäätmevaldaja, kes ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtjaks kinnitust, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist arvates.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(6) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 70. Jäätmete taaskasutamine ja kõrvaldamine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise. Kohaliku omavalitsuse üksus võib korraldada ka muude jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt korraldatud taaskasutamise eesmärk korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikide puhul on muu hulgas täita käesoleva seaduse § 136³lõigetes 1 ja 2 nimetatud olmejäätmete ringlussevõtu sihtarve.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 71. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskiri

(1) Jäätmehoolduseeskiri jäätmehoolduse korraldamiseks kohaliku omavalitsuse üksuses kehtestatakse volikogu määrusega.

(2) Jäätmehoolduseeskiri sätestab:

1) jäätmekäitluse ja jäätmete hoidmise korralduse ning sellega seotud tehnilised nõuded, nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, mahutite alus ja paiknemine, ühiste kogumismahutite kasutamine;
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

1¹) käesoleva seaduse § 36 lõike 5 alusel kehtestatud olmejäätmete liigiti kogumise korra;
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

2) jäätmetest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneda võiva ohu vältimise, või kui see ei ole võimalik, siis vähendamise meetmed, sealhulgas olmejäätmete regulaarne äravedu tiheasustusalalt vähemalt üks kord nelja nädala jooksul ja hajaasustusalalt vähemalt üks kord 12 nädala jooksul, kusjuures tiheasustusalalt, kus

jäätmetekke kohas on tagatud biojäätmete kompostimine või regulaarne äravedu vähemalt üks kord nelja nädala jooksul, võib olmejäätmeid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul;
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

2¹) biojäätmete kompostimise nõuded kompostimise tagamiseks käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 2 kohaselt;

[RT I, 08.07.2014, 2- jõust. 07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamises 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”]

3) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil jäätmeveo piirkondade loetelu, kus liitumine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik;

4) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded;

5) elanikelt kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumise ja ohtlike jäätmete käitlemiseks keskkonnakaitseluba omavale ettevõtjale üleandmise korra;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

6) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korra;

7) ehitus- ja lammutusjäätmete, sealhulgas tekkekohal liigiti kogutud puidu, betooni, telliste, plaatide, keraamika, kivide, metalli, klaasi, plasti ja kipsi kogumiskohad ning käitlemise nõuded;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

8) jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada, sealhulgas annab teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

9) järelevalve korralduse jäätmekäitluse üle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil;

10) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate jäätmekäitluskohtade, välja arvatud prügila järelhoolduse nõuded;

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

11) jäätmete liigiti kogumise arendamise nõuded koos liigiti kogumise tähtaegadega jäätmeliikide kaupa ja käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel ettenähtud erandid;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

12) jäätmete kogumise korraldus hajaasustusalal;

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

13) suurjäätmete kogumiskohad, mis asuvad jäätmevaldajast maksimaalselt 15 kilomeetri kaugusel.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

§ 71¹. Jäätmevaldajate register

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus asutab määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestab registri pidamise korra.

(2) Kohalikul omavalitsusel on õigus saada tasuta teavet jäätmeveo piirkonnas tegutsevalt jäätmevedajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registri andmete kohta.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2011]

5. peatükk JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMISE RAHASTAMINE

[Kehtetu -RT I, 23.10.2018, 1- jõust. 30.10.2018]

§ 72. Jäätmehoolduse arendamise toetamine

[Kehtetu -RT I, 23.10.2018, 1- jõust. 30.10.2018]

6. peatükk JÄÄTMELUBA JA JÄÄTMEKÄITLEJA REGISTREERIMINE

1. jagu Jäätmeluba

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 73. Jäätmeluba

(1) Jäätmeluba annab jäätmeid käitlevale isikule või jäätmetekitajale õiguse üheks või mitmeks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud jäätmekäitlustegevuseks ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) Jäätmeluba on vaja:

- 1) jäätmete kõrvaldamiseks;
- 2) jäätmete taaskasutamiseks;

[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

- 3) ohtlike jäätmete taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks majandustegevuse käigus;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 4) metallijäätmete taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks majandustegevuse käigus;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 5) [kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 6) [kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 7) [kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

- 8) jäätmehoidla käitamiseks;

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

- 9) prügila käitamiseks;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 10) prügila ja jäätmehoidla järelhoolduseks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- (3) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) Jäätmeluba ei nõuta:

1) füüsiliselt isikult, kes käitleb ise oma kodumajapidamises tekkivaid jäätmeid vastavalt käesoleva seaduse nõuetele;

- 2) Päästeametilt päästetöö või demineerimistöo käigus tekkinud jäätmete kogumiseks ja veoks;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- 3) isikult, kellele selleks tegevuseks on antud õigus kompleksloaga;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

4) riigi- ja õppeasutustelt õppuste käigus jäätmete kasutamiseks, kui kasutamise tingimused on kooskõlastatud Keskkonnaametiga.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

- (4¹) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) [Valdkonna eest vastutaval ministril](#) on õigus määrusega kehtestada teatud liiki ja koguses tavajäätmete taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded, millele vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik.

§ 74. Jäätmekäitleja registreerimine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 75. Jäätmeluba jäätmete tekitamiseks

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

2. jagu Jäätmeloa andmine, muutmine, peatamine ja kehtetuks tunnistamine ning jäätmeloa sisu

§ 76. Jäätmeloa andja

(1) Jäätmeloa annab Keskkonnaamet (edaspidi *loa andja*).

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

- (2) [Kehtetu -RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

§ 77. Jäätmeloa taotlemine

(1) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4) Jäätmeluba jäätmete käitlemiseks tuleb taotleda iga jäätmekäitluskoha, käitise või jäätmetekkekohta kohta eraldi.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(5) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 78. Jäätmeloa taotlus

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõikes 1 sätestatule märgitakse jäätmeloa taotluses:

- 1) käideldavate jäätmete liigid ja kogused tonnides kalendriaasta jooksul;
- 2) käitlusprotsessi tulemusena tekkivate jäätmete ning nende edasise käitlemise või üleandmise kirjeldus;
- 3) jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus;
- 4) jäätmekäitluskoha tehniliste üksuste kirjeldus koos asukohaandmetega;
- 5) jäätmekäitluskoha aastased käitlusmahud ja ülesseatud käitlusvõimsused jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiatega kaupa tonnides aastas;
- 6) jäätmekäitluskohas maksimaalne jäätmete ladustamise kogus tonnides ja kuupmeetrites ning ladustatud jäätmete paiknemise kaardistus;
- 7) jäätmekäitluskohas jäätmete ladustamise korral jäätmete eeldatav taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise aeg;
- 8) jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kirjeldus;
- 9) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitsemeetmete kirjeldus, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järeelhoolduse kava;
- 10) jäätmekäitluses rakendatavate tehnoloogiaprotsesside ja tehnilise varustatuse võrdlus parima võimaliku tehnikaga.

(2) Kui jäätmeluba taotletakse probleemtoodetest tekkivate jäätmete käitlemiseks, tuleb taotluses esitada käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel kehtestatud määruses sätestatud taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude täitmist tõendavad andmed koos asjakohaste dokumentidega. Andmeid ei pea esitama probleemtoodetest tekkivate jäätmete veo, ümberpakkimise ja ladustamise korral.

(3) Kui jäätmeluba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks või prügilale või jäätmehoidla käitamiseks, esitab taotleja loa andjale taotletava tegevuse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutava füüsilise isiku tööülesandeid ja vastutust kirjeldavad ning pädevust tõendavad dokumendid.

(4) Nõuded käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vastutava isiku asjakohase koolituse ja pädevuse kohta kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(5) Ohtlike jäätmete käitluse eest vastutava isikuna võib tegutseda ka välisriigis kutseoskused omandanud isik, kui tema kvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsequalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsequalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Keskkonnaamet. [RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 79. Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus jäätmeloa taotluse kohta

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 79¹. Jäätmeloa andmise avatud menetlus

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 80. Jäätmeloa andmine ja teatavakstegemine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 81. Jäätmeloa sisu

(1) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 53 lõikes 1 sätestatule märgitakse jäätmeloa:

- 1) käideldavate jäätmete liigid ja kogused tonnides kalendriaasta jooksul;
- 2) lubatud jäätmekäitlustoimingud ja nende kirjeldus;
- 3) tegevuse kohta esitatavad tehnilised ja keskkonnanõuded;
- 4) tegevuse alustamise ja lõpetamise aeg;

5) käitlusvõimsused jäätmekäitluskohas või -kohtades jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiate kaupa tonnides kalendriaasta jooksul;

6) jäätmekäitluskohas jäätmete ladustamise maksimaalne kogus tonnides ja kuupmeetrites, lähtudes käitluskoha tehnilistest ja ruumilistest võimalustest ning jäätmete ladustusviisist;

7) jäätmete ladustamise korral jäätmete taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise eeldatav aeg.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 82. Jäätmeloa kehtivusaeg

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 83. Jäätmeloa andmisest keeldumine

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lõikes 1 sätestatud alustele keeldub loa andja jäätmeloa andmisest, kui taotleja tegevus on olulises vastuolus keskkonna valdkonna tegevuskavaga või kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavaga.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 84. Jäätmeloa muutmine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 85. Jäätmeloa kehtivuse peatamine ja loa kehtetuks tunnistamine

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 61 lõikes 1 sätestatud alustele võib loa andja jäätmeloa kehtivuse peatada kuni kolmeks kuuks, kui loa omaja ei ole esitanud selle jäätmeloaga seotud jäätmekäitluskoha jäätmearuannet tähtaja jooksul.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(1¹) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 2 sätestatud alustele võib loa andja jäätmeloa kehtetuks tunnistada, kui loa omaja ei ole korduvalt esitanud selle jäätmeloaga seotud jäätmekäitluskoha jäätmearuannet tähtaja jooksul.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 86. Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse tähtajad ja jäätmeloa taotluse vorm ning jäätmeloa vorm

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 87. Riigilõiv jäätmeloa taotlemisel ja muutmisel

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

3. jagu

Jäätmeluba metallijäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 88. Lisaandmed metallijäätmete kogumiseks ja veoks jäätmeloa taotlemisel

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 89. Metallijäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele keeldub loa andja metallijäätmete taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks jäätmeloa andmisest, kui luba taotlev füüsilisest isikust ettevõtja või luba taotleva äriühingu juhatuse või nõukogu liige on pannud toime keskkonnastase, varavastase või majanduslase kuriteo ja kuriteo karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 90. Metallijäätmeloa asukoht

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

4. jagu

Jäätmeluba prügila ja jäätmehoidla käitamiseks ning järelhoolduseks

§ 91. Prügila käitamiseks jäätmeloa taotlemine

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 nimetatud andmetele esitab prügilala käitamiseks jäätmeloa (edaspidi *prügilaluba*) taotleja loa andjale:

- 1) andmed ladestatavate jäätmete koguse kohta jäätmekoodide ja -liikide kaupa;
- 2) andmed prügilala kavandatud mahutavuse kohta ruumala- ja massiühikutes;
- 3) prügilala asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
- 4) Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantiid või rahalist tagatist tõendava dokumendi;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

5) prügilala töö korraldamisel õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks rakendatavate meetmete kirjeldused;

- 6) andmed kavandatava prügilala liigi kohta;
- 7) prügilala sulgemise ja järelhoolduse kava;
- 8) käitamis-, seire- ja kontrollitoimingute kava;
- 9) saastamise vältimiseks ja vähendamiseks kavandatavate meetmete kirjelduse.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantiid ja rahalist tagatist peavad kehtima kogu prügilala kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse ajal, et tagada käitaja suutlikkus täita oma ülesandeid.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud nõuet võib Keskkonnaameti nõusolekul mitte rakendada püsijäätmeprügilala korral.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 92. Prügilaloo taotluses esitatud andmete kontroll

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 93. Prügilaloo sisu

Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 sätestatule määratakse prügilalooa:

- 1) prügilala liik käesoleva seaduse § 34 lõike 4 alusel;
- 2) prügilalasse ladestatavate jäätmete liigid vastavalt jäätmenimistule ning jäätmete kogus kas üldkogusena või vajaduse korral jäätmeliikide kaupa või jäätmeliikide lõikes jäätmekoguste summana;
- 3) prügilala kasutamist, keskkonnaseiret ning järelevalvet käsitlevad nõuded;
- 4) loa taotleja kohustus vähemalt kord aastas määratud tähtpäevaks loa andjale aru anda prügilalasse vastuvõetud jäätmeliikide, nende koguste ja keskkonnaseire tulemuste kohta ning loa andja teavitamise kord.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 94. Prügilaloo andmisest keeldumine

Lisaks käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 sätestatule keeldub loa andja prügilaloo andmisest, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 91 lõike 1 punktis 4 nimetatud garantiid või rahaline tagatis;
- 2) prügilala ei vasta käesoleva seaduse § 33 alusel kehtestatud nõuetele;
- 3) käesoleva seaduse § 78 lõikes 3 nimetatud dokumendid personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta ei kinnita prügilala personali vajalikke oskusi tegutsemiseks taotluses märgitud tegevusalal;
- 4) prügilala käitamisel ei rakendata vajalikke meetmeid õnnetuste vältimiseks ega nende tagajärgede piiramiseks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 94¹. Jäätmeluba jäätmehoidla käitamiseks

(1) Jäätmehoidla käitamiseks jäätmeloa andmisel kohaldatakse käesolevas jaos, välja arvatud § 91 lõike 1 punkt 7 ning § 93 punkt 1, sätestatut. Käesoleva seaduse § 1 lõigetes 3² ja 3⁴ nimetatud jäätmete ladestamiseks rajatava jäätmehoidla käitamiseks antud jäätmeloa suhtes ei kohaldata § 91 lõike 1 punktis 4 ja § 94 punktis 1 sätestatut.

(2) Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 sätestatule ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud andmetele peab isik, kes taotleb jäätmeluba jäätmehoidla käitamiseks, esitama loa andjale:

- 1) andmed jäätmehoidla võimalike alternatiivsete asukohtade kohta;
- 2) kaevandamisjäätmekava;
- 3) andmed jäätmehoidla kavandatud mahutavuse kohta;

4) jäätmeoidla asukohta kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
5) jäätmeoidla kasutamisel, sulgemisel ja järelhooldusel käitaja kohustuste täitmise rahalise tagatise olemasolu kirjaliku tõenduse.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa taotluses ei pea esitama andmeid, mis on kirjas taotlusele lisatavas kaevandamisjäätmekavas.

(4) Kui luba antakse A-kategooria jäätmeoidla käitamiseks ja loa andja on teadlik, et käitamisega kaasneb keskkonnoaht teises riigis, või kui asjakohast teavet taotleb Euroopa Liidu liikmesriik, keda oht võib mõjutada, edastab loa andja loa taotluses esitatud teabe teisele liikmesriigile samal ajal, kui taotlus riigisiselt avalikustatakse.

(5) Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 viidatud andmetele märgitakse jäätmeoidla käitamise jäätmeloas:

- 1) jäätmeoidla kategooria käesoleva seaduse § 35²lõike 4 alusel;
- 2) jäätmeoidlasse ladestatavate jäätmete kogus jäätmeliikide kaupa;
- 3) jäätmeoidla kasutamise, keskkonnaseire ja järelevalve nõuded;
- 4) kohustus anda vähemalt kord aastas määratud tähtpäevaks loa andjale teavet jäätmeoidlas ladestatud jäätmeliikide, nende koguste ja keskkonnaseire tulemuste kohta.

(6) Lisaks käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 sätestatule keeldub loa andja jäätmeoidla käitamiseks jäätmeloa andmisest, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 91 lõike 1 punktis 4 nimetatud garantiid;
- 2) ei ole esitatud kaevandamisjäätmekava või esitatud jäätmekava ei vasta nõuetele ning taotleja ei ole selle puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 3) käesoleva seaduse § 78 lõikes 3 nimetatud dokumendid personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta ei kinnita jäätmeoidla personali oskusi, mis on vajalikud taotluses märgitud tegevusalal tegutsemiseks;
- 4) jäätmeoidla käitamisel ei rakendata vajalikke meetmeid õnnetuste vältimiseks ega nende tagajärgede piiramiseks.

(7) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud juhtudele muudetakse jäätmeoidla käitamiseks antud jäätmeluba, kui:

- 1) jäätmeoidla töös või ladestatud jäätmetes on toimunud olulised muutused;
- 2) käitaja esitatud või järelevalve käigus saadud teabe alusel on vaja muuta loale märgitud andmeid;
- 3) kaevandamisjäätmekava muutmise või uue jäätmekava esitamise tõttu on vaja muuta loale märgitud nõudeid;
- 4) parima võimaliku tehnika põhimõtted on muutunud ulatuses, millest tingituna on vaja muuta loa tingimusi.

(8) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 1 sätestatud juhtudele tunnistatakse jäätmeoidla käitamiseks antud jäätmeluba kehtetuks, kui:

- 1) loa omaja ei ole tähtaja jooksul esitanud jäätmearuannet eelmise kalendriaasta kohta;
- 2) esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud asjaolud;
- 3) ei ole esitatud kaevandamisjäätmekava või esitatud jäätmekava ei vasta nõuetele ning loa omaja ei ole selle puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 94². Jäätmeluba prügila ja jäätmeoidla järelhoolduseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 sätestatule esitab prügila ja jäätmeoidla järelhoolduseks jäätmeluba taotlev isik loa andjale § 27⁶lõike 1 punktides 7–9 nimetatud andmed.

(2) Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 sätestatule määratakse prügila ja jäätmeoidla järelhoolduse jäätmeloas:

- 1) prügila ja jäätmeoidla järelhooldustingimused;
- 2) keskkonnaseire tingimused.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

5. jagu Jäätmeluba jäätmete põletamiseks

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 95. Jäätmete põletamiseks jäätmeloa taotlemine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 96. Jäätmepõletusloa sisu

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

6. jagu

Jäätmeluba kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 97. Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks jäätmeloa taotlemine
[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98. Korraldatud jäätmeveoloa sisu
[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

7. jagu Jäätmeluba jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel ja rikastamisel

[Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

§ 98¹. Loa taotlemine maavara kaevandamisel ja rikastamisel jäätmete tekitamiseks
[Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

§ 98². Maavara kaevandamisel ja rikastamisel jäätmete tekitamise loa andmisest keeldumine ja loa muutmine
[Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

8. jagu Keskkonnakaitseluba jäätmete ladustamiseks ning jäätmeluba ohtlike jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98³. Keskkonnakaitseluba jäätmete ladustamiseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 või 98⁸ nimetatud andmetele peab isik, kes taotleb luba või registreeringut jäätmete ladustamiseks, sealhulgas jäätmete käitlemisega kaasnevaks ladustamiseks, esitama loa andjale koos taotlusega Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii või deposiidina selleks määratud kontole makstud tagatissumma (edaspidi koos *jäätmete ladustamise tagatis*) olemasolu tõendava dokumendi ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1¹) Jäätmete ladustamise tagatise suurus arvutatakse järgmise valemi järgi:

$M = (T \times K + T \times L + V) \times 1,15$, kus

M – jäätmete ladustamise tagatise suurus eurodes;

T – keskkonnakaitseloa taotluses või keskkonnakaitseloa määratud ühel ajal ladustatav jäätmekogus tonnides;

K – jäätmete käitlemise hind eurodes ühe tonni kohta;

L – jäätmete laadimise hind eurodes ühe tonni kohta;

V – jäätmeveo hind eurodes.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud garantiist tuleneva kohustuse võlausaldaja on Keskkonnaamet.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1³) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tagatissumma makstakse deposiidina Rahandusministeeriumi kontole.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1⁴) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alus nõuda jäätmete ladustamise tagatist on ära langenud, korraldab Keskkonnaamet deposiidina makstud tagatissumma tagastamise või garantii väljastanud ettevõtja garantiist tulenevate kohustuste lõppemise.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatis peab katma kõikide taotletud ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulud ning olemas olema ja kehtima kogu jäätmete ladustamise aja jooksul.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Jäätmete ladustamise tagatise puudumisel on jäätmete ladustamine keelatud.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4) Jäätmete ladustamise tagatise väärtus peab moodustama vähemalt 115 protsenti taotletud ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude eeldatavast summast.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4¹) Keskkonnaametil on õigus nõuda tagatissumma kujunemise aluseks olevate tõendite ja andmete esitamist, et kontrollida, kas tagatissumma määramisel on arvesse võetud käesoleva paragrahvi lõigetes 1¹, 2, 4 ja 4² sätestatud.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4²) Jäätmete ladustamise tagatise suuruse määramisel lähtutakse ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kuludest, kusjuures jäätmete käitlemise korraldamise kuludena võetakse arvesse nii jäätmete laadimise kui ka nende veo kulu ning jäätmete käitlemise kuludena jäätmekäitluse kulu jäätmeliigi järgi.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4³) Keskkonnakaitaseluba omav isik hindab kirjalikult taasesitatavas vormis jäätmete ladustamise tagatise piisavust vähemalt iga kolme aasta tagant ja muudab seda vajaduse korral.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4⁴) Kui Keskkonnaameti hinnangul ei kata jäätmete ladustamise tagatis ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulusid, on Keskkonnaametil õigus nõuda keskkonnakaitaseluba omavalt isikult tagatise suurendamist.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4⁵) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud deposiidina selleks määratud kontole makstud tagatissumma ei kuulu keskkonnakaitaseluba omava isiku pankrotivara hulka.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(5) Jäätmete ladustamise tagatise omamise kohustust ei ole:

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

1) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaamal või kogumispunktil;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

2) prügilal käitajal ladestamisele suunatavate jäätmete osas;

3) jäätmehooldla käitajal;

4) isikul, kes käitleb probleemtoodetest tekkinud jäätmeid tootja või tootjavastutusorganisatsiooni nimel kirjaliku lepingu alusel;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

5) metalli- ja pliiakujäätmete ladustajal;

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

6) isikul, kellel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1221/2009 sätestatud nõuetele vastav keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem, nendes jäätmekäitluskohtades, mis on kantud keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi registreerimistunnistusele;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

7) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punktis 1 viidatud alusel Keskkonnaametis registreeritud isikul taaskasutamisele suunatavate jäätmete puhul, kui jäätmete ladustamise tagatise suurus ei ületa 500 eurot;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

8) vee-ettevõtjal enda tegevuses tekkinud reoveesette käitlemise korral;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

9) kaevandamisloa omanajal enda tegevuses tekkinud kaevandamisjäätmete käitlemise korral.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(6) Kui keskkonnakaitaseluba omav isik ei suuda täita ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kohustust, teavitab ta sellest viivitamata Keskkonnaametit.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(7) Jäätmete ladustamise tagatise kasutamise otsustab Keskkonnaamet. Keskkonnakaitaseluba omava isiku suhtes algatatud pankrotimenetlus ei piira Keskkonnaameti õigusi tagatise kasutamisel.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(8) Kui keskkonnakaitaseluba omav isik ei suuda täita ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kohustust, korraldab Keskkonnaamet nimetatud kohustuste täitmise asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(9) Kui keskkonnakaitseluba omav isik ei suuda täita ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kohustust ning Keskkonnaamet on teinud otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud asendustäitmise kohta, esitab Keskkonnaamet garantii väljastanud ettevõtjale garantii alusel väljamakse tegemiseks nõude või teeb deposiidina makstud tagatissumma kohta väljamakse otsuse.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud garantii peab olema kokku lepitud Keskkonnaameti poolt garantii alusel esitatud nõude väljamakse tähtajaks kuni 20 tööpäeva alates garantii väljastanud ettevõtja poolt nõude kättesaamisest.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(11) Kui deposiidina selleks määratud kontolt Keskkonnaameti määratud kontole kantud tagatissumma on suurem kui ladustatud jäätmete käitlemise korraldamise ja nende käitlemise tegelikud kulud, kantakse ülejäänud summa keskkonnakaitseluba omava isiku kontole tagasi, selle puudumise korral riigieelarvesse.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(12) Kui keskkonnakaitseluba omava isiku jäätmete ladustamise tagatisest ei piisa ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks, tagab puuduoleva osa keskkonnakaitseluba omav isik.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 98⁴. Jäätmete ladustamiseks keskkonnakaitseloa andmisest keeldumine

Lisaks käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 sätestatule keeldub loa andja jäätmete ladustamiseks keskkonnakaitseloa andmisest, kui taotlejal puudub § 98³ lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatis või loa andja ei pea esitatud tagatist küllaldaseks või usaldusväärseks.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 98⁵. Jäätmeluba ohtlike jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 sätestatule esitab ohtlike jäätmete taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks jäätmeloa taotleja loa andjale:

1) juhtimissüsteemi kirjelduse, sealhulgas töökorraldusdokumendid, mis annavad ülevaate kõikide ohtlike jäätmete käitlusega seotud töötajate tööülesannetest, pädevusest ja vastutusest;

2) Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii või rahalist tagatist tõendava dokumendi õnnetusjuhtumitest tekkinud keskkonnasaastuse likvideerimise kulude katmiseks;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

3) hädaolukordade tekkimise võimaluste selgitused ja võimalike hädaolukordade korral rakendatavate meetmete kirjelduse;

4) saatekirja koostamiseks vajalike tehniliste vahendite olemasolu kinnituse.

(2) Ohtlike jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise garantii või rahalise tagatise suurus arvutatakse järgmise valemi järgi:

$$M = T \times L / 52, \text{ kus}$$

M – garantii või muu tagatise suurus eurodes;

T – 255 eurot tonni kohta;

L – summaarne ohtlike jäätmete aastane käitlemiskogus tonnides, mis on nimetatud ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa taotluses;

52 – nädalate arv aastas.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi järgi arvutatud garantii või rahalise tagatise summa on väiksem kui 6400 eurot, on rahalise tagatise väärtus 6400 eurot aastas.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi järgi arvutatud garantii või rahalise tagatise summa on suurem kui 320 000 eurot, on rahalise tagatise väärtus 320 000 eurot aastas.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud garantii või rahaline tagatis peab olema olema samal ajal, kui tegeletakse ohtlike jäätmete käitlemisega.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 98⁶. Ohtlike jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Lisaks käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 sätestatule keeldub loa andja ohtlike jäätmete taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks jäätmeloa andmisest, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 98⁵ lõike 1 punktis 2 nimetatud garantii või rahaline tagatis; [RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]
- 2) taotleja jäätmekäitluse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutav füüsiline isik ei vasta käesoleva seaduse § 78 lõike 4 alusel sätestatud koolitus- ja pädevusnõuetele või tal ei ole lõike 5 kohast kutsekvalifikatsiooni;
- 3) taotlejat või käesoleva seaduse § 78 lõikes 3 nimetatud vastutavat füüsilist isikut on korduvalt karistatud keskkonnavastase süüteo eest ning süüteo karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 4) taotlejal puuduvad tehnilised vahendid ja võimalus käesoleva seaduse §-s 64 nimetatud digitaalallkirjaga kinnitatud saatekirja koostamiseks autoriseeritud kasutajana ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogus;
- 5) taotleja ei suuda tõendada probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemisel käesoleva seaduse § 26 lõike 3 alusel määratud taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude saavutamist. [RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

9. jagu Jäätmekäitleja registreerimine

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98⁷. Jäätmekäitleja registreerimine

(1) Jäätmekäitleja tegevuse registreerimine Keskkonnaametis (edaspidi ka *registreeringu andja*) annab õiguse üheks või mitmeks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuseks.

(2) Keskkonnaametis registreeritakse selle isiku tegevus, kes:

- 1) on käesoleva seaduse § 73 lõike 5 alusel vabastatud jäätmeloa omamise kohustusest;
- 2) veab jäätmeid oma majandus- või kutsetegevuses;
- 3) kogub jäätmeid oma majandus- või kutsetegevuses;
- 4) korraldab vahendajana jäätmete kõrvaldamist või taaskasutamist teiste nimel;
- 5) tegutseb jäätmete edasimüüjana;
- 6) osutab kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo teenust.

(3) Registreerimise kohustust ei ole:

- 1) füüsilisel isikul, kes käitleb ise oma kodumajapidamises tekkivaid jäätmeid, arvestades käesolevas seaduses jäätmevaldajale kehtestatud nõudeid;
- 2) Päästeametil päästetöö või demineerimistö käigus tekkinud jäätmete kogumiseks ja veoks;
- 3) isikul, kellele on selleks tegevuseks antud õigus jäätme- või kompleksloaga;
- 4) käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 nimetatud jäätmete vedajal, välja arvatud juhul, kui nimetatud jäätmevedaja viib jäätmeid üle riigipiiri;
- 5) isikul, kes kogub müügikohas probleemtoodetest tekkinud jäätmeid või ravimijäätmeid jäätmetekitajalt ning kellel on selleks tegevuseks õigusaktist tulenev kohustus;
- 6) riigi- ja õppeasutustel õppuste käigus jäätmete kasutamiseks, kui kasutamise tingimused on kooskõlastatud Keskkonnaametiga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud juhul või punktides 2–6 nimetatud tegevusaladel tegutsemise korral nõuab registreeringu andja jäätmeloa taotlemist, kui isiku tegevus vajab keskkonnoahu tõttu täiendavate nõuete või meetmete määramist jäätmeloaga.

(5) Kui probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogujana, vahendajana või edasimüüjana tegutseb käesoleva seaduse § 23 lõikes 3 nimetatud tootjate ühendus, siis tema tegevus registreeritakse käesolevas seaduses nimetatud probleemtooteregistris.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(6) Valdkonna eest vastutav ministervõib kehtestada määrusega teatud liiki ja koguses tavajäätmete taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded, millele vastava käitlemise korral registreerimise kohustust ei ole.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

§ 98⁸. Registreeringu taotlemine

(1) Registreeringu taotleja esitab registreeringu andjale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu taotluse järgmiste andmete ja dokumentidega:

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

1) taotleja nimi ja isikukood või registrikood;

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

2) taotleja aadress ja kontaktandmed ning kontaktisiku nimi ja kontaktandmed;

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

- 3) tegevuskoha, sealhulgas jäätmekäitluskoha aadress, e-posti aadress, telefoninumber;
- 4) tegevusala tegevuskohas;
- 5) käideldavate jäätmete liigid ja kogused tonnides kalendriaasta jooksul;
- 6) kavandatava tegevuse kirjeldus koos andmetega jäätmete käitlemisel kasutatava tehnoloogia ja seadmete kohta;
- 7) käesoleva seaduse § 15 lõike 8 ja § 17 lõike 2 alusel määratud kavandatava jäätmekäitlustoimingu kood koos tegevuse kirjeldusega;
- 8) jäätmekäitluskoha olemasolul dokumendid, mis tõendavad käitluskoha maatüki õiguspärast valdust või muud õiguslikku alust tegutseda käitise asukohas;
- 9) jäätmekäitluskoha olemasolul selle aastased käitlusmahud ja käitlusvõimsused jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiate kaupa tonnides aastas;
- 10) jäätmekäitluskohas jäätmete ladustamise korral jäätmete ladustamise maksimaalne kogus tonnides ja kuupmeetrites ning ladustatud jäätmete paiknemise kaardistus;
- 11) registreeringu taotletav kehtivusaeg;
[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]
- 12) maakondade loetelu, kus kavandatakse jäätmete kogumist või vedu;
- 13) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse § 78 lõike 4 alusel sätestatud nõuetele vastavust või lõike 5 kohast jäätmeid käitleva isiku koolitust ja pädevust tõendavad dokumendid;
- 14) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse §-s 98⁵ sätestatud nõuete kohased dokumendid.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringu taotluse menetluse käigus esitab registreeringu taotleja jäätmeveoks sõlmitud hankelepingu koos lisadega ja kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia selle kohta, et taotleja on käesoleva seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud riigihankel tunnistatud edukaks.

(3) Jäätmete kogumiskohtade registreeringu taotluses nimetatakse kõik kogumiskohad, kus tegevust kavandatakse.

(4) Registreeringu andja kontrollib esitatud registreeringu taotluse vastavust nõuetele kümne tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Kui taotletav tegevus ei vaja registreeringut või vajab jäätmeluba, teavitab registreeringu andja sellest registreeringut taotlevat isikut kümne tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98⁹. Registreeringu sisu

- (1) Registreeringus märgitakse:
 - 1) registreeringu omaja nimi ja isikukood või registrikood;
 - 2) registreeringu omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;
 - 3) tegevuskoha täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;
 - 4) registreeritav tegevus seaduses sätestatud registreerimisnõuete kohaselt;
 - 5) registreeringu kehtivusaeg, kui registreering on tähtajaline;
 - 6) käideldavate jäätmete liigid ning kogused kalendriaastas;
 - 7) käesoleva seaduse § 15 lõike 8 ja § 17 lõike 2 alusel määratud kavandatava tegevuse jäätmekäitlustoimingu kood koos tegevuse kirjeldusega;
 - 8) jäätmete ladustamisel nende eeldatav taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise periood;
 - 9) nende maakondade loetelu, kus kavandatakse ohtlike või tavajäätmete kogumist või vedu.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringus:

- 1) piirkond, kust kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmekäitlusega hõlmatud jäätmed kokku kogutakse;
- 2) jäätmekäitluskohad ja isikud, kuhu ja kellele jäätmed üle antakse.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98¹⁰. Registreerimine

(1) Registreeringu andja otsustab tegevuse registreerimise või sellest keeldumise 30 päeva jooksul nõuetele vastava taotluse saamisest arvates. Kui registreeringu taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta tähtaja möödumisel isiku tegevust vaikumisi registreerituks.
[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

(2) Kui registreering antakse käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punktis 1 nimetatud isikule, võib registreeringu andja registreeringu vormistada keskkonnaloa osana.
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Tegevus registreeritakse keskkonnaotsuste infosüsteemis ja selle kohta väljastatakse registreeringu taotlejale keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu registreerimistõend.

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registreeringu võib teha ja sellekohase tõendi väljastada keskkonnaotsuste infoüsteemi vahendusel automatiseeritult, kui on tagatud registreeringu tegemise eelduste automaatne kontrollimine.

[RT I, 27.05.2022, 1- jõust. 06.06.2022]

§ 98¹¹. Registreerimisest keeldumine

(1) Registreeringu andja keeldub jäätmekäitleja registreerimisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lõikes 1 nimetatud alustel.

(2) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lõikes 2 sätestatud alusele on registreeringu andjal õigus keelduda registreerimisest, kui:

- 1) registreeritav tegevus ei vasta valdkonna arengukavale või kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavale;
- 2) ohtlike jäätmete käitlemisel esinevad käesoleva seaduse §-s 98⁶ sätestatud alused;
- 3) metallijäätmete käitlemisel esinevad käesoleva seaduse §-s 89 sätestatud alused;
- 4) registreeringu taotleja ei ole tähtjaks esitanud jäätmearuannet eelmise kalendriaasta kohta.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98¹². Registreeringu kehtivus

Käesoleva seaduse § 98⁷ lõikes 2 nimetatud isiku tegevus registreeritakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui:

- 1) taotletakse tähtajalist registreeringut;
- 2) kavandatav tegevus on ühekordne.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98¹³. Registreeritud isiku kohustus teatada registreeringu taotluses esitatud andmete muudatustest

Registreeritud isik on kohustatud viivitamata teavitama registreeringu andjat ärinime, registrikoodi ja kontaktandmete muutumisest, samuti tegevuse muutmisest või lõpetamisest ning muudest asjaoludest, mis võivad mõjutada registreeringu alusel lubatud tegevust, ja taotlema registreeringu muutmist või uut registreeringut.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98¹⁴. Registreeringu muutmine

Registreeringu andjal on õigus registreeringut muuta keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 98¹⁵. Registreeringu kehtetuks tunnistamine

(1) Registreeringu andja tunnistab registreeringu kehtetuks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 1 nimetatud alustel.

(2) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 2 sätestatud alustele on registreeringu andjal õigus tunnistada registreering kehtetuks, kui:

- 1) esinevad käesoleva seaduse §-s 98¹¹ sätestatud alused registreerimisest keeldumiseks;
- 2) registreeritud isik ei ole esitanud jäätmearuannet tähtaja jooksul.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

7. peatükk OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSLITSENTS

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 99. Ohtlike jäätmete käitluslitsents

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 99¹. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotlusest teatamine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 100. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise tingimused ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtestatavad nõuded

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 101. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest keeldumine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 101¹. Ohtlike jäätmete käitlulitsentsi muutmine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 102. Ohtlike jäätmete käitlulitsentsi kehtivuse peatamine ja litsentsi kehtetuks tunnistamine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 103. Ohtlike jäätmete käitlulitsentsi andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord ja menetluse tähtajad ning litsentsi vorm

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 103¹. Ohtlike jäätmete käitlulitsentsi andmisest, andmisest keeldumisest ja muutmisest teavitamine

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 103². Riigilõiv ohtlike jäätmete käitlulitsentsi andmisel ja muutmisel

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

8. peatükk METALLIJÄÄTMETE KOGUMISE ERITINGIMUSED

§ 104. Metallijäätmed

Metallijäätmed on oma põhikoostiselt ehedatest mustmetallidest või värvilistest metallidest või nende sulamitest koosnevad jäätmed. Metallijäätmete täpsustatud nimistu kehtestatakse [valdkonna eest vastutava ministri](#)määrusega vastavuses käesoleva seaduse § 2 lõike 4 alusel koostatud jäätmenimistuga.

§ 105. Metallijäätmete kokkuostmise piirang

(1) Keelatud on jäätmetena kokku osta ilmse kunsti- või ajalooväärtusega metallesemeid.

(2) Elektrijuhtme ja kaabli kokkuost jäätmetena on lubatud vaid elektrituruseaduses nimetatud võrguettevõtjalt, kellel on elektrituruseaduse alusel antud tegevusluba, elektroonilise side seaduses nimetatud elektroonilise side ettevõtjalt, kes on esitanud elektroonilise side seaduses nõutud majandustegevusteate, või keskkonnakaitseluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena on jäätmed tekkinud.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(3) Liiklusmärkide ja teeviitade, maa-aluste kommunikatsioonikaevude metall-luukide ning raudteerööbaste kokkuost jäätmetena on lubatud vaid avalike teede korrashoiu pädevusega isikult, kes on esitanud ehitusseadustikus nõutud majandustegevusteate, raudteeseaduses nimetatud raudteeinfrastruktuuriettevõtjalt, kellel on raudteeseaduse alusel antud tegevusluba, või keskkonnakaitseluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena on jäätmed tekkinud.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4) Mootorsõidukite või nende oluliste osade kokkuost jäätmetena on lubatud isikult vaid Transpordiameti või tema volitatud isiku poolt väljastatud tõendi alusel sõiduki arvelt kustutamise kohta või keskkonnakaitseluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena need jäätmed on tekkinud.
[RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud piirangud ei kehti järelevalveasutuse või kohaliku omavalitsuse poolt järelevalve käigus omandatud metallijäätmete müügi kohta.

§ 106. Metallijäätmete kokkuostu dokumenteerimine

(1) Isik, kes kogub ja veab teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud metallijäätmeid nende edasise kaubandusvahendamise ja taaskasutamise eesmärgil (edaspidi *metallijäätmete koguja*), ja metallijäätmete üleandja koostavad metallijäätmete kokkuostu kohta kahepoolselt allkirjastatud dokumendi, milles peab lisaks muudele õigusaktides sätestatud nõuetele olema kirjas:

- 1) metallijäätmete üleandja registri- või isikukood ja elu- või asukoht;
- 2) metallijäätmete lühikirjeldus, liik ning kogus, sealhulgas mootorsõiduki puhul selle mark, mudel, kerenumber ja värvus;
- 3) metallijäätmed kohale toimetanud sõiduki riiklik registreerimisnumber;
- 4) metallijäätmete maksumus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendi vähemalt üks allkirjastatud originaaleksemplar jääb metallijäätmete kogujale.

(3) Metallijäätmete koguja säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti viis aastat, tagades isikuandmete kaitse.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 107. Arveldamine metallijäätmete kokkuostul

Metallijäätmete kokkuostul ja kokkuostetud metallijäätmete kaubandusvahendamisel tasutakse metallijäätmete eest ostja pangakontolt müüja pangakontole sularahata arveldamise korras. Sularahas arveldamine metallijäätmete kokkuostul ja edasisel vahendamisel on keelatud.

9. peatükk JÄÄTMETE RIIKIDEVAHELINE VEDU

§ 108. Jäätmete riikidevaheline vedu

(1) Jäätmeid veetakse üle riigipiiri kooskõlas Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingutega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1013/2006 sätestatud korras.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Ohtlike jäätmeid ja välislepinguga reguleeritavaid jäätmeid võib Eesti Vabariiki sisse vedada, Eesti Vabariigist välja vedada või Eesti Vabariigi territooriumilt läbi vedada Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses 1013/2006/EÜ sätestatud korras väljaantud jäätmete riikidevahelise veo loa (edaspidi *veoluba*) alusel.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 12.07.2007]

§ 108¹. Jäätmete riikidevahelise veo kontrollikavad

[RT I, 25.11.2016, 2- jõust. 05.12.2016]

(1) Keskkonnaamet ja Maksu- ja Tolliamet koostavad kontrollikavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 artikli 50 lõikele 2a.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrollikavad avaldatakse Keskkonnaameti veebilehel.

[RT I, 25.11.2016, 2- jõust. 05.12.2016]

§ 109. Tavajäätmete riikidevaheline vedu

[Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 12.07.2007]

§ 110. Ohtlike jäätmete ja välislepinguga reguleeritavate jäätmete veoluba

(1) Veoluba on dokument, mis annab õiguse ohtlike jäätmeid ja välislepinguga reguleeritavaid või Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses 1013/2006/EÜ nimetatud jäätmeid Eesti Vabariiki sisse vedada, Eesti Vabariigist välja vedada või Eesti Vabariigi territooriumilt läbi vedada.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 12.07.2007]

(2) Pädev asutus Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse 1013/2006/EÜ mõistes on Keskkonnaamet.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 111. Riigilõiv veoloo taotlemisel

Veoloo taotluse menetlemise eest tasub taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud korras.

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 112. Asutusesisene teave

[Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 12.07.2007]

§ 113. Veoloo kontrollimine

(1) Ohtlike jäätmete ja välislepinguga reguleeritavate jäätmete sisseveol, väljaveol ja läbiveol peab jäätmesaadetisega kaasas olema jäätmete veoloo ärakiri ja saateleht.

(1¹) Piiriülese või Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise veoga tegelev jäätmevedaja peab omama keskkonnakaitseluba sõltumata sellest, kas veetavad jäätmed on käesoleva seaduse § 14 lõike 3 kohaselt tema valduses või mitte. Jäätmesaadetisega peab kaasas olema keskkonnakaitseluba või selle koopia, mis vajaduse korral esitatakse pädevale asutusele või järelevalveasutusele.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(2) Kui järelevalveasutusel tekib põhjendatud kahtlus, et saatelehel või veoloal märgitud andmed ei vasta jäätmesaadetisele, peab järelevalveasutus jäätmesaadetise kinni ja teavitab kinnipidamise asjaoludest pädevat asutust.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 114. Ohtlike jäätmete veoloa andmise arvestuse pidamine

Keskkonnaamet peab arvestust ohtlike jäätmete veolubade andmise kohta ning säilitab viis aastat iga väljaantud ohtlike jäätmete veoloa ärakirja ja selle aluseks oleva taotluse ärakirja ning loa andmise või sellest keeldumise aluseks olnud dokumente.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

§ 114¹. Teabe esitamine selliste jäätmete riikidevahelise veo kohta, milleks veoluba ei ole vajalik

Riikidevahelise jäätmesaadetise saatmist korraldavad isik või jäätmete vastuvõtja Eestis peab esitama Keskkonnaametile või tema volitatud asutusele kolme päeva jooksul pärast jäätmete saabumist jäätmekäitluskohta, kus taaskasutus- või kõrvaldamistoiming toimub, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 artikli 18 lõikes 1 nimetatud jäätmesaadetisega kaasneva ja määruse VII lisale vastava jäätmesaadetise kohta teavet sisaldava dokumendi.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2012]

§ 115. Jäätmete sisseveo, väljaveo ja läbiveo kord

(1) Jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumentide vormid sisalduvad Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse 1013/2006/EÜ lisades IA ja IB.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3) Pakendile, millele on Eestis kehtestatud tagatisraha, rakendatakse sisseveol Eesti Vabariiki Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklis 18 sätestatud üldnõudeid, kui jäätmesaadetise kogus ületab neli kilogrammi.

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

10. peatükk ARVESTUS JA ARUANDLUS

§ 116. Jäätmete kohta arvestuse pidamine

(1) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Keskkonnakaitseluba omav isik, samuti ohtlike jäätmete tekitaja, välja arvatud kodumajapidamised, on käesoleva seaduse § 28 lõikes 1¹ sätestatud järgides kohustatud pidama pidevat arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või ladustatud, veetud, töödeldud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätmete liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta, sealhulgas korduskasutuseks ettevalmistatud või ringlusse võetud asjade hulga ja omaduste kohta. Kui jäätmed antakse üle teisele jäätmekäitlejale, tuleb arvestust pidada ka jäätmete sihtkoha, kogumissageduse, veomooduste ning taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute kohta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud arvestuse algdokumente ja nende alusel koostatud koondandmeid säilitatakse vähemalt viis aastat.

(4) Arvestuse algdokumentide ja koondandmetega on õigus tutvuda keskkonnajärelevalve asutusel ning keskkonnaotsuste infosüsteemi vastutaval ja volitatud töötlejal.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 117. Jäätmearuandlus

(1) Käesoleva seaduse § 116 lõikes 2 nimetatud isik esitab üks kord aastas käesoleva lõike alusel antud määruses sätestatud asutusele keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu jäätmearuande. Jäätmearuande andmekoosseisu ja aruande esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(1¹) Jäätmearuande esitamise kohustus ei laiene järgmistele isikutele:

1) ohtlike jäätmete tekitaja, kelle tegutsemiseks keskkonnakaitseluba ei ole nõutav;

- 2) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 4 alusel registreeritud vahendaja;
- 3) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 5 alusel registreeritud edasimüüja;
[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]
- 4) jäätmeluba omav suletud prügila käitaja.
[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(2) Keskkonnaametil on õigus nõuda jäätmearuannet ka:

- 1) jäätmetekitajalt, kelle tegutsemiseks keskkonnakaitaseluba ei nõuta, kuid kelle tekitatud tavajäätmete kogus ületab 10 tonni aastas või ohtlike jäätmete kogus 100 kilogrammi aastas;
- 2) käesoleva paragrahvi lõike 1¹ punktides 2 ja 3 loetletud isikutelt.
[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(2¹) Muu isik kui tootja, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtootest tekkinud jäätmeid ning taaskasutab või kõrvaldab neid, on kohustatud esitama probleemtooteregistrile andmed probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise kohta käesoleva seaduse §-s 25¹ sätestatud kohustuste ja § 26 lõike 3 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2²) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud isik pakub teenust probleemtoote tootjale ja esitab probleemtooteregistrile andmed tema nimel, loetakse probleemtoote tootja probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise andmete esitamise kohustus täidetuks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril ja keskkonnajärelevalve asutusel on õigus saada toodete valmistajalt või sissevedajalt ning valitsusasutuselt või valla- või linnavalitsuselt andmeid Eestis valmistatavate või Eestisse sisseveetavate toodete ja nende valmistamisel kasutatavate ainete ning neist tekkivate jäätmete ja nende käitluse kohta.

(4) Jäätmestatistilisi statistikatöid korraldatakse riikliku statistika seaduses sätestatud korras.

[RT I 2010, 41, 241- jõust. 01.08.2010]

(5) Jäätmearuanne on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 118. Andmetöötlus

[Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

11. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 119. Riiklik järelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Riiklikku järelevalvet (edaspidi *järelevalve*) käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmise üle teostavad Keskkonnaamet ja kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Järelevalve teostamisel käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmise üle arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1020 sätestatud erisusi.

[RT I, 22.10.2021, 3- jõust. 01.11.2021]

(2¹) Järelevalvet käesoleva seaduse §-s 29¹ sätestatud nõuete järgimise üle teostab kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus teostab oma haldusterritooriumil pidevat järelevalvet jäätmehoolduseeskirja täitmise üle.

(5) Järelevalvet käesoleva seaduse § 27 nõuete järgimise üle teostavad lisaks Keskkonnaametile ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Maksu- ja Tolliamet.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(6) Järelevalvet käesoleva seaduse §-de 108 ja 113 nõuete järgimise üle teostab lisaks Keskkonnaametile ka Maksu- ja Tolliamet.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(7) Järelevalvet käesoleva seaduse § 25 lõike 4 ja § 26⁸nõuete järgimise üle teostab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(8) Järelevalvet käesoleva seaduse § 27²nõuete täitmise üle teostab lisaks Keskkonnaametile ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(9) Järelevalvet käesoleva seaduse § 27², § 27³lõike 1, § 27⁴ja § 27⁶nõuete täitmise üle teostab Päästeamet.

(9¹) Järelevalvet käesoleva seaduse § 21¹lõike 1 nõuete täitmise üle teostatakse kemikaaliseaduse 4. peatüki 2. jaos sätestatu kohaselt.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(10) Järelevalvet jäätmeluba omava isiku, Keskkonnaametis registreeritud isiku ning ohtlike jäätmete tekitaja jäätmelase tegevuse üle teostatakse regulaarselt.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(11) Kohaliku omavalitsuse üksus või asutus on kohustatud teostama järelevalvet oma haldusterritooriumil probleemtoodete või nendest tekkinud jäätmete tagasivõtmise ja kogumise üle.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 119¹. Riikliku järelevalve erimeetmed

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Korraldusorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riiklikule järelevalve teostamisel kohaldada korralduseseaduse §-des 30, 31, 32, 34, 45, 46, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korralduseseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 119². Riikliku järelevalve erisused

(1) Korraldusorgani ametiisik võib järelevalve teostamise eesmärgil viibida ja liikuda sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga ja ujuvvahendiga, maa- või veealal, kus viibimine ja liikumine on keskkonnakaitse eesmärgil õigusaktiga keelatud või piiratud.

(2) Keskkonnaamet on kohustatud kontrollima vähemalt kord aastas A-kategooria jäätmehooldla käitaja jäätmeloaga määratud jäätmekäitlustingimuste täitmist.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(3) Keskkonnaamet on kohustatud kontrollima vähemalt üks kord aastas tootjate ühenduse tegevuse vastavust jäätmeseadusega kehtestatud nõuetele.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(4) Kui käesoleva seaduse §-s 119¹sätestatud riikliku järelevalve erimeetmetega ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud käesoleva seaduse §-des 105 ja 107 sätestatud nõuete täitmise üle järelevalvet teostada, kuid see on vajalik kõrgeohu olulise ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korralduseseaduse §-des 30, 31, 32, 34, 45, 46, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmena teha kontrollteingu. Kontrollteingu tegemise otsustab Keskkonnaameti peadirektor või tema volitatud ametiisik.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(5) Kontrollteingu on tsiviilõigusliku müügilepingu või muu võlaõigusliku tehingu tunnustega toiming, mille tegemise eesmärk on kontrollida õigusaktiga kehtestatud nõuetest kinnipidamist. Kontrollteingu sooritamisel võib seda tegev ametiisik varjata selle isiku, kelle suhtes kontrollteingu tehakse, ja teiste isikute eest tehingu tegemise eesmärki. Kontrollteingu tegev ametiisik ei pea ennast tehingu tegemisel esitlema ega kandma vormiriidet, samuti ei pea ametiisik esitama ametitunnistust enne, kui kontrollteingu tegemise eesmärk on saavutatud. Kontrollteingu tegemisel ei või läbi viia jälitustoiminguid, kihutada isikut süüteo toimepanemisele ega toime panna süüteotunnustega tegu, samuti ei või kontrollteingu tegemise tagamiseks kasutada salajasele koostööle kaasatud isikut, teeselda juriidilist isikut, kasutada variisikut ega konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduse §-de 7⁵¹ja 7⁵⁴–7⁵⁷tähenduses.
[RT I, 06.03.2015, 23- jõust. 16.03.2015]

(6) Keskkonnaamet teavitab isikut, kelle suhtes tehti kontrollteingu, viivitamata pärast kontrollteingu tegemise eesmärgi saavutamist sellest, et tema suhtes kohaldati kontrollteingu. Keskkonnaamet võib kirjaliku põhjendatud otsusega lükata isiku, kelle suhtes tehti kontrollteingu, teavitamise edasi, kui see on vältimatult vajalik sama isiku tegevusega seotud järelevalve jätkamiseks või teiste isikute poolt niisuguste tehingute

tegemisele esitatud nõuete järgimise kontrollimiseks. Selle isiku, kelle suhtes kontrolltehing tehti, teavitamist ei või edasi lükata rohkem kui kolm kuud alates tehingu tegemise päevast.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(7) Kontrolltehingu tegemine protokollitakse korrakaitseaduse §-s 12 sätestatud korras. Kontrolltehingu protokollis tuuakse täiendavalt ära kontrolltehingu aluseks olnud otsus, kontrolltehingus osalenud ametiisikud ja isik, kelle suhtes kontrolltehing tehti, ning muud menetlusosalised ja kaasatud isikud, ametiisikute ütlused kontrolltehingu asjaolude ja tulemuste kohta, kontrolltehingu tulemusena üleantud või vastuvõetud asjade ja dokumentide kirjeldus ning muude menetlusosaliste ja menetlusse kaasatud isikute ütlused, seletused ja arvamused. Kui selle isiku, kelle suhtes kontrolltehing tehti, teavitamine lükatakse käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud alustel ja korras edasi, viidatakse kontrolltehingu protokollis edasilükkamise otsusele. Protokoll toimetatakse kätte isikule, kelle suhtes kontrolltehing tehti.
[RT I, 06.03.2015, 23- jõust. 16.03.2015]

(8) Kontrolltehingu käigus teostatud tehing on tühine.
[RT I, 06.03.2015, 23- jõust. 16.03.2015]

(9) Korrakaitseorganil on õigus riikliku järelevalve käigus teha mõõtmisi, võtta proove ja teha või tellida ekspertiise ning jäädvustada olukorda pilti või heli salvestava seadmega. Ekspertiisikulud kannab korrakaitseorgan. Kui proovi- või mõõtmistulemuste või ekspertiisi kohaselt selgub, et valdus või selle kasutamine ei vasta seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele ning valdaja oli sellest teadlik või pidi sellest teadlik olema, siis võib korrakaitseorgan nõuda valdajalt proovi võtmise, mõõtmise ja ekspertiisi tegemise põhjendatud ja dokumentaalselt tõendatud kulude hüvitamist.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 119³. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 119⁴. Vahetu sunni kasutamine

Keskonnaametil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 119⁵. Järelevalve erisus kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete veol

Elektroonikaromudeks peetavate kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohase analüüsi ja kontrolli kulud, sealhulgas ladustamiskulud, võib järelevalveasutus sisse nõuda tootjalt, tema nimel tegutsevalt kolmandalt isikult või teiselt isikult, kes korraldab selliste kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saatmist, mida arvatakse olevat elektroonikaromud.
[RT I, 08.07.2014, 13- jõust. 18.07.2014]

§ 119⁶. Järelevalve eesmärgil teostatav audiitorkontroll

(1) Keskonnaamet võib nõuda tootja või tootjate ühenduse kulul audiitorkontrolli, mille eesmärk on anda hinnang:

- 1) käesoleva seaduse § 25¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu kohta;
- 2) käesoleva seaduse § 23 lõike 4¹ kohaselt tootjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamise nõuete täitmise kohta;
- 3) probleemtooteregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt jäätmesaadetiste kohta kogutud andmete õigsuse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud audiitorkontrolli teostab vandeaudiitor piiratud kindlustandva töövõtuna audiitoritegevuse seaduse tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

12. peatükk VASTUTUS

§ 120. Jäätmete tekke vältimise, jäätmehoolduse ja jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumine
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Jäätmete tekke vältimise või jäätmehoolduse nõuete, sealhulgas jäätmete üleandmise kohustuse või üleandmise nõuete, või jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 120¹. Jäätmete käitlemise nõuete rikkumine

(1) Jäätmete käitlemise eest jäätmeloa või kompleksloata, kui luba on nõutav, või loa nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 120². Jäätmete käitlemine registreeringuta ja registreeringu nõudeid rikkudes [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Jäätmete käitlemise eest registreeringuta või registreeringu nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 120³. Ohtlike jäätmete käitlemine käitluslitsentsita või litsentsi nõudeid rikkudes [Kehtetu -RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 120⁴. Ohtlike jäätmete vedamine saatekirjata või saatekirja nõudeid rikkudes

(1) Ohtlike jäätmete vedamine saatekirjata, kui saatekiri on nõutav, või saatekirja nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2011]

§ 120⁵. Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumine [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 120⁶. Jäätmearuande esitamata jätmine ja jäätmete kohta arvestuse pidamise korra rikkumine [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 120⁷. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja nõuete rikkumine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjas sätestatud jäätmehooldusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 01.01.2011]

§ 121. Jäätmekäitluskoha või jäätmeoidla rajamise, kasutamise ja sulgemise korra rikkumine [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 122. Keelatud toote turule laskmine

(1) Keelatud toote turule laskmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 123. Ohtlike ja riikidevaheliselt kontrollitavate muude jäätmete vedu üle riigipiiri vastava loata
[Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 124. Probleemtootest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise, taaskasutamise ja kõrvaldamise kohustuse rikkumine
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Probleemtootest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise, taaskasutamise, sealhulgas sihtarvude täitmise, või kõrvaldamise kohustuse rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124¹. Probleemtoote tootja registreerimise kohustuse täitmata jätmine ja tootja volitatud esindaja määramata jätmine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124². Probleemtooteregistrisse ebaõigete andmete esitamine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124³. Probleemtooteregistrisse andmete esitamata jätmine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124⁴. Probleemtoodete märgistamise nõuete rikkumine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124⁵. Probleemtoodete ja probleemtoodetest eraldatud osade vastuvõtmise ja kokkuostmise piirangu rikkumine
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(1) Probleemtoodete või probleemtoodetest eraldatud osade vastuvõtmise ja kokkuostmise piirangu rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 124⁶. Probleemtoote kasutaja nõuetekohase teavitamise ning nõuetekohase teabekampania korraldamata jätmine tootja poolt

(1) Probleemtoote kasutaja nõuetekohase teavitamise korraldamata jätmise või nõuetekohase teabekampania korraldamata jätmise eest tootja poolt –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 125. Jäätmete käitlemiseks üleandmine jäätmeloata isikule
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126. Segaalmejäätmete sortimise nõuete ja jäätmete ladestamise tingimuste rikkumine ning selliste jäätmete ladestamine, mille ladestamine on keelatud
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Segaalmejäätmete sortimise nõuete või jäätmete ladestamise tingimuste rikkumise või selliste jäätmete ladestamise eest, mille ladestamine on keelatud, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126¹. Segaolmejäätmete sortimise nõuete ja ladestamise tingimuste rikkumine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126². Ohtlike jäätmete käitlemise eritingimuste rikkumine

(1) Ohtlike jäätmete käitlemise eritingimuste, sealhulgas pakendamise ja märgistamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126³. Ohtlike jäätmete pakendamise ja märgistamise nõuete rikkumine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁴. Jäätmete põletamine ja keskkonda viimine väljaspool jäätmekäitluskohta
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Jäätmete põletamise või keskkonda viimise eest väljaspool jäätmekäitluskohta, sealhulgas jäätmete põletamise eest laeval – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁵. Metallijäätmete kogumise eritingimuste rikkumine

(1) Metallijäätmete kokkuostmise piirangute, kokkuostu dokumenteerimise kohustuse või sularahas arveldamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁶. Jäätmete kõrvaldamine kohas, mis ei vasta keskkonnanõuetele
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁷. Jäätmeveo nõuete rikkumine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁸. Probleemtoodete ja nendest tekkinud jäätmete kohta arvestuse pidamise nõuete rikkumine ja enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Probleemtoodete ja nendest tekkinud jäätmete üle arvestuse pidamise nõuete rikkumise või enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126⁹. Kontrollinõuete täitmata jätmise
[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126¹⁰. Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete ja kaevandamisjäätmekava nõuete rikkumine
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete, sealhulgas suurõnnetuste vältimise ja nendest teatamise nõuete, või kaevandamisjäätmekavas esitatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 126¹¹. Suurõnnetuste vältimise ja nendest teatamise nõuete rikkumine [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 127. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 120–120², 120⁴, 120⁵, 120⁷, 122, 124, 124⁵, 124⁶, 126, 126², 126⁴, 126⁵, 126⁸ ja 126¹⁰ nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on:

- 1) Keskkonnaamet;
- 2) Politsei- ja Piirivalveamet;
- 3) valla- või linnavalitsus.

(2) Käesoleva seaduse §-des 120⁴, 120⁵ ja 122 nimetatud väärtete kohtuväline menetleja on ka Maksu- ja Tolliamet.

(3) Käesoleva seaduse §-des 122 ja 124⁶ nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

(4) Käesoleva seaduse §-s 126¹⁰ nimetatud väärtete kohtuväline menetleja on ka Päästeamet.

(5) Käesoleva seaduse §-s 124 nimetatud väärtete aegumise tähtaeg on neli aastat.”;
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 128. Jäätmete käitlemine ja nendest põhjustatud keskkonnasaastuse likvideerimine [RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(1) Jäätmete keskkonda viimisega ja jäätmetest põhjustatud saastusega seonduva kahju, sealhulgas jäätmete käitlemisega ja jäätmetest põhjustatud saastuse likvideerimisega seotud kulud hüvitab jäätmete keskkonda viinud isik (edaspidi *saastaja*).
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmeid käitleb ja nendest põhjustatud saastuse likvideerimise korraldab saastaja oma kulul.
[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4) Kui süüte- või haldusmenetluses on selgunud, et saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, samuti juhul, kui jäätmete ja saastuse likvideerimisega ei ole võimalik keskkonnakaitselistest kaalutlustest lähtuvalt viivitada, korraldab jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise keskkonnajärelevalve asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse asutuse ettekirjutuse alusel maa omanik, kellele kuuluval maal jäätmed või saastus on.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4¹) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud jäätmed või saastuse tekitaja on romusõiduk, on maa omanik kohustatud Keskkonnaameti või kohaliku omavalitsuse üksuse või asutuse ettekirjutuse alusel romusõiduki üle andma käesoleva seaduse § 26³ lõikes 1 nimetatud jäätmekäitlejale, kes väljastab üleandjale lammutustõendi.
[RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(4²) Munitsipaal- või riigimaal asuva romusõiduki üleandmise jäätmekäitlejale korraldab vastavalt haldusterritooriumi kohaliku omavalitsuse üksus või Keskkonnaamet.
[RT I, 31.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhul on maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maa suhtes enne selle kooskõlas maareformi seadusega riigi omandisse jätmist, munitsipaalomandisse andmist, tagastamist või erastamist jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise korraldamise kohustus Keskkonnaametil.
[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(6) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole oma haldusterritooriumil sisse seadnud korraldatud jäätmevedu, kuigi tal oli see kohustus, või käesoleva seaduse §-s 71¹ sätestatud registri andmetel on üle 2 protsendi jäätmevaldajatest väljaspool olmejäätmete kogumissüsteemi, kannab see kohaliku omavalitsuse üksus tavajäätmete ning nendest põhjustatud saastuse likvideerimise kulud.
[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(7) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 129. Keskkonnaohutuse seisukohalt muu olulise teo tegemata jätmine

(1) Keskkonnaohutuse seisukohalt käesoleva seaduse tähenduses muu oluline tegu on:

- 1) jäätmekäitluskoha järeelhooldus;
- 2) probleemtoodetest tekkivate jäätmete kokkukogumine, taaskasutamine või kõrvaldamine;
- 3) jäätmete töötlemine enne prügilasse ladestamist;
- 4) nõuetele mittevastava prügila sulgemine.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 129¹. Konfiskeerimine

Keskkonnaamet või kohus võib käesoleva seaduse §-des 120, 120¹, 120³–120⁵, 122, 124⁵, 126² ja 126⁵ sätestatud väärtegade toimepanemise vahendi või väärteto vahetuks objektiks olnud jäätmete või toodete suhtes kohaldada konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

13. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 130. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 131. Kasutusesoleva seadusjärgse prügila nõuetega vastavusse viimise tähtajad

(1) Prügila peab vastama kehtestatud nõuetele 2009. aasta 16. juuliks või olema samaks ajaks jäätmete ladestamiseks suletud.

(2) Prügila, mis suletakse jäätmete ladestamiseks 2009. aasta 16. juuliks, peab olema nõuetekohaselt korrastatud 2015. aasta 31. detsembriks.

[RT I, 14.06.2013, 4- jõust. 24.06.2013]

§ 132. Olmejäätmete sortimise nõude rakendamine

(1) Arvestades läheduse põhimõtet, laieneb käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud keeld võtta prügilasse vastu ja ladestada sortimata olmejäätmeid kuni 2008. aasta 1. jaanuarini ainult nendele prügilatele, mille asukohajärgses maakonnas on loodud jäätmekäitluskoht olmejäätmete töötlemiseks.

(2) Jäätmeloa andjal on õigus jäätmeloaga vabastada prügila erandkorras kuni 2004. aasta 16. juulini sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keelu täitmisest prügila põhjendatud taotluse alusel.

(3) Alates 2008. aasta 1. jaanuarist kehtib sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keeld kõikidele prügilatele.

§ 133. Kasutatud rehvide ladestamine

(1) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(2) Alates 2006. aasta 16. juulist ei võeta prügilasse vastu tükeldatud kasutatud rehve, välja arvatud jalgrattakummid ja rehvid välisdiameetriga üle 1400 millimeetri.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(3) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

(4) [Kehtetu -RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 134. Piirangud ladestatavatele jäätmetele

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla:

- 1) üle 45 massiprotsendi alates 2010. aasta 16. juulist;
- 2) üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist;
- 3) üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist.

(2) Alates 2030. aasta 1. jaanuarist on prügilasse keelatud ladestada ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivaid jäätmeid, eelkõige olmejäätmeid, välja arvatud jäätmed, mille ladestamine prügilas annab käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt parima keskkonnanalase tulemuse.

(3) Alates 2035. aasta 1. jaanuarist ei tohi prügilasse ladestatavate olmejäätmete kogus ületada 10 massiprotsenti samal aastal tekitatud olmejäätmete üldkogusest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud sihtarvu arvutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega, arvestades nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.07.1999, lk 1–19) artiklis 5a sätestatut.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 135. Korraldatud jäätmeveo korraldamine

(1) Korraldatud jäätmevedu tuleb korraldada alates 2005. aasta 1. jaanuarist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksusele, mille haldusterritooriumil elab vähem kui 1500 inimest, korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustus käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses ei laiene.

(2¹) [Kehtetu -RT I, 23.10.2018, 1- jõust. 30.10.2018]

(3) Jäätmevaldajaks käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses loetakse ka suvila, elu- või äriruumina kasutatava ehitise või korteri kui vallasasja omanik või valdaja.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

(4) Jäätmevaldajad, kelle valla- või linnavalitsus on määranud tähtjaks lugenud korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks, korraldavad jäätmekäitlust ise kuni valla- või linnavalitsuse määratud tähtaja lõpuni.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 135¹. Kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete rakendamine

(1) Kõik jäätmehoiud, millele on luba antud või mis tegutsesid 2008. aasta 1. mail, peavad 2012. aasta 1. maiks vastama käesolevas seaduses kaevandamisjäätmeid reguleerivatele sätetele, välja arvatud käesoleva seaduse § 35³ sätteid, mida kohaldatakse alates 2014. aasta 1. maist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata enne 2008. aasta 1. maid suletud jäätmehoiudele.

(3) Kaevandamisjäätmekava nõutakse pärast käesoleva seaduse § 39 lõike 4 ja § 42¹ jõustumist asjakohase loa taotluse esitamisel.

[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

(4) Käesoleva seaduse § 35³, § 39 lõiget 4, § 42¹, § 73 lõike 2 punkti 8 ja § 94¹ ei kohaldata nendele jäätmehoiudele, mis lõpetasid jäätmete vastuvõtmise enne 2006. aasta 1. maid või on lõpetamas sulgemismenetlusi vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning suletakse hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks.

[RT I 2010, 44, 260- jõust. 19.07.2010]

§ 136. Jäätmeloa kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeluba kehtib niivõrd, kui võrd luba ei ole vastuolus käesoleva seadusega. Loa andja võib enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeloa tunnistada kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi kaalub üles isiku usalduse.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeluba jäätmete veoks kehtib kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi sellel osal, kus ei ole korraldatud jäätmevedu käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses.

§ 136¹. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivus

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsid, mis on antud:

- 1) 1999. aastal, kaotavad kehtivuse 2007. aasta 1. juunil;
- 2) 2000. aastal, kaotavad kehtivuse 2008. aasta 1. jaanuaril;
- 3) 2001. aastal, kaotavad kehtivuse 2008. aasta 1. juunil;
- 4) 2002. aastal, kaotavad kehtivuse 2009. aasta 1. jaanuaril;
- 5) 2003. aastal, kaotavad kehtivuse 2009. aasta 1. juunil;
- 6) 2004. aastal, kaotavad kehtivuse 2010. aasta 1. jaanuaril;
- 7) 2005. aastal, kaotavad kehtivuse 2010. aasta 1. juunil;
- 8) 2006. aastal, kaotavad kehtivuse 2011. aasta 1. juunil;
- 9) 2007. aastal enne käesoleva seaduse jõustumist, kaotavad kehtivuse 2011. aasta 1. juunil.

[RT I 2007, 19, 94- jõust. 11.03.2007]

§ 136². Polüklooritud bifenüüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavate seadmete kasutamise keelu rakendamise tähtajad

Käesoleva seaduse § 27¹ lõige 1¹ jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 17.12.2010, 21- jõust. 27.12.2010]

§ 136³. Jäätmete taaskasutamise sihtarvud

(1) Alates 2020. aasta 1. jaanuarist tuleb taaskasutada:
1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja võimaluse korral muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid korduskasutuseks ettevalmistatuna ja ringlussevõetuna – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõetuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

(2) Olmejäätmeid tuleb korduskasutuseks ette valmistada ja ringlusse võtta:
1) alates 2025. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 55 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
2) alates 2030. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
3) alates 2035. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 65 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud sihtarvude arvutamisel arvestatakse komisjoni otsust 2011/753/EL, millega kehtestatakse eeskirjad ja arvutusmeetodid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide täitmise kontrollimiseks (ELT L 310, 25.11.2011, lk 11–16).

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud sihtarvude arvutamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 11a sätestatud.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 136⁴. Jäätmetekke vältimise programmi vastuvõtmine

Jäätmetekke vältimise programm kinnitatakse Vabariigi Valitsuse korraldusega hiljemalt 2013. aasta 12. detsembriks.
[RT I, 09.11.2011, 1- jõust. 10.11.2011]

§ 136⁵. Põllumajandusplasti tootjale kohalduvate nõuete rakendamine

Käesoleva seaduse §-s 26, § 26¹ lõikes 1¹ ja §-s 26⁸ sisalduvad nõuded rakenduvad põllumajandusplasti tootjale alates 2013. aasta 1. jaanuarist.
[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

§ 136⁶. Korraldatud jäätmeveo lepingute kehtivus

Käesoleva seaduse kuni 2014. aasta 1. oktoobrini kehtinud § 66 lõike 1¹ rakendamiseks sõlmitud lepingud kehtivad nende kehtivusaja lõpuni.
[RT I, 08.07.2014, 2- jõust. 07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamistest 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”]

§ 136⁷. Jäätmete äraveosagedus

Enne 2014. aasta 1. oktoobrit sõlmitud korraldatud jäätmeveo kontsessioonilepingud kehtivad nende kehtivusaja lõpuni lepingutes ettenähtud jäätmete äraveosagedusega.
[RT I, 08.07.2014, 2- jõust. 07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamistest 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”]

§ 136⁸. Jäätmeseaduse § 66 lõike 1¹ rakendamine

Poolleiolevad riigihankemenetlused ning lepingute menetlused käesoleva seaduse kuni 2014. aasta 1. oktoobrini kehtinud § 66 lõike 1¹ rakendamiseks viiakse lõpuni ja nendes menetlustes sõlmitud lepingud kehtivad nende kehtivusaja lõpuni.

[RT I, 08.07.2014, 2- jõust. 07.01.2015, vastavalt Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 6. jaanuari 2015 kohtuotsuse nr 3-4-1-34-14 (RT I, 06.01.2015, 21) punktile 53: „Riigikohus peatas praeguses põhiseaduslikkuse järelevalve asjas PSJKS § 12 alusel jäätmeseaduse muutmise seaduse (RT I, 08.07.2014, 2) jõustumise kuni Riigikohtu otsuse jõustumiseni (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 25. septembri 2014. a määrus asjas nr 3-4-1-34-14). Käesolev Riigikohtu otsus jõustub PSJKS § 58 lg 2 alusel kuulutamistest 6. jaanuaril 2015. Jäätmeseaduse muutmise seadus (RT I, 08.07.2014, 2) jõustub seega 7. jaanuaril 2015.”]

§ 136⁹. Jäätmete riikidevahelise veo kontrollikavade avaldamine

Käesoleva seaduse § 108¹ lõikes 1 nimetatud kontrollikavad tuleb avaldada hiljemalt 2017. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 25.11.2016, 2- jõust. 05.12.2016]

§ 136¹⁰. Enne 2020. aasta 1. jaanuari antud jäätmeloa, registreerimistõendi ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivus ning poolleiolevate taotluste menetluse lõpetamine

(1) Enne 2020. aasta 1. jaanuari antud tähtajaline jäätmeluba, registreerimistõend ja ohtlike jäätmete käitluslitsents kehtib kuni selle muutmiseni, kehtetuks tunnistamiseni või selles märgitud kehtivusaja lõpuni.

(2) Enne 2020. aasta 1. jaanuari esitatud jäätmeloa või registreerimistõendi taotlust menetletakse käesolevas seaduses sätestatu kohaselt.

(3) Enne 2020. aasta 1. jaanuari esitatud ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotlust menetletakse edasi käesoleva seaduse, sealhulgas käesolevast seadusest tulenevate menetlusõigusnormide alusel jäätmeloa muutmise taotlusena või uue jäätmeloa taotlusena.

[RT I, 21.12.2019, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 136¹¹. Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud korraldatud jäätmeveo riigihanke, kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava kehtestamise ja muutmise ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja kehtestamise ja muutmise menetluse lõpetamine

(1) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud korraldatud jäätmeveo riigihanke menetlusele kohaldatakse enne käesoleva paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme.

(2) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava kehtestamise ja muutmise menetlusele kohaldatakse enne käesoleva paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme.

(3) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja kehtestamise ja muutmise menetlusele kohaldatakse enne käesoleva paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 136¹². Biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise või tekkekohal ringlussevõtu rakendamine

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise või tekkekohal ringlussevõtu kooskõlla käesoleva seaduse § 31 lõikes 4 sätestatuga alates uuest korraldatud jäätmeveo hankest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. detsembriks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 136¹³. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja muudatuste rakendamine

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1, 3, 4 ja 6, § 42 lõikes 3, §-s 43 ning § 71 lõike 2 punktides 1¹, 7, 8 ja 11 sätestatuga kooskõlla alates jäätmekava või jäätmehoolduseeskirja muutmise või uue kehtestamisest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. detsembriks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 136¹⁴. Tekstiilijäätmete liigiti kogumise rakendamine

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima tekstiilijäätmete liigiti kogumise kooskõlla käesoleva seaduse § 31 lõikes 3 sätestatuga mitte hiljem kui 2025. aasta 1. jaanuariks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 136¹⁵. Laiendatud tootjavastutuse kohustuste erisuse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 23 lõigetes 1¹⁰–1¹² nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 23¹ ja § 25¹ lõigetes 1–4 sätestatud laiendatud tootjavastutuse kohustust alates 2024. aasta 31. detsembrist.

(2) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹³ nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 23¹ ja § 25¹ lõigetes 1–4 sätestatud laiendatud tootjavastutuse kohustust alates 2024. aasta 1. jaanuarist.

(3) Käesoleva seaduse § 23 lõigetes 1¹¹ ja 1¹² nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 25² sätestatud teatavate plasti sisaldavate ühekordselt kasutatavate toodetega seotud kulude katmise kohustust alates 2024. aasta 31. detsembrist.

(4) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹³ nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 25² sätestatud teatavate plasti sisaldavate ühekordselt kasutatavate toodetega seotud kulude katmise kohustust alates 2024. aasta 1. jaanuarist.

(5) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹⁰ nimetatud tootjatele rakendatakse § 26²¹ lõikes 1 sätestatud plasti sisaldavate kasutuselt kõrvaldatud kalapüügivahendite kogumisel ja tootjale tagastamisel tekkinud kulude katmise kohustust alates 2024. aasta 31. detsembrist.

(6) Käesoleva seaduse § 23 lõigetes 1¹⁰–1¹² nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 26⁸ sätestatud probleemtoote kasutaja teavitamise ja teabekampaania korraldamise kohustust alates 2024. aasta 31. detsembrist.

(7) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹³ nimetatud tootjatele rakendatakse probleemtoote kasutaja teavitamise ja teabekampaania korraldamise kohustust alates 2024. aasta 1. jaanuarist.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 136¹⁶. Probleemtooteregistris registreerimise ja probleemtooteregistrisse andmete esitamise erisuse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 23 lõigetes 1¹⁰–1¹² nimetatud tootjatele rakendatakse § 26¹ lõikes 1¹ sätestatud probleemtooteregistris registreerimise ja probleemtooteregistrisse andmete esitamise kohustust 2024. aasta 31. detsembrist.

(2) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1¹³ nimetatud tootjatele rakendatakse § 26¹ lõikes 1¹ sätestatud probleemtooteregistris registreerimise ja probleemtooteregistrisse andmete esitamise kohustust 2024. aasta 1. jaanuarist.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 136¹⁷. Enne 2023. aasta 1. aprilli menetlusse võetud selliste taotluste menetluse lõpetamine, mis on esitatud jäätmeloa saamiseks jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel ja rikastamisel

Enne 2023. aasta 1. aprilli menetlusse võetud selliste taotluste menetlemisel, mis on esitatud jäätmeloa saamiseks jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel või rikastamisel, kohaldatakse käesoleva seaduse 2023. aasta 1. aprillil jõustunud redaktsiooni.
[RT I, 17.03.2023, 3- jõust. 01.04.2023]

§ 136¹⁸. Rehvi tootjale laiendatud tootjavastutuse rakendamine

Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1⁵ nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 23¹ ja § 25¹ lõigetes 1–4 sätestatud laiendatud tootjavastutuse kohustust alates 2025. aasta 1. juulist.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 136¹⁹. Volitatud esindaja määramise kohustuse rakendamine

Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1² ja lõigetes 1⁵–1⁷ nimetatud tootjatele rakendatakse § 26 lõikes 1⁷ sätestatud kohustust alates 2025. aasta 1. juulist.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 136²⁰. Jäätmete ladustamise tagatise omamise kohustusest vabastamise rakendamine

Käesoleva seaduse § 98³ lõike 5 punktis 4 nimetatud jäätmete ladustamise tagatise omamise kohustusest vabastust kirjaliku lepingu alusel rakendatakse alates 2025. aasta 1. juulist.
[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 136²¹. Aegumise rakendamine

Käesoleva seaduse § 127 lõikes 5 sätestatud aegumistähtaega rakendatakse menetlustele, mida alustatakse 2025. aasta 1. juulist.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 136²². Probleemtootest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise, taaskasutamise ja kõrvaldamise kohustuse väärteo aegumise tähtaja järelhindamine

Kliimaministeerium analüüsib 2029. aasta 31. detsembriks käesoleva seaduse § 127 lõikes 5 nimetatud väärteo aegumise tähtaja eesmärgi saavutamist ja rakendamise kaasnenu mõju.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 137.–§ 139.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 140. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail, välja arvatud seaduse § 138, mis jõustub jäätmeseaduse Riigi Teatajas avaldamise päevale järgneval päeval.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise ja direktiivi 2004/35/EÜ muutmise kohta (ELT L 102, 11.4.2006, lk 15–34); nõukogu direktiiv 90/313/EMÜ, mis käsitleb vaba juurdepääsu keskkonnateabele (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 56–58); nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1–19), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/850 (ELT L 150, 14.06.2018, lk 100–108); [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/851 (ELT L 150, 14.06.2018, lk 109–140); [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114–135);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110), muudetud delegeeritud direktiiviga (EL) 2015/863 (ELT L 137, 04.06.2015, lk 10–12) ja direktiiviga (EL) 2017/2102 (ELT L 305, 21.11.2017, lk 8–11); [RT I, 02.07.2019, 1- jõust. 12.07.2019]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71); [RT I, 04.01.2013, 12- jõust. 14.01.2013]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.09.2006, lk 1–14), muudetud direktiividega 2008/12/EÜ (ELT L 76, 19.03.2008, lk 39–40) ja 2008/103/EÜ (ELT L 327, 05.12.2008, lk 7–8);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/56/EL, millega muudetakse patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/66/EÜ seoses kaadmiumi sisaldavate juhtmata mootortööriistades kasutamiseks ette nähtud kantavate patareide ja akude ning vähese elavhõbedasisaldusega nõõpelementide turulelaskmisega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/603/EÜ (ELT L 329, 10.12.2013, lk 5–9); [RT I, 20.02.2015, 2- jõust. 01.07.2015]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/904 teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamise kohta (ELT L 155, 12.06.2019, lk 1–19); [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34–43); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.09.2015, lk 1–15); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64–88). [RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]